

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Metodika

Evropská partnerství v oblasti zdraví

Agentura pro zdravotnický výzkum ČR

2. pracovní verze: vydána dne 1.11.2024

Obsah

Seznam a definice základních pojmů	5
1. Úvod	9
1.1 Historický vývoj Evropských partnerství.....	9
1.1.1 Příprava 1. Strategického plánu Horizont Evropa (2021-2024).....	9
1.1.2 Příprava 2. Strategického plánu Horizont Evropa (2025-2027).....	10
1.2 Kroky vedoucí ke vzniku Evropských partnerství po schválení sady návrhů ze strany EK.....	12
1.3 Výběr Evropských partnerství.....	13
1.4 Druhy Evropských partnerství	14
1.4.1 Návrhy Evropských partnerství v oblasti zdraví	16
1.4.1.1 Evropská partnerství v oblasti zdraví pod 1. Strategickým plánem (2021-2024).....	16
1.4.1.1.1 Stručný popis spolufinancovaných Evropských partnerství.....	17
1.4.1.1.2 Innovative Health Initiative Joint Undertaking (IHI JU).....	21
1.4.1.2 Evropská partnerství v oblasti zdraví pod 2. Strategickým plánem (2025-2027).....	24
1.4.2 Podmínky přistoupení financující organizace/agentury do již vzniklých Evropských partnerství.....	24
2. Definice Evropských partnerství	26
2.1 Členové konsorcia poskytovatelů	27
2.2 Výzkumná konsorcia (účast výzkumných organizací a neveřejných subjektů jako členů konsorcia a poskytovatelů)	27
2.2.1 Střet zájmů	28
2.2.2 Vytváření konsorcií.....	28
2.2.3 ČR subjekty/instituce v jednom projektu.....	28
2.3 Příprava Evropských partnerství (jako součást pracovního programu) – step by step	28
2.4 Organizační struktura a řízení Evropských partnerství.....	30
2.4.1 Nadnárodní složka Evropských partnerství.....	30
2.4.2 Národní složka Evropských partnerství.....	34
2.4.2.1 Národní/regionální financující organizace.....	34
2.4.2.2 Člen konsorcia (NFO)	34
3. Implementace Evropských partnerství.....	35
4. Zapojení do Evropských partnerství.....	36

4.1 Smluvní ošetření.....	36
4.1.1 Konsorciální smlouva (CA).....	36
4.1.2 Grantové dohody (GA).....	36
4.2 Způsob a podmínky zapojení do návrhu Evropského partnerství.....	37
4.2.1 Podprogram 3: Evropská partnerství v oblasti zdraví.....	38
5. Společné nadnárodní výzvy v rámci Evropských partnerství.....	39
5.1 Pravidla pro vyhlášení nadnárodní výzvy.....	39
5.1.1 Fáze pro předkládání předběžných návrhů projektů (Pre-proposals Stage).....	39
5.1.1.1 Widening process.....	39
5.1.2 Fáze pro předkládání úplných návrhů projektů (Full proposals Stage).....	40
5.2 Výběr projektů a hodnotící proces.....	40
5.2.1 Vyhlášení výzvy – step by step.....	41
5.3 Tvorba témat.....	42
6. Způsoby financování.....	44
6.1 Národní prostředky.....	44
6.1.1 Zajištění finančních prostředků na národní úrovni.....	44
6.1.2 In-kind příspěvky (tzv. věcné příspěvky).....	44
6.2 Finanční pravidla pro financování ze strany EK.....	45
6.2.1 Použití příspěvku EK: Dohoda konsorcia.....	45
6.2.2 Podmínky způsobilosti podle pravidel GA pro každou rozpočtovou kategorii.....	46
6.3 EK příspěvek (tzv. top-up).....	47
6.4 Financování třetích stran.....	49
6.5 Koordinační náklady.....	49
6.6 Rezervní fond.....	50
7. Uchazeč a prokázání způsobilosti.....	51
7.1 Na národní úrovni.....	51
7.2 Národní kritéria způsobilosti.....	51
7.2.1 Požadavky na způsobilost uchazeče.....	52
7.2.2 Kontrola prokazování způsobilosti uchazečů.....	54
7.3 Na úrovni Evropských partnerství.....	54
7.3.1 Mezinárodní kritéria způsobilosti.....	54
8. Podmínky pro řešení projektu.....	56
8.1 Na národní úrovni.....	56

8.1.1 Postup při uzavírání smlouvy o poskytnutí účelové podpory nebo vydání rozhodnutí o navýšení rozpočtu	56
8.1.2 Podmínky, lhůta a způsoby poskytování účelové podpory	56
8.1.3 Podmínky pro nakládání s účelovou podporou.....	57
8.1.4 Zásady pro řešení projektu.....	59
8.1.4.1 Dílčí zpráva o řešení projektu	60
8.1.4.2 Závěrečná zpráva o řešení projektu	61
8.1.5 Změny v průběhu řešení projektu	61
8.1.5.1 Postup při změně projektu	62
8.1.5.2 Postup při změně dalšího účastníka, řešitele nebo spoluřešitele	63
8.1.5.3 Postup při změně příjemce	64
8.2 Na úrovni Evropských partnerství	64
9. Finanční řízení	65
9.1 Na národní úrovni.....	65
9.1.1 Pravidla pro stanovení intenzity a výše podpory	65
9.1.2. Nezpůsobilé náklady/výdaje.....	67
9.1.3 Způsobilé náklady/výdaje - druhy	67
9.1.3.1 Osobní náklady/výdaje	68
9.1.3.2 Investiční náklady	69
9.1.3.3 Provozní náklady	69
9.1.3.4 Doplnkové náklady/výdaje – nepřímé.....	71
9.1.4 Pozastavení plateb vůči MZČR	71
9.1.5. Pozastavení plateb vůči příjemcům.....	72
9.2 Na úrovni Evropských partnerství	73
10. Kontrolní systém.....	75
10.1 Na národní úrovni.....	75
10.2 Na úrovni Evropských partnerství	76

Seznam a definice základních pojmů

Pojem	Vymezení pojmů
Programový vlastník	<i>Programme Owner</i> – ministerstva/regionální orgány odpovědné za definování, financování nebo řízení programů prováděných na národní nebo regionální úrovni.
Správce programu	<i>Programme Manager</i> – výzkumné rady, finanční instituce nebo jiné národní/regionální organizace, které provádějí výzkumné programy pod dohledem vlastníků programů. Účast musí být pověřena obvykle ministerstvem.
Koordinátor příslušného EP v oblasti zdraví	<i>Coordinator</i> – vždy stát, který řídí celé konsorcium a poskytuje podporu financujícím národním/regionálním institucím.
Grantová dohoda	<i>Grant Agreement (dále jen „GA“)</i> – smlouva mezi EK a koordinátorem, jakož i národními/regionálními financujícími organizacemi, které podepsaly přístupový formulář k této smlouvě. Koordinátor ji podepisuje ve jménu celého konsorcia. GA vymezuje pravidla implementace EP, hodnocení, jakož i finanční pravidla, která musí být dodržována.
Konsorciální smlouva	<i>Consortium Agreement (dále jen „CA“)</i> – smlouva uzavřená mezi národními/regionálními financujícími organizacemi participujícími v EP, která specifikuje vztahy mezi stranami a doplňuje záležitosti neupravené v GA.
Konsorcium	<i>Consortium</i> – všechny strany participující v EP, na něž se vztahuje CA a které spolupracují na jeho realizaci. Konsorcium představuje organizační strukturu EP.
Společná nadnárodní výzva	<i>Co-funded Call</i> – společná nadnárodní výzva vyhlášená v rámci EP k podpoře společných nadnárodních výzkumných návrhů projektů v oblasti zdraví, která je společně organizována a spolufinancována národními/regionálními financujícími organizacemi.
Top-up příspěvek EK	<i>EC top-up</i> – tzv. doplňkové financování: <ol style="list-style-type: none"> je rozdělen mezi partnery podle výsledků hodnocení projektů v příslušné výzvě; pokud projekt z hlediska kvality bude hodnocen na vysoké úrovni a způsobilý pro financování, ale chybí dostatečné finanční prostředky jednoho z partnerů (= země daného partnera již plně vyčerpala svou národní rozpočtovou alokaci), může tento příspěvek sloužit k pokrytí nedostatku národních finančních prostředků (tzv. gap-filling); výše „top-up“ příspěvku = X % finančních závazků od financujících organizací (finanční příspěvek ze strany EK bude spočívat ve výši 5 % - 20 % skutečně vynaložených národních prostředků českými úspěšnými žadateli ve výzvě).
Unit Costs příspěvek EK	<i>Unit Costs</i> – finanční příspěvek EK pro dodatečné aktivity. Tento příspěvek slouží také k pokrytí částí nákladů na řízení.

Nadnárodní projekt	<i>Transnational Project</i> – projekt předložený v rámci společné nadnárodní výzvy.
Strany	<i>Parties</i> – národní/regionální financující organizace participující v EP, které podepsaly CA.
Nové strany	<i>New Parties</i> – vstup nových členů do konsorcia, který musí být schválen řídicím výborem EP. Noví členové musí mj. akceptovat podmínky CA.
Pracovní plán	<i>Work Plan</i> – popis EP a souvisejícího rozpočtu, který je definován CA a aktualizován řídicím výborem EP.
Národní financující organizace (národní poskytovatel)	<i>National Funding Organisation</i> (dále jen „ NFO “) – národní veřejný orgán odpovědný za dosažení cílů a implementaci programové činnosti EP. Funkci NFO v ČR plní MZČR.
Podprogram 3: Evropská partnerství v oblasti zdraví	Program-na-podporu-zdravotnickeho-aplikovaneho-vyzkumu-na-leta-2024-2030.pdf (gov.cz)
Aplikovaný výzkum	Aplikovaným výzkumem se dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o podpoře výzkumu a vývoje“) rozumí průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinace. Frascati manuál OECD ¹ dále definuje aplikovaný výzkum jako původní zkoumání prováděné s cílem získání nových poznatků. Je však primárně zaměřen na konkrétní praktický záměr nebo cíl. Dílčím řešením aplikovaného výzkumu může být základní výzkum, který je nezbytný pro získání výsledků aplikovaného výzkumu.
Způsobilý uchazeč	<i>Eligible Applicant</i> – uchazečem je subjekt, který se uchází o poskytnutí účelové podpory. Zpravidla se jedná o výzkumnou organizaci, malý nebo střední podnik, anebo o dalšího účastníka způsobilého podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje.
Aplikační formulář	<i>Application Form</i> (dále jen „AF“) formulář pro podání návrhu projektu prostřednictvím elektronického systému.
Hodnotící panel	<i>Evaluation Panel</i> (dále jen „EPa“) - panel nezávislých expertů, kteří provádí mezinárodní hodnocení návrhů projektů a výsledné pořadí předkládají ke schválení řídicímu výboru dané výzvy.
Seznam projektů	<i>Ranking list</i> – jedná se o seznam projektů dané výzvy schválený řídicím výborem výzvy doporučeným k financování na národních úrovních.
Projekt	<i>Project</i> – schválený řídicím výborem určený k financování na národní úrovni.
Příjemce	<i>Project Participant/beneficiary</i> – obvykle výzkumná organizace, univerzita, malý nebo střední podnik z ČR, kterému je na základě předložené a schválené žádosti udělena účelová podpora a v jeho prospěch vydána Smlouva/Rozhodnutí.

¹ [Frascati Manual 2015 | OECD](#)

Způsobilé náklady	<i>Eligible Expenditures</i> – jsou to takové výdaje/náklady ve výzkumu, vývoji a inovacích, které mohou být příjemcem vynaloženy na činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo v souvislosti s nimi. Způsobilé výdaje/náklady jsou definovány v zákoně o podpoře výzkumu a vývoje.
Uznané náklady	<i>Uznanými náklady</i> – takové způsobilé náklady nebo výdaje ve výzkumu, vývoji a inovacích, které poskytovatel schválí a které jsou zdůvodněné.
Účelová podpora	<i>Účelová podpora</i> – na řešení projektu je poskytována formou dotace právníkem nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávných celků nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem, a to po splnění podmínek stanovených zákonem o podpoře výzkumu a vývoje. Účelová podpora je určena výhradně na úhradu uznaných nákladů.
Skutečné náklady/výdaje	<i>Actual costs</i> – musí být skutečně vynaloženy NFO (národním poskytovatelem) za podmínek definovaných v GA.
Flat-rate	<i>Flat-rate costs</i> – musí být vypočteny s použitím paušální sazby stanovené v GA. Jde o náklady/výdaje (skutečné náklady/výdaje a unit costs), na které se uplatňuje paušální sazba podle podmínek stanovených v GA.
Výzkumná organizace	<i>Výzkumnou organizací</i> – je organizace pro výzkum a šíření znalostí podle čl. 2 bodu 83 Nařízení EK. Organizací pro výzkum a šíření znalostí se rozumí subjekt (např. univerzita nebo výzkumný ústav, agentura pro transfer technologií, zprostředkovatel v oblasti inovací, fyzický nebo virtuální spolupracující subjekt zaměřený na výzkum) bez ohledu na jeho právní postavení (zřízený podle veřejného nebo soukromého práva) nebo způsob financování, jehož hlavním cílem je provádět nezávisle základní výzkum, průmyslový výzkum nebo experimentální vývoj nebo veřejně šířit výsledky těchto činností formou výuky, publikací nebo transferu znalostí. Vykonává-li tento subjekt rovněž hospodářské činnosti, je třeba o financování, nákladech a příjmech souvisejících s těmito činnostmi vést oddělené účetnictví. Podniky, jež mohou uplatňovat rozhodující vliv na takovýto subjekt, například jako podílníci nebo členové, nesmějí mít přednostní přístup k výsledkům, jichž dosáhl (dále jen „výzkumná organizace“). Před uzavřením smlouvy s úspěšným uchazečem bude poskytovatel přihlížet k aktuálně platnému seznamu výzkumných organizací, který spravuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a je zveřejněn na internetové adrese: http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/vyzkumno-organizace .
Podniky	<i>Podnikem</i> – se dle Nařízení EK rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na právní formu. K těmto subjektům patří zejména osoby samostatně výdělečně činné a rodinné podniky vykonávající řemeslné či jiné činnosti a obchodní společnosti nebo sdružení, která pravidelně vykonávají hospodářskou činnost spočívající v nabízení výrobků nebo služeb na daném trhu.
Další účastník projektu	<i>Dalším účastníkem projektu</i> – se rozumí organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývajících se výzkumem a vývojem,

	dále právnická osoba nebo fyzická osoba, jejíž účast na projektu je vymezena a s níž příjemce uzavřel smlouvu o účasti na řešení projektu (angl. Partnership Agreement).
Statická evidence a archivace podpořených projektů	Pro účely kontrol, přezkumů, auditů a prošetřování MZ (AZV) ČR zajistí příjemce příp. další účastník, aby veškeré podklady týkající se výdajů/nákladů byly uchovány v originálech nebo jiných ověřených kopiích na běžných nosičích dat. Dokumenty se archivují pro potřeby oprávněných kontrolních subjektů (zaměstnanci či zmocněnci MF, NKÚ, EK, a dalších) minimálně po dobu 10 let od ukončení poskytování podpory v EP. Podmínkou poskytnutí podpory v daném kalendářním roce je předání údajů do informačního systému výzkumu, vývoje a inovací (IS VaVal) v souladu s ustanovením § 30 odst. 3 zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Podle daného zákona se veškeré údaje o projektech podporovaných ze státního rozpočtu ukládají IS VaVal. Pro účely EP je relevantní část IS VaVal Centrální evidence projektů (CEP) a Registr informací o výsledcích (RIV).
Informační systém výzkumu, vývoje a inovací (IS VaVal)	<i>R&D Information System</i> – informační systém veřejné správy zajišťující shromažďování, zpracování, poskytování a využívání údajů o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných prostředků. IS VaVal byl zřízen podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje.
Centrální evidence projektů – CEP	AZVČR předává prostřednictvím MZČR provozovateli IS VaVal před poskytnutím účelové podpory údaje v rozsahu stanoveném správcem podle § 32 zákona o podpoře výzkumu a vývoje, zejména údaje o příjemci, řešiteli a dalších účastnících projektu, o výši podpory a základních údajích o projektech.
Registr informací o výsledcích – RIV	Příjemce odpovídá za vyplnění údajů o výsledcích projektů dosažených při řešení výzkumných aktivit VaVal s poskytnutou podporou podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje. RIV obsahuje údaje určující výsledek a projekt, jehož řešením výsledek vznikl, zdroj prostředků, ze kterých byl podporován, příjemce, autory výsledku, druh a název výsledku a jeho popis.

1. Úvod

Tato metodika je určena pro seznámení se a pochopení mechanismu Evropských partnerství (dále jen „EP“) se zaměřením na oblast zdraví, jakož i objasnění problematických aspektů. Hlavním cílem metodiky je definovat EP, vymezit obecná pravidla a postupy pro implementaci, specifikovat podmínky a v neposlední řadě popsat jednotlivé kroky od samotného vzniku návrhu EP až po zahájení a vyhlášení společných nadnárodních výzev. Pro lepší pochopení problematiky je na modelových příkladech ukázán časový rámec příprav projednávání strategických dokumentů a s tím souvisejících aktivit vyvíjených v rámci EP, jež vyžadují diskuzi mezi členy konsorcia financujících organizací z různých zemí, které na počátku příprav projeví zájem do EP vstoupit. V další části metodiky je definována národní procedura, přičemž mezinárodní procedura je popsána pouze tehdy, jestliže přímo podmiňuje činnosti prováděné na národní úrovni.

1.1 Historický vývoj Evropských partnerství

9. rámcový program EU pro výzkum a inovace Horizont Evropa (dále jen „rámcový program Horizont Evropa“) podporuje EP při řešení globálních výzev a modernizaci průmyslu prostřednictvím společného úsilí v oblasti výzkumu a inovací s členskými státy, soukromým sektorem, nadacemi a dalšími zúčastněnými stranami. V rámci tvorby evropské politiky v oblasti výzkumu a inovací se koncept partnerství používá od 6. rámcového programu EU.

V průběhu přípravy rámcového programu Horizont Evropa vyústily diskuse na neformálním zasedání ministrů v červenci 2017 ve všeobecné uznání významu partnerství ze strany členských států/asociovaných zemí a výzvy k reformovanému přístupu, který by řešil složitost prostředí a zajistil jeho soudržnost a optimální koordinaci.

Závěry Rady ze dne 1. prosince 2017 poskytly pokyny pro racionalizaci partnerského prostředí: *„Partnerství v oblasti výzkumu a inovací v rámcovém programu Horizont Evropa by měla být prováděna na základě zásad přidané hodnoty EU, transparentnosti, otevřenosti, dopadu, dlouhodobého finančního závazku všech zúčastněných stran, flexibility, soudržnosti a doplňkovosti s iniciativami EU, vnitrostátními a regionálními iniciativami“*.

Na základě navazující diskuze na úrovni pracovní skupiny Evropského výzkumného prostoru (European Research Area; ERA), EP byla ustanovena v roce 2018. Úkolem uskupení ERAC (European Research Area Committee) bylo navrhnout kritéria pro výběr partnerství, provádění, monitorování, možnosti racionalizace EP v oblasti výzkumu a inovací a nastavení a provádění tohoto procesu.

1.1.1 Příprava 1. Strategického plánu Horizont Evropa (2021-2024)

V květnu 2019 EK zahájila konzultace s členskými státy/asociovanými zeměmi o možných návrzích tzv. „kandidátech“ na EP jako část strategického koordinačního procesu. **EK identifikovala celkem 49 kandidátů na EP jako část 1. Strategického plánu Horizont Evropa (2021-2024)**, které spadají do tzv. 1. vlny EP².

² Vzhledem k velkému počtu návrhů nebylo z časového hlediska možné všechny EP implementovat najednou, z tohoto důvodu byla implementace některých z nich odložena a zahájena později a 1. vlna se tak rozdělila do dvou fází).

Zpětná vazba byla shrnuta a konečný seznam EP byl diskutován zástupci členských států/asociovaných zemí na zasedání Strategického programového výboru, jehož se za ČR účastní delegát z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“).

V červnu 2019 proběhlo zasedání stínového Strategického programového výboru pro první diskuzi a první rady ohledně strategických otázek.

Na konci června 2019 byl zveřejněn návrh předběžného posouzení dopadů pro případná institucionalizovaná EP realizovaná na základě článků 185 a 187 Smlouvy o fungování EU (dále jen „SFEU“).

Na začátku července 2019 se uskutečnila specializovaná setkání s partnery pro jednotlivá EP za účelem dalšího projednání konkrétní zpětné vazby, zejména rozsahu, nejvhodnější formy realizace atd.

Na přelomu měsíců červenec a srpen 2019 byly zahájeny otevřené veřejné konzultace k možným institucionalizovaným EP realizovaným na základě článků 185 a 187 SFEU.

V září 2019 proběhlo zasedání stínového Strategického programového výboru s cílem konsolidovat portfolio návrhů na EP.

V květnu 2020 EK publikovala návrhy EP.

V létě 2020 byly členské státy/asociované země vyzvány, aby vyjádřily podporu jednotlivým EP včetně výše finanční alokace.

V říjnu 2020 se EK vyjádřila, že EP jsou nezbytná pro prioritizaci investic a reforem ve výzkumu a inovaci k podpoře obnovy evropských ekonomických aktivit po pandemii COVID-19 a stanovila cíl vynakládat do roku 2030 5 % vnitrostátních veřejných prostředků na společné programy ve výzkumu a inovacích a na EP.

V červnu 2021 EK přijala rozhodnutí k podpisu Memoranda o porozumění pro EP znamenající oficiální zahájení působnosti EP.

1.1.2 Příprava 2. Strategického plánu Horizont Evropa (2025-2027)

V červnu 2023 se uskutečnilo jednání Pracovní skupiny pro rámcový program Horizont Evropa spadající pod Radu pro mezinárodní spolupráci ČR ve výzkumu, vývoji a inovacích. **EK navrhla portfolio 10 EP pro 2. polovinu trvání rámcového programu Horizont Evropa v rámci přípravy 2. Strategického plánu.**

V červenci 2023 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Strategického programového výboru rámcového programu Horizont Evropa, na kterém EK formálně zveřejnila návrhy EP pro 2. polovinu programového období (2025-2027) a proběhla zde prvotní diskuze. Zástupce ČR (MŠMT) v tomto výboru postoupil seznam nově navržených EP národním členům pracovní skupiny pro rámcový program Horizont Evropa s možností vyjádřit se k jejich relevantnosti.

V polovině července 2023 byl ze strany EK oficiálně zahájen konzultační proces formou vyplnění dotazníku k této nové sadě EP, který byl otevřen do **poloviny září 2023**. V rámci této konzultace bylo potřeba zaslat strukturované komentáře či připomínky k navrženým EP ze strany EK nebo přímo návrhy

na nová EP ze strany členských států/asociovaných zemí. V rámci této konzultace bylo zapotřebí zhodnotit, zda z odborného hlediska je EP navrženo relevantně, a mj. také uvést kontaktní údaje na příslušnou národní instituci.

V září 2023 se v Bruselu uskutečnilo zasedání Strategického programového výboru rámcového programu Horizont Evropa a byly analyzovány výsledky dotazníku, které sloužily jako základ pro přípravu technického workshopu. Současně probíhaly paralelní diskuze s relevantními kandidáty tematických programových výborů rámcového programu Horizont Evropa, jejichž výstupy byly předmětem diskuzí na technickém semináři a následného zasedání Strategického programového výboru.

Na začátku října 2023 proběhl *Technický workshop* za účasti zástupců členských států/asociovaných zemí za účelem diskuzí o návrzích EK.

V polovině října 2023 se uskutečnilo jednání Strategického programového výboru, na kterém proběhla mj. také diskuze o výstupech z konzultačního procesu a technického workshopu.

Na konci října 2023 byla zahájena ze strany EK dodatečná písemná konzultace formou dotazníku o návrzích nových EP předložených členskými státy prostřednictvím zástupců Strategického programového výboru. Současně probíhaly paralelní diskuze s relevantními kandidáty tematických programových výborů.

Na přelomu listopadu a prosince 2023 byly vedeny konzultace na základě předloženého dotazníku o návrzích na nová EP navržená členskými státy. Proběhlo ověření výběrového procesu a finálního portfolia projektovou skupinou na úrovni EK. Finalizace návrhu Strategického plánu včetně seznamu nových kandidátů/návrhů EP byla také předmětem diskuzí/dohody na zasedání Strategického programového výboru.

Na konci roku 2023 se uskutečnilo poslední zasedání Strategického programového výboru v tomto roce, na kterém byla diskutována sada 10ti EP, která však v této fázi nebyla předmětem finálního schválení.

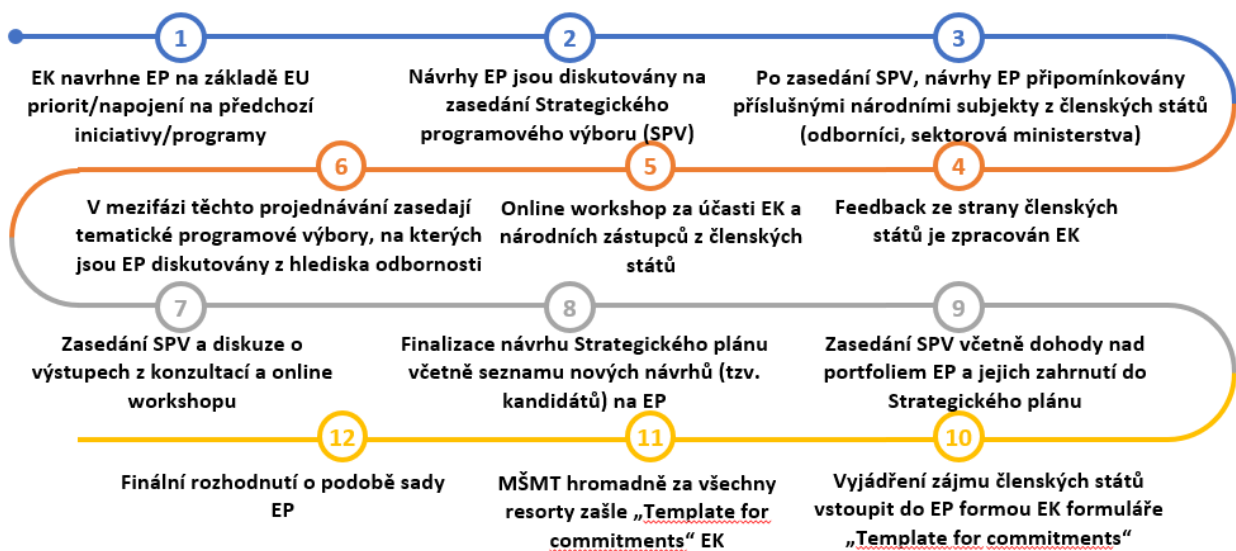
V roce 2024 je plánováno přijetí Strategického plánu pro roky 2025-2027. Za tímto účelem EK v druhé polovině roku zaslala zástupcům Strategického programového výboru (MŠMT) tzv. „*Template for commitments*“. MŠMT příslušný formulář následně rozeslalo příslušným rezortům k doplnění. Prostřednictvím předmětného formuláře členská země/asociovaný stát neformálně vyjádřily svůj zájem o daná EP. V tuto chvíli se nevyžaduje oficiální podpis ze strany členského státu/asociované země.

Z výše uvedeného vyplývá, že EK jakožto výkonný orgán EU odpovídá za sestavování návrhů a za provádění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady EU, určuje politické směřování a tím umožňuje jednotlivým komisařům společně rozhodovat o strategických cílech a vypracovávat pracovní programy. Návrhy EK jsou dále projednávány a diskutovány mezi jednotlivými členskými státy/asociovanými zeměmi v rámci **konzultací** (v ČR MŠMT), které k těmto návrhům poskytují zpětnou vazbu na základě národních zájmů a priorit. Do těchto konzultací je potřeba zapojit všechna odvětvová ministerstva, relevantní stakeholdery, neboť EK o následném vývoji kontaktuje pouze zástupce členských států/asociovaných zemí. V rámci konzultací pak členský stát/asociovaná země mj. také definuje dlouhodobý rozpočtový závazek, poskytne informaci o potenciálním závazku do EP zahrnující finanční

příspěvek nebo in-kind příspěvek, (infrastruktury, výzkumné facility atd.). **Na základě výsledků konzultací s členskými státy/asociovanými zeměmi EK rozhodne, jestli dané EP obdrží spolufinancování ze strany EK a zda bude integrováno do pracovního programu v rámci Horizont Evropa.** Kromě toho EK umožňuje, aby členské státy/asociované země předložily své vlastní návrhy na EP, jejichž význam a důležitost, musí být náležitě odůvodněny tak, aby EK zhodnotila EP za dostatečně relevantní. **Strategie partnerství tak musí naplňovat vysoké požadavky EK.** Z uvedeného vyplývá, že návrhy přicházející ze strany členských států/asociovaných zemí musí být detailně propracované, mít jasnou vizi, přidanou hodnotu a ukázat napojení na předchozí aktivity/programy, na které EP bude navazovat.

Zjednodušeně je proces příprav a projednávání návrhů na EP znázorněn v grafu č. 1.

Graf č. 1:

1.2 Kroky vedoucí ke vzniku Evropských partnerství po schválení sady návrhů ze strany EK

Po finálním rozhodnutí o podobě sady EP jsou schválená EP inkorporována do pracovních programů tematických klastrů pro příslušné programové období. V případě EP v oblasti zdraví se jedná o klaster 1 – Zdraví.

Původní předložená sada návrhů na nová EP jsou dále rozpracována dohodnutým konsorciem partnerů (relevantních institucí/organizací/agentur) ze států, jež projeví svůj zájem do EP vstoupit. Detailně připravovaný návrh je veden koordinátorem příslušného státu.

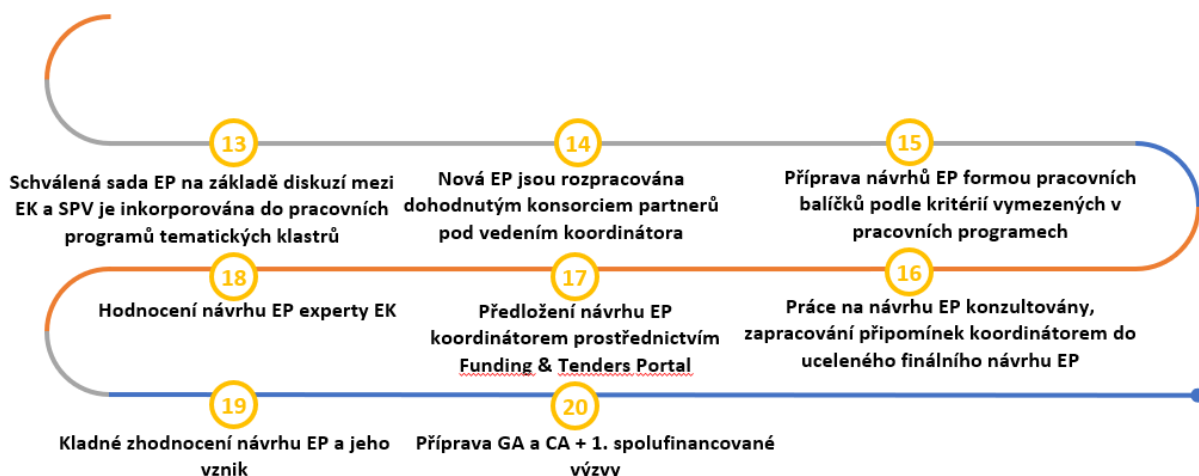
Společně na základě diskuzí a prací na jednotlivých pracovních balíčcích (Work Packages; WPs) rozpracují dané EP, a to podle kritérií vymezených v pracovních programech. Pracovní program vytyčuje specifické podmínky týkající se očekávaného příspěvku EK, předběžný rozpočet, typ akce, podmínky způsobilosti, hodnotící kritéria, EK funding rate, očekávaný dopad, rozsah a cíle. Všechny

tyto náležitosti musí být reflektovány při přípravě návrhu vedoucího k následnému (ne)schválení příslušnými EK hodnotícími experty.

Účast ve WPs je potvrzena v rámci konzultací koordinátorovi/Sekretariátu daného EP, který řídí veškerou práci, stanovuje deadlines, připravuje dokumenty, zapracovává texty a připomínky od zapojených členů do jednoho uceleného textu a v konečné fázi předkládá návrh EP jako běžný evropský projekt prostřednictvím elektronického systému EK, portálu **Funding & Tenders**, do deadlinu stanoveném v pracovním programu.

V případě, že je návrh EP kladně ohodnocen EK experty, EP vstupuje v platnost podpisem GA. Současně je připravováno i zveřejnění 1. společné nadnárodní výzvy, se kterou souvisí podepsání CA a Memoranda o porozumění ke každé jednotlivé výzvě, jež jsou uzavírány mezi koordinátorem a financujícími organizacemi/agenturami z těch států, které projeví zájem do EP, resp. do výzvy vstoupit.

Graf č. 2

1.3 Výběr Evropských partnerství

EP jsou vybírána na základě výběrových kritérií, která zahrnují následující body:

- Efektivita v dosahování cílů EP;
- Koherence a synergie EP v rámci výzkumu a inovací;
- Transparentnost a otevřenost EP, pokud jde o stanovení priorit a cílů z hlediska očekávaných výsledků a dopadů, a pokud jde o zapojení partnerů a zúčastněných stran, z různých odvětví, prostředí a oborů, včetně mezinárodních, pokud je to relevantní a nenarušuje to evropskou konkurenceschopnost;
- Strategická vize účelu EP, která zahrnuje zejména identifikaci měřitelných očekávaných výstupů, výsledků a dopadů v rámci specifického časového rámce včetně klíčových ekonomických a/nebo sociálních hodnot EU;
- Demonstrace očekávaných kvalitativních a významných kvantitativních efektů, včetně metody měření klíčových výkonnostních ukazatelů;

- Přístupy k zajištění flexibility implementace a přizpůsobení měnící se politice, společenským a/nebo tržním potřebám nebo vědeckému pokroku ke zvýšení politické koherence mezi regionální, národní a evropskou úrovní;
- Dlouhodobé závazky včetně minimálního sdílení veřejných a/nebo soukromých investic;
- Umožnit další společné činnosti nad rámec společných výzev;
- Podporovat využívání výsledků výzkumu a inovací a aktivně šířit a využívat výsledky, zejména pro získávání soukromých investic a pro rozvoj politiky;
- Posílit mezinárodní spolupráci za účelem podpořit cíle unijní politiky a mezinárodních závazků;
- Posílit vazbu mezi výzkumem, inovacemi a případně vzdělávacími, školicími a dalšími politikami, včetně doplňkovosti s vnitrostátními, regionálními a unijními politikami a činnostmi v oblasti výzkumu a inovací;
- Zvyšovat povědomí veřejnosti, reagovat na poptávku a podporovat šíření a zavádění nových řešení případným zapojením občanů a koncových uživatelů do spoluvytváření procesů.

1.4 Druhy Evropských partnerství

EP jakožto klíčový implementační nástroj rámcového programu Horizont Evropa jsou trojího typu – **spolufinancovaná (co-funded)**, **společně programovaná (co-programmed)** a **institucionalizovaná (institutionalized)**. Do EP investuje rámcový program Horizont Evropa až 50 % pilíře II, tj. až 26,5 mld. EUR.

1. Institucionalizovaná EP (Institutionalised EP)

V případě institucionalizovaných EP zřízených v souladu s článkem 185 a 187 SFEU, finanční a/nebo věcné (in-kind) příspěvky pochází od partnerů nejméně ve výši 50 % a mohou dosáhnout až 75 %. Finanční příspěvky by měly být zaměřeny především na pokrytí administrativních nákladů, na koordinaci a podporu činností, jakož i činností nesoutěžních. Nahrazují nástroj společných technologických iniciativ, tzv. *společných podniků* (Joint Undertaking, JTIs) a patří mezi ně také EIT (KICs). Charakteristikou tohoto typu EP je volnější vztah vůči EK po stránce programové i finanční. Institucionalizovaná EP jsou na EK právně nezávislá a vytvářejí vlastní strategie a akční plány, které jsou základem výzev vyhlášených nezávisle na EK.

Nařízení o zakládání společných podniků má za cíl zefektivnit využívání institucionálních EP, zejména zaměřením se na jasné cíle a výsledky, kterých lze dosáhnout do roku 2030, a zajištěním jasného příspěvku k souvisejícím politickým prioritám EU. Společné podniky představují nezávislé právní subjekty založené v souladu s čl. 187 SFEU a sdružují orgány EK, členské státy, výzkumné organizace, podniky a další subjekty sdružené ve věcně příslušných nadnárodních asociacích.

Členy těchto společných podniků jsou obvykle EU (zastoupená EK) a sdružení vedená průmyslem, jakož i další partneři. Společné podniky přijímají vlastní výzkumný program a přidělují finanční prostředky především na základě otevřených výzev k předkládání návrhů.

JTI mají vlastní rozpočet, vyhláší výzvy k podávání návrhů projektů a projekty i samy financují. Financování mezinárodních projektů výzkumu, vývoje a inovací schválených k udělení podpory probíhá na základě kombinace prostředků členských států iniciativy a příspěvku EK. **Alespoň 50 % nákladů (záleží na podmínkách výzvy) spojených s výzkumnými a vývojovými aktivitami JTI je přitom hrazeno ze strany soukromého sektoru, zbytek nákladů je financován ze strany EK na základě dlouhodobého rozpočtového plánu.**

Pozn.: U většiny institucionalizovaných EP se národní poskytovatelé do financování projektů nezapojují. Výjimkou jsou tripartitní institucionalizovaná EP Chips JU (bývalý ECSEL, KDT) a EuroHPC, které fungují na bázi spolufinancování mezi EK, účastnickými státy a samotnými účastníky (míry financování jsou různé v závislosti na typu příjemce a typu výzvy). U ostatních institucionalizovaných EP jsou členské státy EU zastoupeny v rámci tzv. States' Representatives Group (SRG), které má poradní roli např. při tvorbě pracovních programů, SRIA atp. V některých těchto EP jsou za ČR zástupci resortů (MPO, doprava), v některých odborníci. V případě EP IHI JU, je za ČR v SRC delegátem pan PD. Dr. rer. nat. habil. Radislav Sedláček z Ústavu molekulární genetiky AV ČR.

2. Společně programovaná EP (Co-programmed EP)

Společně programovaná EP jsou součástí pracovních programů v jednotlivých klastrech 2. pilíře rámcového programu Horizont Evropa. **Jedná se o EP mezi EK a zpravidla soukromými (a někdy i veřejnými) partnery. EK se v těchto EP společně s průmyslem (= spolupráce mezi EK a průmyslovými konsorcií) snaží zvýšit investice do výzkumu a inovací a řešit významné výzvy v různých odvětvích.** Základem vzájemné spolupráce je Memorandum o porozumění přijaté dne 14. června 2021 (C(2021)4113), které specifikuje cíle společně programovaných EP, závazky obou stran a strukturu jejich řízení. Společně programovaná EP mají z rozpočtu rámcového programu Horizont Evropa přidělenou finanční alokaci ve výši cca **8 mld. EUR**, soukromí partneři a členské státy doplní tuto částku o dalších cca 11 mld. EUR. Celkový rozpočet těchto EP dosahuje částky přibližně **19 mld. EUR**. Z plánovaného rozpočtu rámcového programu Horizont Evropa na výzvy společně programovaných EP bylo dosud nárokováno cca 25 % finančních prostředků (cca 2 mld. EUR/ 8 mld. EUR). **Podobně jako v jiných typech EP je i zde nutná finanční spoluúčasť. To se projevuje zejména u privátních subjektů a průmyslu. Privátní subjekty hrají v těchto EP klíčovou roli.**

Tento typ EP má nejjednodušší formu implementace, protože výzvy všech společně programovaných EP jsou **součástí samotného unijního programu**. To znamená, že výzkumné organizace/univerzity mohou vstupovat do vyhlášených výzev bez zapojení členského státu zastoupeného financující organizací/agenturou. V rámci pracovních programů rozlišujeme **tři typy projektů:**

- 1) Research and Innovation Actions (RIA)** – výzkumné aktivity, základní a aplikovaný výzkum, testování. Jedná se o granty, kde je úroveň financování nastavena pro všechny uchazeče na 100 % uznatelných nákladů.
- 2) Innovation Actions (IA)** – činnosti zaměřené na tržní uplatnění výsledků výzkumu, prototypy, testování, předvádění a pilotní aktivity. Úroveň financování je nastavena na 70 % uznatelných nákladů, s výjimkou neziskových organizací, kde je ponechána na 100 %.
- 3) Coordination and Support Actions (CSA)** – akce určené pro informování a síťování. Cílem je sdílení praxe, příprava výzkumných agend, které nezahrnují aktivity zaměřené na výzkum a inovace. Úroveň financování je 100 % uznatelných nákladů.

Pozn.: U všech společně programovaných EP se národní poskytovatelé do financování projektů nezapojují. V některých z nich může být zapojen SRG obdobně jako u institucionalizovaných EP.

Hlavní rozdíl mezi institucionalizovanými a společně programovými EP je v právním základu. **Institucionalizovaná EP** vychází z tzv. Jednotného evropského aktu (Single Basic Act), který stanovuje jejich výčet, cíle, zúčastněné strany, řídicí strukturu a další pravidla a jsou implementována prostřednictvím společných podniků právně nezávislých na EK. **Společně programovaná EP** jsou

implementována na základě memorand o porozumění mezi EK a průmyslovými partnery. V obou typech EP jsou vyhlašovány standardní výzvy k podávání návrhů projektů prostřednictvím portálu **Funding & Tenders**.

3. Spolufinancovaná EP (Co-funded EP)

Spolufinancovaná EP jsou implementována prostřednictvím programových konsorcií, jejichž členy jsou především národní a regionální poskytovatelé podpory VaVal, které financují účast partnerů ze svých zemí. Jejich hlavním principem je společné definování výzkumných oblastí, nadnárodních výzev národními a/nebo regionálními poskytovateli a výběr podporovaných projektů na mezinárodní úrovni, čímž je dosahováno těch nejlepších výsledků. **Tato metodika reflektuje pravidla a podmínky ve vztahu k tomuto typu EP.**

V rámci spolufinancovaných EP podíl finančních prostředků je rozdělen 30 % - 70 %, přičemž EK poskytuje 30 % a 70 % je dofinancování těmi státy, které projeví svůj zájem do daného EP vstoupit. **V ojedinělých případech pak EK může poskytnout tzv. funding rate až do výše 50 %. Záleží na vzájemné dohodě a míry obhájení daného EP. Pokud EK zváží významnost a ojedinělost EP, může poskytnout až 50 %.**

Na samotném počátku vývoje EP, koordinátoři EP mapují, jakou výši finančních, příp. věcných příspěvků jsou členské státy/asociované země ochotny vložit, přičemž in-kind příspěvky jsou virtuálně přepočítány na finanční příspěvky. Hlavním úsilím je dosáhnout těch 70 %, aby získali nejvyšší příspěvek od EK, tedy ve výši 30 % (příp. 50 %).

1.4.1 Návrhy Evropských partnerství v oblasti zdraví

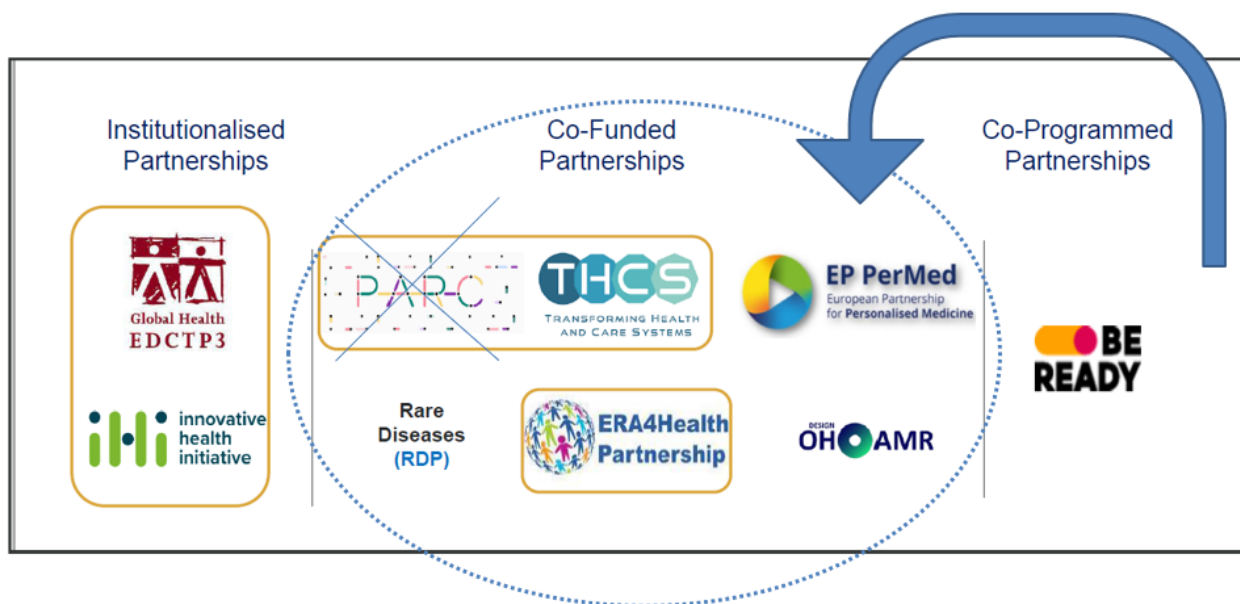
1.4.1.1 Evropská partnerství v oblasti zdraví pod 1. Strategickým plánem (2021-2024)

V rámci 1. Strategického plánu bylo navrženo celkem 9 EP v oblasti zdraví:

1. „Pandemic Preparedness“ (BE-READY NOW) – spolufinancované EP;
2. „European Rare Diseases Alliance“ (ERDERA) – spolufinancované EP;
3. „One Health Antimicrobial Resistance“ (OH AMR) – spolufinancované EP;
4. „Personalised Medicine“ (PerMed) – spolufinancované EP;
5. „Global Health“ (EDCTP 3) – institucionalizované EP;
6. „Innovative Health Initiative Joint Undertaking“ (IHI JU) – institucionalizované EP;
7. „Assessment of Risk from Chemicals“ (PARC) – spolufinancované EP;
8. „ERA for Health Research“ (ERA4Health) – spolufinancované EP;
9. „Transforming Health and Care Systems“ (THCS) - spolufinancované EP;

Všechna EP v oblasti zdraví spadající pod 1. Strategický plán jsou znázorněna v grafu č. 3.

Graf č. 3

S ohledem na to, že tato metodika reflektuje pravidla a podmínky ve vztahu ke spolufinancovaným EP (viz kap. 1.3), v další části této metodiky je obsažen stručný popis těchto EP, přičemž MZČR/AZVČR se zapojuje do **6 spolufinancovaných EP**, a to z důvodu zjištěného zájmu a potenciálu české výzkumné komunity zapojovat se do vyhlašovaných nadnárodních výzev v rámci těchto EP (**EP OH AMR, EP PerMed, ERADERA, ERA4Health, THCS + BE-READY NOW**). Do dalšího spolufinancovaného EP PARC je ČR zapojena prostřednictvím RECETOX – ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Více informací je dostupných pod odkazem zde: [MUNI | RECETOX](#).

Prioritou MZČR/AZVČR je zapojit se do spolufinancovaného typu EP, neboť bez zapojení členského státu by nebylo umožněno českým vědeckým týmům zapojovat se do vyhlašovaných nadnárodních výzev.

1.4.1.1.1 Stručný popis spolufinancovaných Evropských partnerství

1. „One Health Antimicrobial Resistance“ (OH AMR)

Účast v tomto EP ČR přislíbila v roce 2023 formou zaslání „*Template for commitments*“ EK prostřednictvím koordinátora.

Cílem spolufinancovaného partnerství OH AMR je koordinovat a sladit činnosti a financování v oblasti AMR mezi jednotlivými zeměmi i s EK. Usnadnit také soudržnost jednotlivých států mezi různými útvary a ministerstvy odpovědnými za různé aspekty AMR (např. lidské zdraví, zemědělství, životní prostředí, průmysl, finance).

Jedním z kroků vedoucích ke vzniku EP OH AMR byla příprava SRIA, jakož i Cestovní mapy. Oba dokumenty byly předmětem otevřených konzultací, k nimž měli možnost poskytnout vstup a zpětnou

vazbu formou dotazníkového šetření všichni zástupci financujících organizací/agentur, experti, jakož i další stakeholdeři. Oblasti (tzv. Focus area), jež jsou obsaženy v Cestovní mapě vycházejí z cílů SRIA, ke které bylo možné se také vyjádřit.

Dne 25.4.2024 byla v rámci pracovního programu Horizont Evropa pro klastr 1 – Zdraví otevřena výzva pro předložení detailního návrhu EP OH AMR. Tento návrh byl 27. září 2024 předložen k posouzení a schválení ze strany EK expertů. **ČR prostřednictvím MZČR/AZVČR byla zapojena do partnerství od počátku příprav a formálně se připojí podpisem GA s EK.**

Za tímto účelem zástupci financujících organizací/agentur, jež potvrdili svůj zájem účastnit se daného EP formou tzv. *Letter of Intent* nezávazně stanovili svůj finanční závazek pro 1. společnou nadnárodní výzvu, jakož i závazek pro celé sedmileté/desetileté období trvání programu. Kromě toho definovali, v jakých pracovních balíčcích budou participovat. **AZVČR** se zapojila do pracovního balíčku 3: *Výběr témat, příprava a řízení společných nadnárodních výzev.*

Vznik EP OH AMR je plánováno na rok 2025 a s tím i vyhlášení 1. společné nadnárodní výzvy, do které je cílem MZČR/AZVČR se zapojit.

2. „European Rare Diseases Research Alliance“ (ERDERA)

Účast v tomto EP ČR přislíbila v roce 2022 formou zaslání „*Template for commitments*“ EK prostřednictvím koordinátora.

Cílem spolufinancovaného partnerství je přispět k prioritám "sdělení o účinných, dostupných a odolných zdravotnických systémech"; "sdělení o umožnění digitální transformace zdravotnictví a péče na jednotném digitálním trhu; posílení postavení občanů a budování zdravější společnosti" a podpořit cíle nového programu EU4Health.

Toto EP by mělo rovněž přispět k dosažení cílů Farmaceutické strategie pro Evropu, pokud jde o naplnění neuspokojených lékařských potřeb (např. u vzácných onemocnění s tzv. "léčivými přípravky pro vzácná onemocnění") a zajištění toho, aby se přínosy inovací dostaly k pacientům v EU.

Spolufinancované EP v oblasti vzácných onemocnění by mělo být prováděno na základě priorit stanovených ve SRIA a prostřednictvím společného programu činností, od koordinace a financování nadnárodního výzkumu až po vysoce integrující a komunitou řízené "interní" činnosti, jako jsou inovační strategie pro účinné využívání výsledků výzkumu, činnosti v oblasti připravenosti EU na klinické zkoušky, optimalizace výzkumných infrastruktur a zdrojů, včetně vytváření sítí, odborné přípravy a šíření informací.

Dne 19. září 2023 byl návrh ERDERA předložen k posouzení a hodnocení EK. V prosinci roku 2023 byl návrh ERDERA pozitivně hodnocen ze strany EK. ERDERA oficiálně zahájila svoji činnost v září 2024. Vyhlášení 1. společné nadnárodní výzvy je plánováno v prosinci 2024.

Za účelem stát se oficiálním partnerem ERDERA a být způsobilý k podpisu GA bylo zapotřebí poskytnout informaci o finančním závazku, který by potvrzen formou zaslání podepsaného dopisu „*Letter of Intent*“, „*Commitments letter*“. Současně bylo na žádost koordinátora a jeho projektového týmu požadováno vyplnit další administrativní informace, které byly následně vloženy do portálu Funding & Tenders.

Formálně se ČR prostřednictvím MZČR/AZVČR připojila k ERDERA přistoupením ke GA s EK v srpnu 2024.

3. „Personalised Medicine“ (EP PerMed)

Vizí spolufinancovaného partnerství je zlepšit zdravotní výsledky v rámci udržitelných systémů zdravotní péče prostřednictvím výzkumu, vývoje, inovací a zavádění přístupů personalizované medicíny ve prospěch pacientů, občanů a společnosti.

EP PerMed vzniklo na konci roku 2023, s čímž byla vyhlášena i 1. společná nadnárodní výzva. Přípravné práce vedoucí k vyhlášení 2. společné nadnárodní výzvy byly započaty v 2. pol. roku 2024, přičemž AZVČR se do těchto prací aktivně zapojila. **Konkrétně je AZVČR zapojena do pracovního balíčku 2 (WP2) týkající se diskuzí o konceptu výzev pro nadcházející roky, příprav výzev pro individuální roky, jakož i diskuzí vztahujících se k přípravě Ročních pracovních plánů (Annual Work Programmes).**

Formálně se ČR připojila k partnerství podpisem dodatku ke GA s EK v květnu 2024. Za tímto účelem bylo zapotřebí vyplnit nezbytné administrativní záležitosti, jakož i podepsat dokument týkající se přistoupení ke GA, a to jak ze strany MZČR, tak AZVČR. Od této doby jsou MZČR/AZVČR zapojeni do příprav nadcházejících výzev i dalších žádoucích skutečností řešených v rámci daného EP. V zájmu MZČR/AZVČR je zapojit se do 2. společné nadnárodní výzvy (JTC 2025), která bude vyhlášena v prosinci 2024.

4. „ERA for Health Research“ (ERA4Health)

EP ERA4Health vzniklo v roce 2022. Od poloviny roku 2025 přechází dané EP do tzv. 2. fáze, kdy bude poskytnuta příležitost pro vstup nových partnerů. AZVČR se však již v 1. fázi zapojila do příprav první pilotní výzvy zaměřené na klinické studie, která bude vyhlášena v listopadu 2024. Cílem MZČR/AZVČR je zapojovat se i do dalších společných nadnárodních výzev a do jejich příprav.

Za účelem stát se oficiálním partnerem ERA4Health bylo zapotřebí poskytnout informaci o finančním závazku neformálně prostřednictvím emailu. Následně koordinátor projednal účast MZČR/AZVČR v ERA4Health na zasedání výboru zástupců financujících organizací s názvem „Management Board“, který se vyjádřil k budoucímu členství ČR. Formálně se ČR připojila k partnerství podpisem dodatku ke GA s EK v srpnu 2024. MZČR/AZVČR se v různé míře podílí na aktivitách v pracovních balíčcích 1, 2, 3, 6, 10, 11 a 12, které zahrnují připomínkování různých dokumentů, včetně realizace společných nadnárodních výzev, do kterých se budou moci hlásit čeští uchazeči.

Cílem spolufinancovaného EP je flexibilní společné plánování výzkumných programů, které bude účinně koordinovat většinu financujících organizací, včetně většiny menších poskytovatelů na výzkum v EU.

ERA4Health účinně zapojí veřejné sponzory zdravotnického výzkumu v ERA, kteří společně určí a zavedou společnou strategii financování osvědčených postupů v prioritních oblastech různých zdravotních intervencí zaměřených na důležité potřeby veřejného zdraví.

5. „Transforming Health and Care Systems“ (THCS)

EP THCS vzniklo v roce 2022. MZČR/AZVČR se zapojily do příprav 3. společné nadnárodní výzvy (JTC 2025) a v jejich zájmu je tak umožnit národním vědeckým týmům účast v této výzvě.

Cílem spolufinancovaného EP je přispět k přechodu k udržitelnějším, odolnějším, inovativnějším a kvalitnějším systémům zdravotní péče a péče zaměřené na lidi. Kromě toho sdružit množství evropských, vnitrostátních a regionálních a mezinárodních vědeckých zdrojů, aby bylo možné účinněji řešit podobné výzvy, kterým čelí systémy zdravotní péče v Evropě i mimo ni. V neposlední řadě je cílem daného EP usnadnit výměnu informací a osvědčených postupů mezi zeměmi, poskytnout spolehlivé pokyny a nástroje, propojit institucionální zúčastněné strany a zapojit regionální ekosystémy v oblasti zdraví a péče. Ve svém důsledku bude EP odpovídat na potřeby národních/regionálních systémů zdravotní péče tím, že usnadní přenos a zavádění nákladově efektivních technologických, servisních, organizačních a politických inovací.

Kromě toho je cílem zaplnit mezery ve znalostech a rozvíjet návody, jak transformovat systémy zdravotní péče za účelem vyvíjení nových řešení pro zdravotnictví a péči, která umožní podporu a udržení zdraví lidí. V neposlední řadě je cílem daného EP posílit výzkumnou a inovační komunitu v oblasti zdraví a systémů péče v celé Evropě.

Za účelem stát se oficiálním partnerem EP THCS bylo zapotřebí učinit následující kroky:

1. Poskytnout informaci o národním finančním závazku a současně také in-kind příspěvku, které byly potvrzeny formou zaslání dopisu „*Letter of Intent*“ podepsaného tzv. legal representative.
2. Aktivní účast na Strategic Board meetingu s cílem představit MZČR/AZVČR jakožto potenciálního zájemce/partnera daného EP.
3. Aktivní účast na General Assembly (GA) meeting s cílem představit MZČR/AZVČR jakožto potenciálního zájemce/partnera daného EP a následně proběhlo hlasování členy GA o členství ČR.
4. Podpis dokumentu s názvem „*Partnership on Transforming Health and Care Systems_Confidential Disclosure Agreement*“ jak ze strany MZČR, tak AZVČR za účelem zajištění národní participace v aktivitách EP THCS.
5. V zájmu MZČR/AZVČR je zapojit se do další výzvy (JTC 2025) a do její přípravy. Za tímto účelem je potřeba podepsat „*Memorandum of Understanding*“ (MZČR).
6. Přistoupení ke GA bude otevřeno v říjnu 2024. Po schválení EK bude zapotřebí podpisu CA a GA. Předpokládané datum podpisu těchto dokumentů je stanoveno na listopad 2024.

Po podpisu GA se MZČR/AZVČR stanou oficiálními partnery daného EP.

6. „Pandemic Preparedness“ (BE-READY NOW)

BE-READY NOW partnerství bylo původně navrženo jako společně programované. Avšak na základě dalších jednání zástupců tematického programového výboru pro klastr 1 - Zdraví bylo dohodnuto, že EP BE-READY NOW bude typem **spolufinancovaného EP za účelem zajistit účast členských států ve výzvách a také podpořit klinická pracoviště.**

Cílem spolufinancovaného EP je zlepšit připravenost EU předvídat a reagovat na vznikající infekční zdravotní hrozby, zaměřit se na výzkum a inovace v oblasti zdraví a biotechnologií. Dané EP bude implementováno ve dvou fázích. Aktivity v první fázi budou zaměřeny především na způsoby, jakým jsou v EU vytvářeny a prováděny klinické studie pro řešení mimořádných situací v oblasti veřejného zdraví, včetně nových přístupů jako je např. počítačové modelování. Doba trvání první fáze je stanovena na 3 roky a druhé fáze na 4 roky.

Vznik EP BE-READY NOW je plánováno na 1. čtvrtletí roku 2025, přičemž dané EP bylo zařazeno do pracovního programu Horizont Evropa v 1. pol. roku 2024 s cílem poskytnout časový prostor pro konzultace mezi EK a členskými státy/asociovanými zeměmi a dosažení dohody týkající se detailních záležitostí ve vztahu k danému EP.

V polovině měsíce ledna 2024 koordinátor a jeho tým konzultovali finanční příspěvky pro EP BE-READY NOW se zástupci členských států/asociovaných zemí. **Od dubna do listopadu roku 2024 je otevřena výzva pro předložení detailního návrhu vedoucího ke vzniku předmětného spolufinancovaného EP. V září 2025 se předpokládá vznik EP BE-READY a v lednu 2026 pak vyhlášení 1. společné nadnárodní výzvy.**

ČR prostřednictvím MZČR/AZVČR se zapojila do příprav EP BE-READY NOW nejprve formou jednání mezi koordinátorem a EK a následně do příprav vedoucích k předložení detailního návrhu daného EP k hodnocení expertů EK, **konkrétně do pracovních balíčků 2 a 7 (WP 2 a 7) zaměřujících se na přípravu ročních pracovních plánů, jakož i společných nadnárodních výzev, do kterých se budou moci hlásit čeští uchazeči.** V případě pozitivního hodnocení se **formálně ČR do partnerství zapojí podpisem GA s EK.** V zájmu MZČR/AZVČR je zapojit se také do 1. společné nadnárodní výzvy a do její přípravy.

1.4.1.1.2 „Innovative Health Initiative Joint Undertaking“ (IHI JU)

Členy IHI JU jsou EU reprezentovaná EK a European life science industry, reprezentovaný průmyslovými asociacemi jako **COCIR, EFPIA (včetně Vaccines Europe), EuropaBio a MedTech Europe.**

Na financování od IHI má nárok každá organizace se sídlem v EU nebo v zemi přidružené k rámcovému programu Horizont Evropa. **V praxi financování IHI podporuje především účast organizací, jako jsou univerzity, výzkumné organizace, patientské organizace, malé a střední podniky a středně velké společnosti, ve svých projektech.** V závislosti na typu výzvy k předkládání návrhů projektů mohou být pro získání finančních prostředků IHI způsobilé i větší společnosti. Podrobnosti o tom, kdo je způsobilý získat finanční prostředky, jsou uvedeny v textech jednotlivých výzev.

Na základě výše uvedeného, ČR jakožto člen EU pro účast českých subjektů ve výzvách IHI JU, není potřeba, aby příslušná financující organizace/agentura v ČR přijímala jakákoli opatření. **Tzn. výzkumné organizace/university v ČR se mohou do výzev zapojovat bez účasti financující organizace/agentury z ČR.**

V rámci IHI JU rozlišujeme různé typy subjektů:

1. Příjemce

- Primární úlohou příjemce je účastnit se projektu a požádat o financování za předpokladu, že je na základě podmínek definovaných v předmětné výzvě oprávněn žádat o financování EU. Příjemci podepisují GA.
- Musí mít k dispozici odpovídající zdroje k implementaci akcí na vlastní odpovědnost. Pokud spoléhají na přidružené subjekty nebo jiné účastníky, zachovávají si výhradní odpovědnost vůči orgánu poskytujícímu podporu a ostatním členům konsorcia.

No.	Participant name	Total eligible costs (H)	Requested EU contribution to eligible costs (M)	Financial contributions (FC) received	Financial contributions (FC) paid	IKOP (S)=(H)-(M)	Including Non-EU IKOP (T)	Own resources (R)	Total estimated income (M+FC received +S+R)	IKAA (P)
5	Non-profit organisation	9 250 000	7 000 000	2 100 000	n.a	n.a	n.a	150 000	9 250 000	n.a

- **Celkové způsobilé náklady na realizaci akce jsou buď hrazeny z finančních prostředků IHI JU a/nebo finančním příspěvkem (FC) ze strany zřizovatele nebo přidruženého subjektu člena (členů) a/nebo přispívajícího partnera (partnerů) a/nebo samotného příjemce z vlastních zdrojů.** V tabulce výše nezisková organizace obdrží finanční příspěvky ve výši 2 100 000 EUR, které byly uhrazeny ze strany zřizovatelů nebo přidružených subjektů soukromých členů. Nezisková organizace není oprávněna požadovat financování od IHI JU na náklady, které již byly pokryty finančními příspěvky. V tomto důsledku tak musí být částka 2 100 000 EUR odečtena od EU příspěvku požadovaného neziskovou organizací. Kromě toho, má obdržený finanční příspěvek (FC) pokrýt některé jeho způsobilé náklady na realizaci projektu. V důsledku toho musí být částka 2 100 000 EUR uvedena v jeho celkových způsobilých nákladech. **Způsobilé náklady, které nejsou hrazeny** (buď ze strany IHI JU, nebo z finančního příspěvku obdrženého od zakládajících nebo přidružených subjektů soukromých členů/přispívajících partnerů/ostatních nebo z obou těchto zdrojů), **jsou náklady, které musí být hrazeny z vlastních zdrojů neziskové organizace.** Ve výše uvedené tabulce **má nezisková organizace nárok na proplacení 100 % způsobilých nákladů**, ale rozhodla se nežádat o maximální povolený příspěvek EU a místo toto plánuje do projektu vložit část vlastních zdrojů (150 000 EUR).
- **Z uvedeného vyplývá, že neziskové organizace/výzkumné organizace/univerzity mají nárok na proplacení 100 % způsobilých nákladů, ledaže se rozhodnou vložit vlastní příspěvek** např. i z důvodu finančně podpořit velký podnik, který je nezpůsobilý pro získání finančních prostředků od IHI JU (záleží však na konkrétních podmínkách výzvy).

2. Přispívající partner (tzv. contributing partner)

- Primární úlohou přispívajícího partnera je investovat vlastní zdroje (např. FTE výzkumných pracovníků, laboratoře, data) nebo finanční příspěvek do konkrétního projektu/ů IHI JU. Přispívající partner, pokud se ujme role příjemce, rovněž podepisuje GA. Přispívající partneři v jednostupňových výzvách mohou rovněž požádat o financování EU, pokud jsou způsobilí k získání těchto finančních prostředků. Ve dvoustupňových výzvách nejsou přispívající partneři způsobilí k získání finančních prostředků jako členové předem určeného konsorcia uvedeného v textu tématu výzvy.
- V případě zájmu stát se přispívajícím partnerem, je zapotřebí podat **žádost o členství přispívajícího partnera**, která vyžaduje dodržení postupu popsáno v Příručce pro přispívající partnery ([Become a contributing partner | IHI Innovative Health Initiative \(europa.eu\)](#)), která zahrnuje dopis s žádostí o schválení Správní radou IHI. V tomto procesu podávání žádostí musí navíc přispívající partner prokázat relevanci a potenciální přidanou hodnotu navrhovaného příspěvku (vědecká relevance, aktivity

v kontextu EP, délku trvání a povahu příspěvků) za účelem dosažení cílů projektů IHI JU.

- V případě, že je výzkumná organizace/univerzita v ČR přidružena k některému z výše uvedených průmyslových asociací IHI JU, není povoleno podat žádost stát se přispívajícím partnerem IHI JU.

Poznámka: Je potřeba vnímat rozdíl mezi přispěvateli zahrnutými do konsorcia (aby byl splněn požadavek způsobilosti 45 %) a přispívajícími partnery, což je specifický typ přispěvatelů, kteří mohou být zahrnuti do konsorcia, ale pouze pokud se má za to, že strategicky přispějí k dosažení cílů návrhu, ale také k celkovým cílům IHI JU. 45 % způsobilých nákladů každé akce a nákladů na související dodatečné aktivity musí pocházet od soukromých členů IHI, zakládajících subjektů nebo přidružených subjektů jednoho z nich a/nebo přispívajících partnerů. Pokud příspěvek 45 % nezajistí společně průmyslové konsorcium účastníků, bude návrh prohlášen za nezpůsobilý, a proto nebude hodnocen. Neziskové/veřejnoprávní subjekty k 45 % hranici pro věcné plnění IHI JU nepřispívají, pokud nejsou přispívajícími partnery.

Návrhy projektů musí být předloženy prostřednictvím elektronického systému pro předkládání návrhů projektu přes portál **Funding &Tenders**. Ve vztahu k uvedenému je zapotřebí mít zřízen účet (číslo PIC), které zajistí příslušné organizaci/agentuře registrovat se jako příjemce.

Tabulka č. 1: Pravidla způsobilosti pro obdržení IHI JU financování

IHI JU Funding Eligibility Rules (Summary)						
		Type of organisation		Single-stage call	Two-stage call	
Established in a Member State, a country associated to Horizon Europe, or a low- and middle-income country	Public bodies and non-profit organisations (academic institution, hospital, NGO, research organisation, regulator, patient organisation, intergovernmental organisation)			Eligible	Eligible	
	For-profit SME and larger enterprises	turnover of less than EUR 500 million (*)		Eligible	Eligible	
		turnover of EUR 500 million or more (**) (large company)		Eligible	Not eligible	
	Private member (COCIR, EFPIA (including Vaccines Europe), EuropaBio and MedTech Europe).	Pre-identified in two-stage call text			N/A	Not eligible
		NOT Pre-identified	For-profit organisation with turnover of less than EUR 500 million (*)		Eligible	Eligible
			For-profit organisation with turnover of EUR 500 million or more (**)			Not eligible
	Contributing partners	Pre-identified in two-stage call text			N/A	Not eligible
		NOT Pre-identified	For-profit organisation with turnover of less than EUR 500 million (*)		Eligible	Eligible
			For-profit organisation with turnover of EUR 500 million or more (**)			Not eligible

1.4.1.2 Evropská partnerství v oblasti zdraví pod 2. Strategickým plánem (2025-2027)

1. Návrh na nové Evropské partnerství „Brain Health“

Spolufinancované EP, jehož cílem je urychlení poskytování preventivních, diagnostických, terapeutických a ošetrovatelských řešení na podporu zdraví mozku občanů a pacientů, mimo jiné prostřednictvím lepšího pochopení fungování mozku a posílením souladu a součinnosti mezi evropskými a celosvětovými výzkumnými iniciativami v oblasti zdraví mozku.

Návrh EP Brain Health byl předmětem diskuzí v rámci technického webináře za účasti zástupců EK a členských států/asociovaných zemí. V rámci diskuzí nadpoloviční většina členských států/asociovaných zemí podpořila vznik daného EP.

V druhé polovině roku 2024 EK zaslala národním gestorům mezinárodní spolupráce (MŠMT) *Template for commitments* k vyplnění a rozeslání příslušným národním resortům k doplnění. MZČR/AZVČR vyjádřily svůj zájem formou příslušného formuláře v daném partnerství participovat.

EP Brain Health bylo zařazeno do pracovního programu 2025 v rámci klastru 1 – Zdraví. **Výzva pro předkládání detailního návrhu projektu bude otevřena od 22.5.2025 s deadlinem do 18.9.2025.** Cílem MZČR/AZVČR je zapojit se do detailní přípravy návrhu pro vznik předmětného EP a následně do 1. společné nadnárodní výzvy.

1.4.2 Podmínky přistoupení financující organizace/agentury do již vzniklých Evropských partnerství

1. Vyjádření závazku ohledně zapojení se do EP formou tzv. „*Letter of Intent*“, který musí být podepsán zástupcem financující organizace/agentury (tzv. legal representative).

2. Ve většině případů se očekává poskytnutí informace ohledně **finančního a in-kind příspěvku**. Tyto příspěvky musí být stanoveny **po celou sedmiletou/desiletou dobu trvání EP nebo na dobu vyžadovanou ze strany koordinátora daného EP**. V případě, že je požadováno vymezit finanční závazek na celé období trvání EP, avšak z národních důvodů to není možné (např. nejasnost ohledně dostupnosti finančních prostředků), je dané potřeba odůvodnit v *Letter of Intent*. Záleží na přistupující financující organizaci/agentuře kolik finančních prostředků lze vyčlenit.

3. Sdělení informace ohledně preference pracovních balíčků, do kterých je v zájmu financující organizace/agentury se zapojit. **Není vyžadováno v každém EP**. V případě některých EP je možné participovat „pouze“ jako zástupce financující organizace (tzv. funder) a nevyčlenit žádné lidské zdroje, jakož i není nutné podílet se na úkolech/pracovních balíčcích atd.

4. Pokud příslušná financující organizace/agentura nemá vytvořeno **číslo PIC** v portálu EK **Funding & Tenders**, je nutné vytvoření tohoto čísla podle návodu viz: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/participant-register>. Vytvoření čísla PIC je nezbytnou součástí. Bez tohoto čísla není možné podepisovat GA. V případě, že organizace nově zakládá číslo PIC, je tak potřeba učinit v dostatečném předstihu, neboť GA lze podepsat pouze pokud je číslo PIC validováno ze strany EK.

5. Po obdržení informací uvedených v předchozích bodech, je návrh prezentován členům konsorcia partnerství zastoupených v uskupení, jehož název není pro všechna EP stanoven jednotně. Může se jednat např. o uskupení zvané jako General Assembly, Strategic Board nebo Management Board.

Členové těchto uskupení následně o daném návrhu/vstupu přistupující země hlasují. V případě, že účast bude schválena, dalším krokem je podpis dodatku GA ze strany přistupující financující organizace/agentury.

6. Za předpokladu, že vše bude řádně a náležitě schváleno, přistupující financující organizace/agentura bude v EP vystupovat jako partner.

7. Financující organizace/agentura bude zahrnuta do uskupení zvaném tzv. Funding Agency Board, zabývající se aspekty výzev, příp. do obdobného orgánu nesoucího jiný název. Názvy orgánů se liší partnerství od partnerství.

8. Koordinátor/Sekretariát EP poskytne přistupující zemi aktuální informace o současné situaci zejména ve vztahu k vyhlášeným výzvam a možnosti se připojit, příp. vyjádřit zájem přistoupit až do další plánované společné nadnárodní výzvy za předpokladu nejasné rozpočtové situace na národní úrovni. Tento krok je na zvážení financující organizace/agentury, která stanovuje příslušnou národní rozpočtovou alokaci, ze které budou podpořeny úspěšné české projekty v nadnárodních výzvách. Je nutné odhadnout potřebu vlastní výzkumné komunity (s ohledem na životní úroveň, platy výzkumných pracovníků atp.) a vyčlenit prostředky na pokrytí rozpočtu alespoň 2 projektů nebo více v závislosti na velikosti (zájem/potenciál) výzkumné komunity.

2. Definice Evropských partnerství

EP představují iniciativy, jejichž prostřednictvím EU v součinnosti s veřejnými i soukromými partnery podporuje rozvoj a implementaci programu na podporu výzkumu a inovací. EP hrají rozhodující roli v dosažení strategických cílů v přechodu k ekologické, klimaticky šetrné a digitální Evropě při zachování odolnosti a konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Jejich cílem je řešení složitých problémů, které vyžadují integrovaný přístup za součinnosti velkého počtu aktérů a zemí. Vycházejí ze společných vizí zakotvených ve strategických dokumentech (tzv. Roadmaps) podporovaných všemi partnery. **Klíčovým záměrem je významně přispět k dosažení politických EU priorit.**

Strategickým cílem je zlepšit koherenci mezi jednotlivými EP navzájem a v interakci s dalšími instrumenty, spadající pod rámcový program Horizont Evropa. Kromě toho, ve srovnání s iniciativami v předchozím rámcovém programu Horizont 2020, EP jsou více otevřená a transparentní ve vztahu k účastníkům, aktivitám a výsledkům.

EP v oblasti výzkumu a inovací dále rozvíjejí ERA, překonávají roztříštěnost prostředí výzkumu a inovací, zabraňují duplicitě s vnitrostátními nebo regionálními výzkumnými činnostmi a podporují konkurenceschopnost a inovace.

EP jsou tzv. „novou generací“, která nahrazují předchozí formu partnerství, např. ERA-NET nebo Iniciativy společného programování (Joint Programming Initiatives; JPIs), které plnily podobný účel a fungování v předchozím rámcovém programu Horizont 2020. Od roku 2021 se tak ERA-NET Cofundy začaly řídit pravidly rámcového programu Horizont Evropa. V tomto novém legislativním nařízení se ERA-NET Cofundy spolu s **Iniciativami zřízenými podle čl. 185 a 187 (JPIs, JTI, Joint Undertaking)** transformovaly do nového formátu podpory mezinárodní spolupráce – EP.

EP jsou zpravidla větší (z hlediska počtu zapojených poskytovatelů i rozpočtu), dlouhodobější a komplexnější (z hlediska postupů, typů aktivit portfolia témat) než ERA-NET Cofundy. EK koordinuje EP novým způsobem, jehož koncept je součástí právního rámce Horizont Evropa. Tento nový způsob umožňuje, aby jejich aktivity byly **naplánované strategičtějším způsobem s přihlédnutím k celému portfoliu plánovaných iniciativ, o kterém rozhoduje EK.** Například, portfolio EP odpovídá cílům zelené a digitální transformace a odolnosti Evropy nebo cílům udržitelnosti OSN.

Z výše uvedeného vyplývá, že EP rozšiřují původní nástroje rámcového programu Horizont 2020. Zatímco v rámci ERA-NET Cofundů byla vyhlášena pouze jedna společná nadnárodní výzva s příspěvkem EK a s dobou trvání v realizaci 5 let, **EP trvají v základu až 10 let a vyhláší až sedm výzev s příspěvkem EK.** Dlouhodobější působení umožňuje mj. také dlouhodobější a strategičtější plánování.

Komplexnost EP vyžaduje vyšší úroveň plánování a komplikovanější řídicí strukturu projektu partnerství. **To se projevuje v několika úrovních:**

1. na úrovni komplexity struktury konsorcia,
2. na úrovni komplexity struktury výzev a
3. na úrovni komplexity procesů.

EK doposud nestanovila některé postupy a pravidla, která pro EP platí. To vede k tomu, že mezinárodní konsorcia poskytovatelů až několikrát předělávala návrh fungování svých projektů na

základě měnící se zpětné vazby od EK. Příkladem je stanovisko EK na to, kolika grantovými dohodami (Grant Agreement; GA) budou EP ustanovená v průběhu svého trvání.

Navzdory tomu, že jedním z cílů přeměny na EP bylo harmonizovat a sladit postupy v nich, mnohá EP mají rozdílné přístupy k ustanovení řídicích orgánů, členění i plánování. **Nejzásadnější rozdíl v přístupu se týká finančního managementu (způsobu financování aktivit a projektů) a tvorba témat (viz kapitola 5.3).**

2.1 Členové konsorcia poskytovatelů

Konsorciium poskytovatelů může být složeno z více členů jedné země, to znamená jak např. MZČR, tak další financující organizace/agentury s vlastní rozpočtovou kapitolou. Všechny tyto instituce pak přistupují ke GA a mají stejná členská práva. Tato konsorcia pak následně musí několikanásobné zastoupení zemí zohlednit při nastavování pravidel hlasování a rolí v různých interních orgánech. Ve věci hlasování funguje ve většině případů pravidlo, že ve věcech konsorcia má každá země až tři hlasy, podle počtu zástupců. V případě, že země je zastoupena více než třemi organizacemi, je stále maximální počet hlasů za stát maximálně tři. Ve výboru pro nadnárodní výzvy má hlas každý poskytovatel. Při hlasování na úrovni konsorcia je nastavené minimální procento hlasujících zemí i členů. Uvedené pravidlo však nelze uplatnit na všechna EP, a to z důvodu, že v rámci **EP neexistují jednotná pravidla a podmínky, ale jsou stanovena na základě dohody mezi členy konsorcia v rámci předmětného EP.** Může tedy nastat situace, kdy v některých EP se zástupci z jedné země budou dělit o jeden hlas, aby se docílilo spravedlivého součtu hlasů na státní úrovni. Zástupci jedné země se v takovém případě musí dohodnout a hlasovat společně.

2.2 Výzkumná konsorcia (účast výzkumných organizací a neveřejných subjektů jako členů konsorcia poskytovatelů)

EP stojí o to, aby mezi jejich členy byly také výzkumné organizace (VO), které pomohou se strategickými úkony a doplňkovými aktivitami, vyjádří názor výzkumné komunity a ušetří kapacity sekretariátům. VO, které se účastní EP jako partneři konsorcia, by ale také měly mít možnost se přihlásit do výzev EP jako žadatelé o podporu. K tomu je potřeba vytvořit mechanismus, který by řešil jejich potenciální střet zájmů v případě, že se budou mít zájem účastnit výzev v roli žadatele o podporu. **V současné době neexistuje žádné obecné pravidlo, které by takový potenciální střet zájmů ošetřilo** (více viz kapitola č. 2.2.1).

V průběhu přípravy EP **nebylo dlouho jasné, jaká budou platit pravidla pro VO a neveřejné organizace, které budou mít zájem být členy konsorcia EP nebo poskytovat konsorciu své služby.** Původní koncept umožňoval všechny způsoby spolupráce, ale časem se pravidla zpřísnila. V současné době se jako jediný způsob, jak by mohly **organizace ze soukromého sektoru čerpat příspěvek EK na vykonávání úkolů v EP a pokrytí svých odpracovaných člověkoměsíků, nabízí to, že se přihlásí do veřejné zakázky jako poskytovatel služby.** Pokud zakázkou neprojdou jako nejlepší nabídka, **nemají na příspěvek EK nárok a mohou se do aktivit zapojit pouze tak, že svůj čas vloží do EP formou in-kind.** Důvod tohoto zpřísnění podmínek je to, že hrazení nákladů soukromým organizacím by se jinak dalo považovat za platbu soukromému subjektu, který podléhá dani z přidané hodnoty. A protože zapojení soukromého subjektu představuje financování, které nepodléhá zákonu o veřejných zakázkách, bylo by značné riziko, pokud by takové služby byly poskytovány bez zadávání zakázek prostřednictvím veřejné soutěže. **Pokud tedy jakýkoli příjemce zapojí do plnění (svého) tasku nebo části tasku třetí**

strany (s výjimkou marginálního nákupu např. logistiky pro jednání), musí oznámit toto zapojení ostatním stranám.

2.2.1 Střet zájmů

Vzhledem k výše popsanému, pokud jde o střet zájmů EP obecně nestanovují jednotná pravidla a podmínky. V případě **střetu zájmu** je tedy možné, že předseda vědeckého poradního orgánu nebo člen poradního sboru nemohou být zapojeni jako finanční příjemce do EP, stejně tak jako zapojeni do výzev k předkládání návrhů v rámci EP. Na druhou stranu některá EP umožňují, aby se člen vědeckého poradního orgánu mohl zapojovat do nadnárodních výzev vyhlášených v rámci EP, nikoli však v roli hlavního příjemce, ale v roli člena vědeckého týmu.

Ke střetu zájmu může docházet tehdy, pokud se osoba podílí na definování témat, která budou financována. Za účelem definování témat, některá EP organizují workshopy, kterých se účastní příslušní odborníci, kteří definovaná témata z odborného hlediska diskutují. Tito odborníci se však nedostanou do střetu zájmu, neboť nezískají přístup ke konečnému textu témat/výzev ani k jednání o jejich přípravě, tudíž jim tak je umožněno přihlásit se do nadnárodních výzev vyhlášených v rámci daného EP. Diskuze odborníků je potřebná, neboť financující organizace/agentury, které obvykle vybírají témata k financování, nedisponují detailním odborným tematickým přehledem.

Důležité je však podotknout, že problematiku střetu zájmu je potřeba vyjasnit ve vztahu k jednotlivým EP zvláště, tak aby se předešlo případným budoucím komplikacím.

2.2.2 Vytváření konsorcií

Konsorcia výzkumníků mohou být vytvářena několika způsoby:

- Dřívější spolupráce na jiných projektech/výzvách;
- Prostřednictvím organizovaného semináře na národní úrovni pro příslušnou vědeckou komunitu;
- Skrze online národní nástroje a další komunikační sítě (newsletter, sociální sítě, webové stránky atd.)
- Na mezinárodní úrovni prostřednictvím tzv. *Partner Search Tool*;
- V rámci zasedání mezinárodních boardů (např. Advisory Board).

2.2.3 ČR subjekty/instituce v jednom projektu

V jednom projektu může být zastoupeno více subjektů/institucí za ČR (např. spojení česká výzkumná organizace a český podnik nebo dvě výzkumné organizace z ČR). MZČR/AZVČR ve vyhlášených nadnárodních výzvách **nelimituje počet českých účastníků**.

V případě počtu více českých účastníků v jednom projektu je zapotřebí určit, kdo bude vystupovat jako hlavní uchazeč/příjemce, s nímž pak bude uzavřena smlouva o poskytnutí účelové podpory.

Rozdělení finančních prostředků mezi ostatní zapojené české subjekty/instituce bude v kompetenci hlavního uchazeče/příjemce, s nímž MZČR/AZVČR uzavřela smlouvu o poskytnutí účelové podpory.

2.3 Příprava Evropských partnerství (jako součást pracovního programu) – step by step

1. EK předloží návrh EP tzv. „Draft Concept Paper“, který je projednáván, diskutován a v konečné fázi schválen v rámci zasedání Strategického programového výboru (viz subkapitoly 1.1.1 a 1.1.2).

2. Členské státy/asociované země mohou předložit své vlastní návrhy na nová EP.

3. Detailní příprava návrhu EP tzv. „Draft proposal“

4. Příprava strategických dokumentů jako je Strategická výzkumná a inovační agenda (Strategic Research and Innovation Agenda; SRIA), příp. Cestovní mapy (Roadmap) probíhá jako součást vyhlášené výzvy CSA (Coordination and Support Action) definované v pracovním programu pro klastr 1 – Zdraví, rámcového programu Horizont Evropa. Cestovní mapy k EP jsou novinkou konceptu EP. Jejich cílem je informovat občany a zúčastněné strany o práci EK, aby mohly poskytnout zpětnou vazbu a účinně se zapojit do budoucích konzultačních činností. Občané a zúčastněné strany jsou zejména vyzýváni, aby se vyjádřili k tomu, jak EK chápe problém a možná řešení, a aby poskytli veškeré relevantní informace. Plán činností vychází z předchozí a probíhající práce s cílem definovat celkovou strategii a cíle EP. **Důležité je upozornit, že v této fázi probíhá příprava těchto strategických dokumentů, které v další fázi podléhají hodnocení EK expertů.**

5. Otevřené konzultace k návrhu SRIA

Na vývoji strategických dokumentů se podílí partneři daného EP a představují základ pro strukturu EP a rozsah aktivit. Cílem SRIA je zajistit, aby se dlouhodobá vize EP promítla do plánů na míru s financováním a podpůrnými činnostmi, cíli a měřitelnými výsledky. SRIA tak doplňuje návrh EP předložený EK.

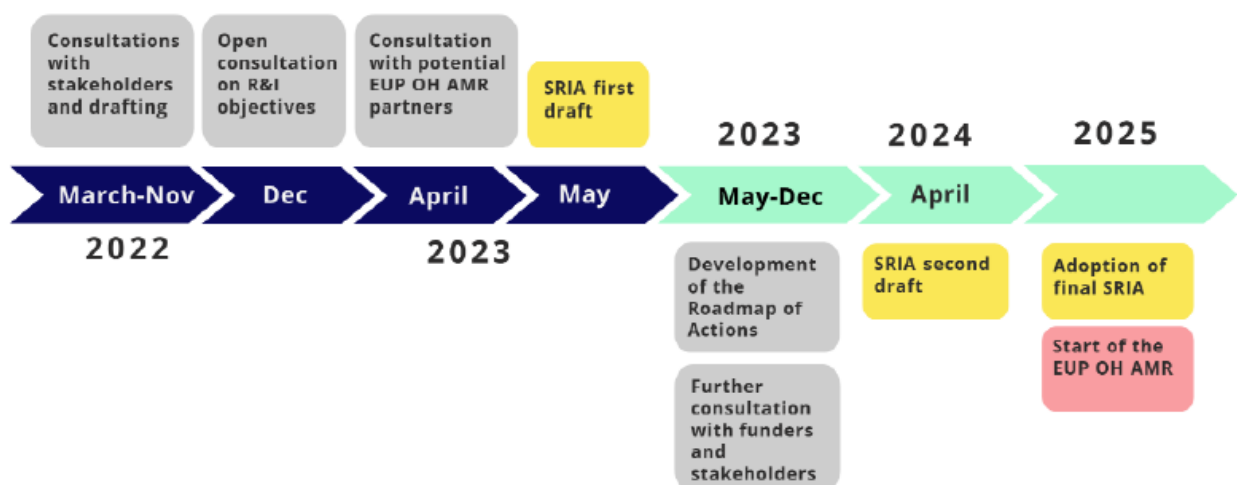
6. Publikování zprávy o návrhu SRIA na základě otevřené konzultace

7. Oficiální publikace SRIA

8. Předložení návrhu EP k hodnocení EK (prostřednictvím portálu Funding & Tenders)

Veškeré připravované dokumenty jsou po zpracování a diskuzi mezi zainteresovanými členskými státy/asociovanými zeměmi předloženy EK k posouzení.

Graf č. 4: Příklad časového vývoje a přípravy SRIA. Celková doba projednávání a rozložení časového rámce není obecně stanovena a záleží na dohodě konsorcia, resp. koordinátora daného EP.

9. Příprava GA a CA

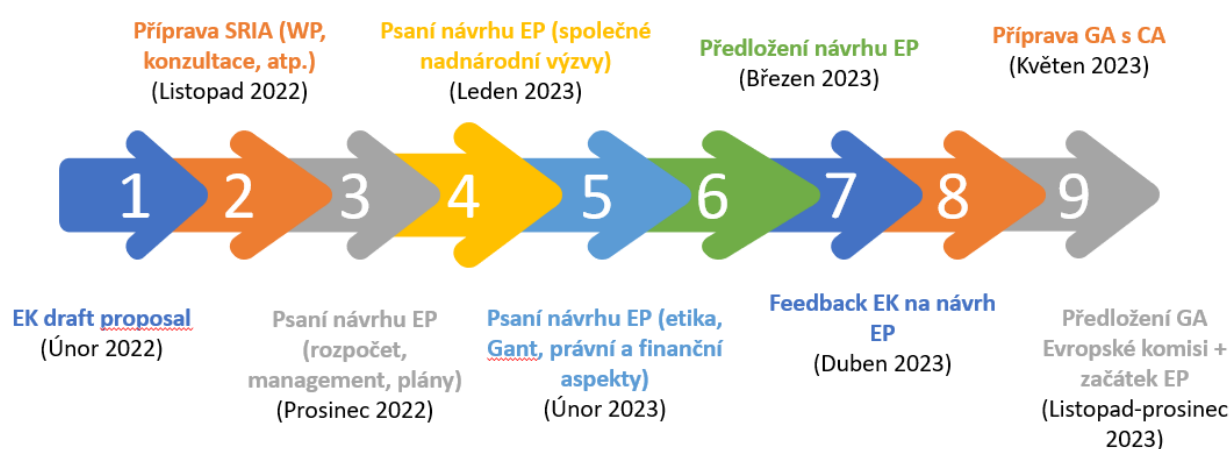
10. Schválení GA a konceptu partnerství EK

11. Zahájení EP a vyhlášení první společné nadnárodní výzvy

12. Příprava Memoranda o porozumění (vztahující se ke společné nadnárodní výzvě).

1. Modelový příklad časového rámce přípravy EP „XY“ je znázorněn v grafu č. 5.

Graf č. 5

2.4 Organizační struktura a řízení Evropských partnerství

2.4.1 Nadnárodní složka Evropských partnerství

Konsorcium poskytovatelů je složeno z partnerů v rámci EP. Partneři zde vystupují v různých rolích. EP jako celek je tvořen několika administrativními orgány, z nichž každý má jasně stanovené povinnosti a pravomoci. Každé EP disponuje jednacím řídicím výborem, který má jako jediný rozhodovací pravomoc ve strategických a formálních věcech. Je v něm zastoupen člen konsorcia (poskytovatel).

EP dále disponuje výborem pro nadnárodní výzvy zvaným *řídicí výbor výzvy* (Call Steering Committee; CSC), který se zabývá záležitostmi připravovaných či vyhlášených výzev. Všechna konsorcia jsou vedena koordinátorem a všechna mají svůj sekretariát tzv. Call Secretariat, který řídí danou konkrétní výzvu.

Názvy orgánů a jejich role se může mírně odlišovat v rámci různých EP. Orgány a názvy jednotlivých orgánů jsou definovány a detailněji specifikovány v příslušné GA daného EP. Různé možnosti jsou znázorněny v **tabulce č. 2**.

1. Valné shromáždění (General Assembly)

Cílem Valného shromáždění je strategické plánování a přijímání rozhodnutí. Skládá se z 1-2 všech partnerů konsorcia z participujících zemí (tj. příjemců GA) a EK. Valné shromáždění je formálním

rozhodovacím orgánem EP. Odpovídá za plánování a rozhodování na nejvyšší úrovni o strategických záležitostech, ročních pracovních plánech, otázkách členství v EP a přidělování rozpočtových prostředků. Dohlíží a monitoruje efektivní fungování a nasazení činností k dosažení cílů EP. Plánování probíhá v souladu s klíčovými politickými směry tzv. správní rady (Governing Board) s komplexní strategií z hlediska vize a cílů EP a v souladu s evropskými prioritami. Očekávanými výstupy jsou strategické dokumenty, jako jsou cestovní mapy a SRIA, jakož i implementační plán pro pracovní balíčky (Work Packages; WP) a další činnosti.

Valné shromáždění pořádá schůzky a další formy pravidelné výměny informací (např. prostřednictvím emailové komunikace). Předsedá jí koordinátor a místopředseda zvolený Valným shromážděním.

2. Koordinátor a Sekretariát

Koordinátor a Sekretariát odpovídá za koordinaci a „provoz“ konsorcia a vypracovává pracovní plán na základě dohodnutých směrů činnosti a podává zprávy Valnému shromáždění. Zatímco zásadní strategická rozhodnutí jsou přijímána Valným shromážděním, obecnější rozhodnutí (na denní bázi) přijímá tento orgán. Podrobnosti o povaze těchto rozhodnutí jsou pak definovány v dohodě o konsorciu (Consortium Agreement; CA) a v jednacím řádu (Rules of Procedures).

Koordinátor a Sekretariát je zodpovědný za každodenní řízení operací EP a koordinaci činností v rámci různých WP a orgánů. Kromě toho řídí tematické zaměření, kontroluje kvalitu a řídí rizika partnerských činností, podporuje partnery v rozpočtových a administrativních záležitostech a při podpoře diskuzí a synergií mezi činnostmi, předkládá zprávy EK a zajišťuje pravidelnou spolupráci s odpovědným útvarem EK a výkonnou agenturou. V neposlední řadě zajišťuje dodržování pravidel a zásad dobré praxe EP, a to jak z hlediska provozního řízení (včetně financí, střetu zájmů a transparentního podávání zpráv), tak i z hlediska strategického zaměření a koordinace EP a vztahů se zúčastněnými stranami. Činnosti mohou zahrnovat pravidelné schůzky (přibližně 4x za rok) a další prostředky komunikace. Koordinátor je podporován Sekretariátem.

3. Správní rada a řídicí výbor (Governing Board; Steering Committee)

Cílem správní rady a řídicího výboru je zajištění souladu s národními strategiemi a mezinárodními partnery.

Řídicí výbor poskytuje komplexní strategické poradenství, pokud jde o vizi a cíle EP, a v souladu s evropskými prioritami EP Valné hromadě. Identifikuje a podává zprávy o příslušných vnitrostátních nebo regionálních činnostech v oblasti výzkumu a inovací souvisejících s EP a zajišťuje rozhraní mezi vnitrostátními orgány a příslušnými činnostmi EP.

Správní rada je složena ze zástupců všech zemí, které jsou příjemci GA a EK. Kromě toho členy správní rady mohou být i další země (tj. třetí země, které nejsou považovány za příjemce GA), což poskytuje platformu pro mezinárodní sladění a koordinaci globálních činností v příslušných oblastech výzkumu a inovací. Tato mezinárodní spolupráce zvyšuje kvalitu a relevanci činností zaměřených na řešení globálních problémů budováním a posilováním mezinárodních sítí a zlepšováním celkové kapacity pro kolektivní akce a společné působení. Mezinárodní spolupráce navíc umožňuje skloubit mezinárodní a unijní programy a identifikovat příležitosti pro budoucí spolupráci v oblasti výzkumu a inovací s mezinárodními partnery.

Organizace a postupy správní rady jsou upraveny v mandátu, který je součástí CA. Zúčastněné země mají poradní a konzultační funkci s jedním hlasem za každou zemi. Zasedání řídicího výboru se konají jednou ročně. Správní rada je zastoupena řídicím výborem složeným z předsedy, místopředsedy a 3 členů, kteří společně stanovují program zasedání, pravidelně se scházejí a představují kontaktní místo pro styk s ostatními orgány v rámci EP. Zasedání řídicího výboru se mohou účastnit jako pozorovatelé zvolení zástupci vědeckého poradního orgánu (Expert Advisory Board; EAB) a fórum zúčastněných stran (Stakeholder Forum).

4. Vědecký poradní orgán (Expert Advisory Board; EAB)

Skládá se z odborníků (akademických pracovníků, odborníků z praxe atd.), kteří nejsou přímo zapojeni do EP a jeho činností. Poskytují poradenství v otázkách souvisejících s vědeckou/výzkumnou politikou, poskytují informace ve vztahu k prioritám EP a rady v tematických otázkách a omezeních. Shromažďuje názory a zpětnou vazbu od vědecké komunity a odborníků. Valné shromáždění navrhuje, projednává a rozhoduje o kandidátech a konečných členech EAB.

Experti jsou často nominováni na základě doporučení národních agentur a/nebo profilů z databází expertů z EK s tím, že řídicí orgán vydá rozhodnutí o volbě.

5. Fórum zúčastněných stran (Stakeholder Forum)

Skládá se z různých skupin koncových uživatelů a zúčastněných stran a může zahrnovat zainteresované strany z jiných oblastí nebo mezinárodních orgánů/iniciativ. Mohou vytvořit specifické pracovní skupiny v rámci různých témat.

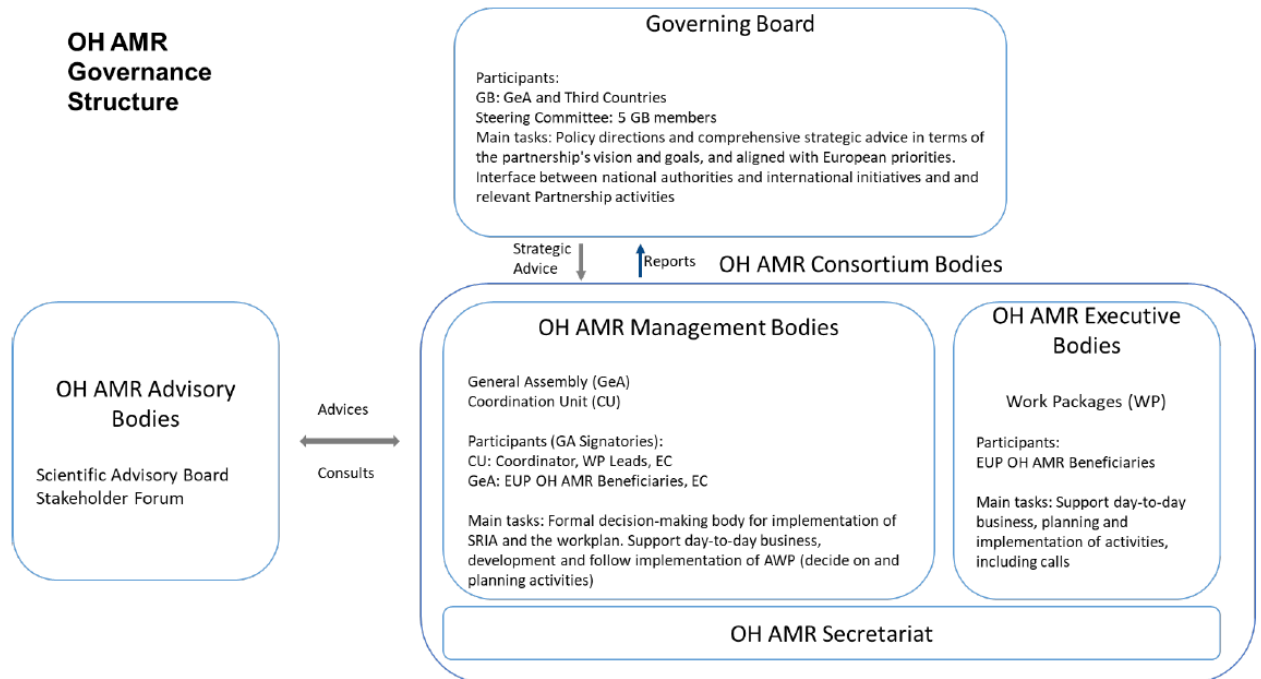
Tento orgán je relevantní pro širokou škálu cílů a činností EP, od zapojení komunity a občanů, konzultací, komunikace a opatření pro šíření informací, a to podporou využívání výsledků projektů. Součástí informování a shromažďování zpětné vazby je zapojení zúčastněných stran, které zahrnuje spoluvytváření a synergie mezi příslušnými odvětvími s cílem přidat hodnotu a poskytovat poradenství ohledně priorit a strategických potřeb souvisejících s výzkumnými cíli EP, kterými jsou klíčové zájmy. Zahrnutí pohledů tohoto orgánu může přispět k širšímu přijetí a využití výsledků a zvýšit celkový dopad činností EP.

Schází se každoročně, nejlépe souběžně s výročním zasedáním Valného shromáždění. Konečné rozhodnutí o účasti závisí na koordinátorovi a Valném shromáždění.

6. Řídicí výbor výzvy (Call Steering Committee)

Úkolem je nastavení podmínek výzvy a hodnocení, výběr témat, jmenování externích hodnotitelů a konečný výběr projektů, které budou podpořeny. Výběr témat probíhá většinou ve spolupráci s externími experty.

Graf č. 6: Příklad organizační struktury EP „OH AMR“

Tabulka č. 2

	Název 1	Název 2	Název 3
Strategický řídicí orgán	<u>Steering Board</u>	<u>Steering Committee</u>	<u>Network Steering Committee</u>
Orgán řídicí společné výzvy	<u>Organisational Committee</u>	<u>Call Steering Committee</u>	<u>Call Working Group</u>
Orgán externích hodnotitelů	<u>Scientific Advisory Board/Stakeholder Forum</u>	<u>Expert Advisory Board</u>	<u>Strategic Expert Group</u>
Orgán řídicí jednotlivé pracovní balíčky	<u>Management Group</u>	<u>Operating Group</u>	<u>Executive Board</u>

Pozn: Pro lepší orientaci ve vztahu k odlišnostem v používání pojmů uvedených v tabulce č. 2, bude pro účely metodiky využívána terminologie uvedená ve sloupci „Název 2“.

2.4.2 Národní složka Evropských partnerství

2.4.2.1 Národní/regionální financující organizace

EP je na národní úrovni realizován NFO (MZČR/AZVČR) ve spolupráci s koordinátorem/Sekretariátem výzvy na základě uzavřené CA.

2.4.2.2 Člen konsorcia (NFO)

Každý člen konsorcia je v první řadě zodpovědný za kontrolu a plnění národních podmínek a způsobilosti každého návrhu projektu se svým národním uchazečem, který se do nadnárodní výzvy přihlásí. Členové se mohou zapojit do **WP**, tj. zaštitit provedení konkrétních úkonů. WP pro provádění ročních pracovních plánů a činností EP jsou definovány v GA. Každý WP je veden jedním nebo více příjemci GA.

Ve většině případů je účast v těchto WP dobrovolná, ale členové konsorcia musí mít na paměti, že schválené WP jsou podmínkou EK, a tak je jejich realizace povinná. WP obsahují tzv. úkoly (tasks). Každý WP i úkol má svého vedoucího (work package leader a task leader). Task leader je zodpovědný za odvedení práce na konkrétním úkolu. Task leadeři jsou koordinováni work package leadery.

Na základě GA je národním/regionálním financujícím orgánem odpovědným za kompletní implementaci EP na národní úrovni MZČR/AZVČR.

MZČR (AZVČR) jako NFO zajišťuje:

- implementaci EP na národní úrovni v souladu s příslušnou evropskou, národní a místní legislativou a v souladu s platnými smluvními dohodami zainteresovaných stran;
- poskytování podpory pro vybrané projekty, včetně uzavírání právních aktů o udělení podpory na každý projekt (smlouva o poskytnutí účelové podpory);
- průběžné a včasné platby příjemcům;
- přijetí všech nezbytných opatření s cílem předcházet a zamezit jakýmkoli nesrovnalostem. Pokud se přes zmíněná opatření podobné případy vyskytnou, jsou vyšetřeny rychle a účinně, náležitě nahlášený a napraveny, včetně provedení odpovídajících finančních korekcí na vrub příjemce/dalšího účastníka projektu;
- propagaci EP;
- výhradní využívání finančního příspěvku EK pro účely podpořených projektů;
- monitoring řešených projektů a ověřování výstupů;
- archivaci podkladů (transparentnost, dostupnost, výsledky interního auditu);
- kontrolu realizace schválených projektů;
- poskytování informací koordinátorovi, jež by mohly ovlivnit realizaci EP.

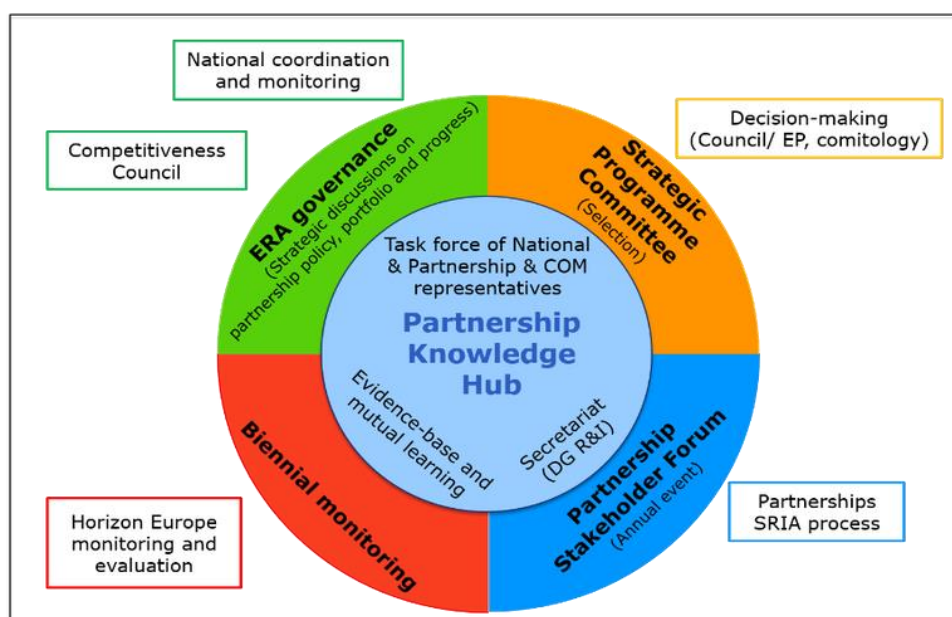
3. Implementace Evropských partnerství

Strategický koordinační proces se skládá z řady dobře koordinovaných prvků, které zajišťují plnění jeho cílů:

Jádrem je znalostní centrum partnerství (*Partnership Knowledge Hub*) umožňující interakci a setkání na pracovní úrovni mezi EK, členskými státy (a přidruženými zeměmi) a zástupci EP, a které řídí práci na všech cílech strategického koordinačního procesu:

- **Fórum zúčastněných stran partnerství** (*Partnership Stakeholder Forum*) – na jejich akcích se schází celá komunita poskytující prostor pro navazování kontaktů, sdílení zkušeností a diskuzi o politických a praktických aspektech EP. Na tomto fóru jsou diskutována budoucí témata, která jsou relevantní pro všechny tři typy EP.
- **Strategická diskuze na úrovni ERA governance, připravená Partnership Knowledge Hub.**
- **Strategická konfigurace programového výboru** rámcového programu Horizont Evropa konzultuje nová EP pod tímto programem. Výběr nových a/nebo obnovená EP budou plně začleněna do strategického plánování rámcového programu Horizont Evropa. Na tomto programovém výboru probíhají strukturované a včasné konzultace s členskými státy a přidruženými zeměmi a poskytuje poradenství ohledně portfolia kandidátů na budoucí – nově vznikající EP.
- Platforma ERA-LEARN podporuje EK v procesu implementace a při vytváření, jakož i fungování iniciativ EP.

Výše uvedené body spojují příslušné zúčastněné strany z členských států/asociovaných zemí, EK a EP s cílem společně přispět k úspěšnému provádění EP.

Strategic Coordinating Process (Graphic: European Commission)

4. Zapojení do Evropských partnerství

Zapojení do EP představuje unikátní možnosti spolupracovat na celoevropské úrovni v oblasti výzkumných, vývojových a inovačních aktivit a přispívat nejen k řešení společenských problémů v uvedených oblastech, ale také ke zvyšování úrovně českého výzkumu a vývoje prostřednictvím mezinárodní a mezisektorové spolupráce. Výzkumníci prostřednictvím EP získávají cenné zkušenosti s mezinárodními projekty a kontakty, které pak mohou využívat při přípravě dalších projektů do výzev rámcového programu Horizont Evropa.

4.1 Smluvní ošetření

EP jsou zabezpečena **konsorciální smlouvou** (Consortium Agreement; CA) mezi členy konsorcia poskytovatelů a **grantovou dohodou** (Grant Agreement; GA) mezi koordinátorem a EK.

4.1.1 Konsorciální smlouva (CA)

CA v EP klade důraz na zabezpečení v případě, že projekt zklame a konsorciu se nepodaří čerpat plánovaný obnos z alokovaného příspěvku EK. V této smlouvě mohou být např. uvedeny postupy v případech několika úrovní neúspěchu projektu. Konkrétně v případě, že by první dvě výzvy byly neúspěšné a další by se zrušily, by se partnerům za jejich práci proplatily koordinační náklady (tzv. coordination costs) a náklady na management (tzv. management costs), ale proplácení by se prioritně vztahovalo na vedoucí pracovních balíčků, kdežto náklady ostatních méně aktivních partnerů by byly propláceny až úplně nakonec a nebyly garantované. To stejné by bylo uplatněno i v případě, že by pozdější výzvy nebyly zrušeny, ale výrazně by se omezila národní kontribuce na projekty a s ní i příspěvek EK.

CA v EP mj. také specifikuje následky odchodu partnera z konsorcia v průběhu projektu a v některých případech i mitigační opatření. Takovými opatřeními může být převedení odpovědnosti za vzniklé náklady na odchozího partnera zvlášť v případě, že partner podle CA vedl pracovní balíček nebo úkol, který jeho odchodem zůstává nepokrytý je například potřeba investovat rozpočet navíc na jeho dokončení nebo nalezení náhradního vedoucího. Takové náklady zahrnují i navýšení rozpočtu na proplácení osobních nákladů za vedení balíčku/úkolů novým partnerem. V jiném příkladu mohou opatření obsahovat plán nahrazení výzkumníků z odchozí země v návrzích projektu výzkumníky z jiné země.

4.1.2 Grantové dohody (GA)

V rámci EP může být uzavřena více než jedna GA. Důvodem k uzavírání více GA je doba trvání EP a vyhlášení většího množství výzev, jakož i doplňkových aktivit. Je spravován větší rozpočet, který se skládá z velké části z národních příspěvků, které se řídí vlastními národními pravidly a harmonogramy danými národními programy.

Vzhledem k problematice počtu uzavřených GA se uvažovalo o těchto variantách řešení, kde pro všechny platí, že EP každý rok předloží roční pracovní plán:

- a) Každé EP se ustanoví pomocí jedné GA;
- b) Každé EP se ustanoví pomocí dvou a více GA, počet GA bude nastavený případ od případu podle potřeby každého EP zvlášť.

- c) Každé EP se ustanoví pomocí dvou a více GA, počet bude nastavený případ od případu podle potřeby každého EP zvláště s tím, že každá GA bude vyžadovat nový návrh projektu EP nebo alespoň zásadní revizi původního plánu projektu EP.
- d) Každé EP se ustanoví pomocí tří a více GA (co dva roky nová GA) podle potřeby s tím, že není jasné, zdali bude třeba předkládat pro každou dohodu nový návrh projektu EP.
- e) Každé EP se ustanoví pomocí jedné GA, která se bude průběžně doplňovat dodatkem (GA Amendment). Každý dodatek bude vyžadovat nový návrh projektu EP, který projde kompletním hodnocením ze strany EK.

Pravidlo stále nedosáhlo finální podoby. **Členské země oceňují návrh pracovat pouze s jednou upravitelnou GA především z důvodu snadnějšího dlouhodobého řízení EP a finančního managementu.** Znamenalo by to, že by konsorcia mohla pracovat bez přerušení na základě již podepsaných GA namísto periodického podepisování nové GA. Na druhou stranu by ale **opakované podávání návrhu projektu EP k hodnocení EK před každým prodloužením GA mohlo vést ke zvýšení administrativní zátěže. Vyžadovalo by to obrovské úsilí koordinátorů (ale ve výsledku i EK), což by odvedlo kapacity sekretariátů od hlavních aktivit a cílů EP.** V konsorciích panuje obava, že s přidanou povinností pravidelně připravovat další a další návrhy projektu EP k hodnocení EK, nebudou mít koordinační týmy kapacitu na nic jiného než na roční pracovní plány, návrhy na dodatky GA a reporting. Ve výsledku jim nezbyde kapacita na to být inovativní, soustředit se na dopad EP, spolupráci se stakeholdery, nové aktivity, přizpůsobování se změnám v inovačním ekosystému, spolupráci s agendou misí atd. Podmínky in-kind kontribuce ve formě času a úsilí veřejných i soukromých organizací, které by mohly pracovní vytížení konsorcia EP zmírnit, jsou stále nejasné.

S ohledem na výše uvedené jsou předkládány EP protinávry:

- Dodatek na dva roky by podepisovali pouze koordinátor a noví partneři, nikoli všichni partneři.
- Návrhy na dodatky by se držely původního formátu návrhu projektu EP, aby jej bylo možno snadno upravit/aktualizovat.
- Zavedl by se odlehčený a zrychlený proces hodnocení ze strany EK: bylo by třeba analyzovat, jak omezit rozsah hodnocení na aspekty s jasnou přidanou hodnotou a/nebo se zaměřit na nezbytné aktualizace/změny ve vztahu k původnímu návrhu a hodnocení.
- V neposlední řadě by konsorcia potřebovala záruky, že se proces podaří dokončit včas, aby nebyla ohrožena frekvence jejich společných výzev.

4.2 Způsob a podmínky zapojení do návrhu Evropského partnerství

Ve fázi průzkumu a mapování jednotlivých EP, členský stát, jež má zájem v EP participovat, vyjádří svůj zájem formou předložení formuláře pro EK, *tzv. Template for commitments*, který je v prvotní fázi nezávazný a nevyžaduje podpis. Oficiální vyjádření zájmu o připojení probíhá na výzvu koordinátora daného EP.

MZČR/AZVČR oficiálním vstupem do EP zajistí výzkumným organizacím/podnikům ČR zapojovat se do nadnárodních výzev vyhlašovaných v rámci EP.

Zapojení do spolufinancovaných EP znamená pro členský stát povinnost přispět do EP ze svého rozpočtu (EK nabízí možnost využití fondů kohezní politiky jako příspěvku, aktuálně ČR tuto možnost nevyužívá), případná účast však má multiplikační efekt ke zlepšování celkového zapojení země do

rámcového programu Horizont Evropa. Finanční vklad je kompenzován možností využít prostředky alokované do partnerství EK a vložené ostatními členskými státy. O výši finančního závazku je rozhodnuto na základě diskuzí mezi zainteresovanými aktéry.

Kromě finančního příspěvku je nutné, aby členský stát vytvořil pro zapojení do EP příslušné řídicí struktury, tedy určil tzv. vlastníka programu (*Programme Owner*) a tzv. správce programu (*Programme Manager*), přičemž jedna financující organizace může vystupovat v obou rolích nebo role mohou být rozděleny mezi více národních subjektů, z nichž jeden vystupuje v roli organizace financující výzkum. Tyto vztahy jsou vymezeny při přípravě GA, upravující vztahy na jedné straně mezi EU, reprezentovanou EK a na druhé straně mezi koordinátorem EP a jednotlivými/regionálními autoritami financujícími výzkum.

Vlastník programu je obvykle národní nebo regionální veřejný orgán (např. ministerstvo), který odpovídá za řízení výzkumných a inovačních programů na národní úrovni. Vlastník programu za členský stát deklaruje zájem o účast v EP, nejčastěji v návaznosti na národní strategické dokumenty a aktuální potřeby, stanoví věcné cíle a zajistí finanční prostředky, které do EP vloží.

Správce programu je subjekt, který odpovídá za dosahování konkrétních cílů EP, koordinuje realizaci jednotlivých vzájemně souvisejících projektů/výzkumných aktivit, které v daném státě zapojení do EP představují. Tímto subjektem bývají výzkumné rady nebo agentury, které případně pod dohledem vlastníků programu provádějí národní nebo regionální výzkumné a inovační programy.

Vlastník programu může být současně správcem programu. V případě, že vlastník programu současně nevykonává funkci správce, může příslušné kompetence delegovat na jiný subjekt a určit ho správcem.

V případě nedostatku národních finančních prostředků ve státním rozpočtu, vlastník programu může zmocnit danou instituci/fakultu k roli správce programu, která svoje projekty v nadnárodních výzvách EP budou financovat in-kind, tedy z vlastních finančních prostředků.

MZČR/AZVČR po oficiální dohodě s MŠMT jakožto gestorem mezinárodní spolupráce převzaly agendu EP v oblasti zdraví za účelem zvýšení účasti českých výzkumných organizací v rámci programu Horizont Evropa. Z jednání vzešlo ujednání, že MZČR bude vystupovat v roli tzv. programového vlastníka (Programme Owner/Beneficiary) a AZVČR bude v roli tzv. správce programu (Programme Manager/Affiliated entity).

4.2.1 Podprogram 3: Evropská partnerství v oblasti zdraví

Dne 22. května 2024 vláda ČR schválila změnu Programu na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu na léta 2024-2030. Změna spočívá v rozšíření o **Podprogram 3: Evropská partnerství v oblasti zdraví**. Cílem Podprogramu 3 je umožnit české výzkumné komunitě zapojovat se do nadnárodních výzev vyhlášených v rámci EP v oblasti zdraví zahrnujících témata, jež nejsou obsažena v jiných programech rámcového programu Horizont Evropa a tím vstupovat do širokých konsorcií, která se ucházejí o podporu v ostatních implementačních nástrojích rámcového programu Horizont Evropa s cílem řešit složité problémy vyžadující součinnost velkého počtu aktérů a zemí.

AZVČR na národní úrovni zajišťuje vyhlášení výzev a dále specifikuje kritéria způsobilosti a povinnosti českých žadatelů. Informace o aktuálních výzvách budou vždy průběžně zveřejňovány na webových stránkách AZVČR ([AZV ČR – Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky \(azvcr.cz\)](https://azvcr.cz)).

5. Společné nadnárodní výzvy v rámci Evropských partnerství

Každé EP počítá s šesti až sedmi společnými výzvami s účastí EK. Organizace vyhlášení výzev je podle mezinárodních dokumentů k EP plně v kompetenci koordinátora, který disponuje elektronickým systémem podávání návrhů projektů. Žádosti (návrhy projektů) jsou přijímány pouze elektronickou cestou v podobě aplikace dostupné na oficiálních internetových stránkách příslušného EP. Ve většině případů společné nadnárodní výzvy vyžadují, aby výzkumná projektová konsorcia, která se do nich hlásí, skládala z **minimálně 3 partnerů** požadující podporu od **minimálně 3 poskytovatelů ze 3 různých zemí**. Předpokládaná maximální délka řešení projektů podpořených v rámci výzev spolufinancovaných partnerství je zpravidla **3 roky/ 36 měsíců**. Délka řešení projektů se však může lišit v závislosti na tématu dané výzvy. V případě klinických studií délka řešení projektu je zpravidla 48 měsíců. Výše požadované podpory a další kritéria způsobilosti jsou součástí podpůrných dokumentů k výzvě, jež jsou vypracované podle národních pravidel a požadavků národního poskytovatele.

5.1 Pravidla pro vyhlášení nadnárodní výzvy

Každá výzva v rámci EP musí být vyhlášena na mezinárodní úrovni. Propagace výzvy probíhá jak na mezinárodní, tak na národní úrovni.

EP výzvy jsou ve většině případů **dvoukolové**. V prvním kole předloží projektové konsorcium výzkumníků zkrácenou verzi návrhu projektu (**tzv. pre-proposals**) a až v případě úspěšného zhodnocení v prvním kole jsou projektová konsorcia vyzvána k předložení úplné verze návrhu projektu (**tzv. full proposals**).

5.1.1 Fáze pro předkládání předběžných návrhů projektů (Pre-proposal Stage)

V rámci prvního kola probíhá kontrola způsobilosti pre-proposals Sekretariátem nadnárodní výzvy (tzv. Call Secretariat), podle mezinárodních podmínek. Kontrola způsobilosti pre-proposals probíhá také na národní úrovni jednotlivými poskytovateli podle jejich národních podmínek. V následné fázi jsou návrhy projektů posuzovány mezinárodními hodnotícími experty z hlediska kvality a obsahu daného projektu.

Předběžné návrhy projektů jsou hodnoceny pouze na mezinárodní úrovni, a to nejméně dvěma nezávislými odborníky, jež hodnotí každý podaný předběžný návrh projektu. Po jejich odborném zhodnocení zasedá mezinárodní hodnotící panel složený z vědeckých expertů nominovaných zástupci národních/regionálních financujících organizací. Klíčovým kritériem hodnocení je **míra excellence**. Výsledkem vzájemného hodnocení je sestavení tzv. ranking listu projektů pozvaných do 2. fáze pro předkládání úplných návrhů projektů. Svá doporučení členové hodnotícího panelu sdělují koordinátorovi.

Požadované financování vybraných předběžných návrhů projektů by nemělo překročit celkový rozpočet společné nadnárodní výzvy více než třikrát. O přesné mezní hranici rozhodují zástupci národních/regionálních financujících organizací participujících ve výzvě. Maximální národní požadované rozpočty jsou rovněž v jejich plné kompetenci.

5.1.1.1 Widening process

Prostřednictvím tzv. wideningu procesu je umožněno výzkumným týmům z podreprezentovaných zemí/EU-13 (mezi které patří i ČR), přidat se k úspěšnému konsorciu, které postoupilo do 2. kola výzvy.

Podmínkou je, že výzkumný tým musí prokázat přidanou hodnotu pro projekt, ke kterému přistupuje a koordinátor takového projektu s přistoupením bude souhlasit formou vydání tzv. *Letter of Intent* či jiného obdobného dokumentu. V neposlední řadě příslušná financující organizace musí potvrdit disponibilní rozpočtové prostředky pro tento účel a souhlasit s procesem přistoupení k úspěšnému projektu v 1. kole výzvy.

V praxi to konkrétně může znamenat, že po 1. kole nebude žádný český projekt doporučen k postupu do 2. kola, **tzv. nebudou využity alokované rozpočtové prostředky pro výzvu. Specifické podmínky na toto téma budou součástí podpůrných dokumentů k výzvam a u jednotlivých EP v oblasti zdraví se mohou mírně odlišovat.**

5.1.2 Fáze pro předkládání úplných návrhů projektů (Full Proposal Stage)

V rámci druhého kola probíhá kontrola způsobilosti full proposals Sekretariátem nadnárodní výzvy (tzv. Call Secretariat) podle mezinárodních podmínek. Kontrola způsobilosti full proposals probíhá také na národní úrovni jednotlivými poskytovateli podle jejich národních podmínek. V následné fázi jsou návrhy projektů posuzovány mezinárodními hodnotícími experty z hlediska kvality a obsahu daného projektu.

Úplné návrhy projektů musí být ohodnoceny za pomoci alespoň 3 nezávislých odborníků na základě 3 hodnotících kritérií (excellence, dopad, kvalitní a efektivní implementace) a musí být seřazeny podle bodového hodnocení. Výběr úplných návrhů projektů musí být proveden podle pravidel uvedených v GA a CA.

Po odborném zhodnocení nezávislými experty zasedá na mezinárodní úrovni hodnotící panel expertů, jež sestává tzv. ranking list projektů doporučených pro financování. V případě vysoké kvality projektů a nedostatečných finančních zdrojů rozhoduje o konečném výběru projektů uskupení zástupců CSC. Zástupce národní/regionální financující organizace poté vyjádří příslib poskytovatele financovat vybrané projekty, který nesmí potvrdit vyšší příslib, než jsou disponibilní prostředky poskytovatele vyčleněné na tento účel. Z tohoto důvodu před zasedáním zástupců CSC, každý z těchto zástupců projedná objem disponibilních prostředků pro tento účel s osobou zodpovědnou za rozpočet na mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji. Na základě výsledků hodnocení a výběrových kritérií rozhodne uskupení zástupců CSC o účasti daného uchazeče v EP a NFO potvrdí příslib financování vybraných projektů formou deklarace o dostupnosti národních finančních prostředků zasláním na adresu koordinátora jak v listinné, tak elektronické podobě.

Návrh projektu je podán jedním členem projektového konsorcia, který byl určen do role koordinátora projektu. Koordinátor projektu podává návrh projektu prostřednictvím společného mezinárodního systému. V obou kolech dochází ke kontrole způsobilosti jak na úrovni Sekretariátu mezinárodní výzvy (tzv. Call Secretariat), tak na národní úrovni poskytovatelů. Sekretariát kontroluje splnění mezinárodních podmínek stanovených ve výzvě a poskytovatelé kontrolují splnění národních podmínek.

5.2 Výběr projektů a hodnotící proces

Pro společné nadnárodní výzvy jsou vymezena pravidla a povinnosti. Nejdůležitější z nich je povinnost při stanovení seznamu projektů k financování striktně dodržovat pořadí v žebříčku hodnocení. Toto striktní dodržování nepřipouští variantu, že se v žebříčku přeskočí projekt, na jehož podporu už jeho země nemá finanční prostředky a místo něj se podpoří následující hůře hodnocený projekt, na jehož

financování dané země prostředky mají. V případě tzv. oversubscription může toto pravidlo vést k předčasnému tzv. „zablokování žebříčku“ a odstřihnutí kvalitních dobře hodnocených projektů od možnosti financování. **Obecně se v EP klade větší důraz na to, aby každá země měla ve finálním seznamu projektů k podpoře alespoň jeden projekt. V tomto ohledu se může komplexita řízení výzev ukázat jako prospěšná.**

Výběr projektů (ve většině případů) probíhá na základě následujících kritérií:

- a) Projekty musí být ze zemí, které nedosáhly stanoveného limitu oversubscription;
- b) V úspěšných projektech by měli být zastoupeni partneři z co nejvíce zemí;
- c) Počet projektů z jednotlivých zemí by měl být vyrovnaný.

V případě EP, EK neklade přílišný důraz na organizaci dalších výzev nad rámec těch nadnárodních. To vede k tomu, že uspořádání dalších výzev je spíše dobrovolné a rozhoduje se o něm až v průběhu realizace EP. Poskytovatelé tedy na začátku nemají jasno v tom, kolik výzev (nadnárodních + dalších) bude EP celkem vyhlašovat.

V rámci výzev je možné, aby se vlastník programu nebo správce programu zapojil do některých dílčích úkolů (tzv. tasků či pracovních balíčků) v roli vedoucího s cílem zajištění aktivit v rámci fungování celého uskupení poskytovatelů. Tyto aktivity mohou zahrnovat např. organizaci společné výzvy, monitoring podpořených projektů, komunikační a propagační aktivity a jiné.

5.2.1 Vyhlášení výzvy step by step

- 1) **Oznámení avíza** o vyhlášení nadnárodní výzvy koordinátorem/Sekretariátem výzvy příslušného EP;
- 2) **Zveřejnění informace o oznámení avíza** o vyhlášení nadnárodní výzvy na národní úrovni (webové stránky AZVČR);
- 3) **Vyhlášení nadnárodní výzvy jak na mezinárodní, tak národní úrovni** společně s uveřejněním termínů týkající se lhůty pro podávání návrhů projektů, jakož i dokumentů pro národní kontrolu způsobilosti českých uchazečů ve výzvě (rozpočtová alokace na výzvu, maximální výše podpory na projekt, požadované dokumenty k předložení pro národní kontrolu způsobilosti);
- 4) **Předložení předběžných návrhů projektů (tzv. pre-proposals)** koordinátorem výzkumného konsorcia prostřednictvím mezinárodního systému pro předkládání návrhů projektů;
- 5) **Formální mezinárodní kontrola způsobilosti x formální národní kontrola způsobilosti;**
- 6) **Hodnocení pre-proposals projektů experty na mezinárodní úrovni;**
- 7) **AZVČR po předchozím odsouhlasení a vyčlenění prostředků na straně MZČR ohlásí rozpočtovou alokaci koordinátorovi/Sekretariátu výzvy** (MZČR/AZVČR v případě vysoké úspěšnosti českých projektů v dané výzvě, může být vyzvána Sekretariátem výzvy o navýšení rozpočtové alokace). Na základě výsledků jednání s MZČR/AZVČR o (ne)navýšení rozpočtové alokace je rozhodnuto o počtu projektů, jež postoupí do 2. fáze předkládání úplných návrhů projektů (tzv. full proposals);
- 8) **Výsledky hodnocení pre-proposals + sestavení žebříčku projektů (tzv. ranking list) pro 1. fázi;**
- 9) **Koordinátor/Sekretariát výzvy alokaci zaznamená a postoupí projekty k 2. kolu mezinárodního hodnocení (full proposals);**

10) Projekty výzkumných konsorcií, jež v 1. fázi na základě odborného mezinárodního hodnocení postoupí do 2. fáze, předloží do stanoveného deadlinu full proposals;

11) Hodnocení full proposals experty na mezinárodní úrovni, kteří sestaví ranking list projektů doporučených k financování;

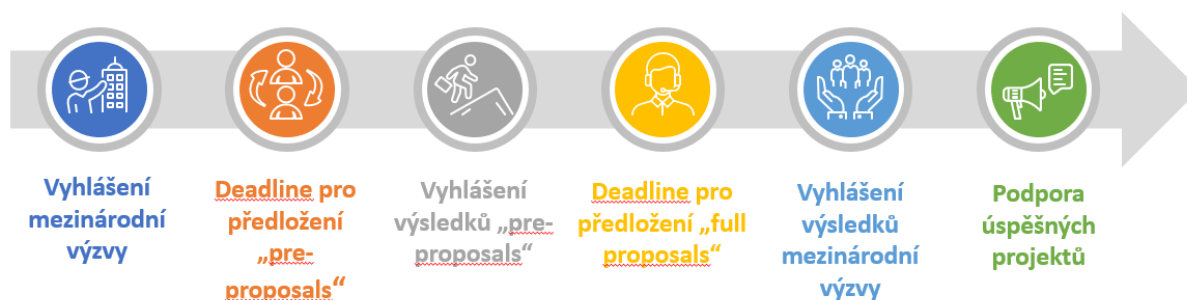
12) Zasedání zástupců financujících organizací, kteří finálně rozhodnou o projektech, jež budou financovány, a to na základě diskuzí o dostupných národních rozpočtových prostředcích;

13) Oznámení o poskytnuté podpoře zveřejní MZČR/AZVČR na své webové adrese, stejně tak budou informováni i uchazeči, kterým dotace nebyla přiznána;

14) Začátek realizace projektů.

Příklady časových rámců společných nadnárodních výzev v různých EP:

Příklad č. 1 – EP „AB“

Příklad č. 2 – EP „XY“

5.3 Tvorba témat

EP pokrývají širší portfolio témat, což vyžaduje také komplexnější postupy pro nastavení témat výzev. Pomocí výzev je nutné obsáhnout celou strategickou agendu, kterou od nich EK očekává. EP přistupují

k tvorbě témat nadnárodních výzev různými metodami jako je např. kvantitativní metoda sběru národních priorit pomocí dotazníků, zapojení široké veřejnosti po vzoru „Open Science“, a to pomocí veřejných konzultací na národní úrovni, které probíhaly ještě před podáním návrhu projektů EP, pomocí pravidelných setkání a kolektivní práce na popisu témat pomocí sdílených dokumentů, ke kterým se vyjadřují resortní odborníci, jež mohou být členy konsorcia, konzultace s externími odborníky.

6. Způsoby financování

Financování projektů EP se provádí z národních finančních prostředků, tj. z veřejné podpory a z příspěvku EK.

6.1. Národní prostředky

6.1.1 Zajištění finančních prostředků na národní úrovni

Zajištění finančních prostředků pro jednotlivá EP byla předmětem diskuzí na jednání Rady pro výzkum, vývoj a inovace o přípravě státního rozpočtu na rok 2025 s požadavkem o navýšení prostředků rozpočtovaných pro kapitolu MZČR v rámci státního rozpočtu pro výzkum, vývoj a inovace s cílem využít těchto prostředků jako finanční vklad do EP a využít je pro podporu výzkumných organizací/podniků ve výzvách vyhlašovaných v rámci EP.

Kromě toho byla s MŠMT projednána možnost využití prostředků evropských strukturálních a investičních fondů.

V případě přidělení rozpočtu pro EP, MZČR/AZVČR bude poskytovat alokované finanční prostředky na výzvy vyhlašované v rámci EP z **účelové podpory**.

V případě nedostatku národních finančních prostředků k podpoře české výzkumné komunity ve vyhlašovaných nadnárodních výzvách v rámci EP existuje možnost zapojit se formou tzv. in-kind financování z **institucionální podpory**. Tzn. subjekty/institute/fakulty zajistí finanční účast ve výzvách formou vložení svých institucionálních prostředků bez finanční podpory národního poskytovatele. Přidanou hodnotou in-kind financování je příspěvek od EK.

6.1.2 In-kind příspěvky (tzv. věcné příspěvky)

Příkladem věcného příspěvku může být koordinace a řízení EP nebo využívání výzkumné infrastruktury. Institucionální financování organizací provádějících činnosti v oblasti výzkumu a inovací, lze rovněž považovat za věcný příspěvek.

Partneři v EP musí pečlivě sledovat a reportovat i náklady, které vkládají in-kind, protože in-kind kontribuce se považuje za uznatelné náklady, který generuje navyšování příspěvku EK.

Modelový příklad:

EK navrhne celkovou částku na EP „XY“ ve výši 1 mil. EUR, s mírou financování ve výši 30 %. V případě, že celkové plánované náklady na činnosti kromě finanční podpory třetím stranám činí 1 mil. EUR, poté in-kind příspěvek by byl ve výši 700 000 EUR. O rozdělení příspěvku EK na jednotlivé činnosti a příjemcům rozhodují členové konsorcia partnerství a koordinátor. Rozdělení příspěvku EK závisí na interní dohodě, jejímž právním základem je CA. Pro výpočet orientačních závazků není relevantní.

V některých případech se počítá s institucionálním financováním výzkumných organizací nebo vládních organizací. Pokud ministerstvo poskytne institucionální financování organizaci, která tyto prostředky použije pro svůj příspěvek do EP, může to členský stát vykázat jako in-kind příspěvek (viz tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Příklad kalkulace institucionálního financování

Institucionální financování (za rok)	% plánována pro příspěvek na EP	Výzkumný rozpočet pro EP (za rok)	EK příspěvek (funding rate)	In-kind příspěvek (za rok)	Celkový in-kind příspěvek
10 000 000	5 %	500 000	50 %	250 000	1 750 000

Tabulka ukazuje příklad pro in-kind kalkulaci na základě institucionálního financování výzkumné/vládní organizaci za rok.

6.2 Finanční pravidla pro financování ze strany EK

Aktivity v rámci EP jsou implementovány v kontextu GA. Tyto aktivity jsou pak dále popsány v ročním pracovním plánu (Annual Work Plan; AWP) a realizace činností a náklady jsou vykazovány EK. Způsobilé náklady musí být v souladu s kritérii způsobilosti rámcového programu Horizont Evropa; zejména je potřeba dodržovat pravidla pro výběr nadnárodních projektů a nelze akceptovat žádné mezery v žebříčcích. Náklady jsou po schválení propláceny v souladu s platnou mírou financování (obvykle 30 %, maximálně 50 %) na ročním základě. Míra financování bude činit 30 % u akcí, jejichž hlavní činností je poskytování finanční podpory třetím stranám. **Platby příspěvku EK jsou založeny na jednom nebo více předběžných financováních a ročních průběžných platbách.** Žádosti o platbu zůstatku (tzv. payment of the balance) se podávají se závěrečnou zprávou. **GA může pokrývat období až 10 let, přičemž 7 let probíhají činnosti a 3 roky je následná kontrola projektů a ukončování činností.**

6.2.1 Použití EK příspěvku: Dohoda konsorcia

Konsorcium rozhoduje o přidělení příspěvku EK na jednotlivé činnosti a příjemcům (což může vést k nerovnoměrnému rozdělení mezi příjemce/aktivity). Za účelem zajistit plné využití příspěvku EK v individuálních výzvách a pro všechny výzvy dohromady, konsorcium potřebuje zajistit dostatečnou rezervu pro příspěvky na nadnárodní výzvy (ze zkušenosti z rámcového programu Horizont 2020, okolo 20 %). Cílem je vždy najít co nejflexibilnější variantu, která zároveň vyhovuje cílům a pravidlům co největšího počtu partnerů. Celkový příspěvek EK se počítá jako procentní podíl z celkových způsobilých nákladů. Pokud jsou tedy skutečné náklady nižší než původní částka stanovená v GA, bude příspěvek EK odpovídajícím způsobem snížen. Vzhledem k tomu, že dané nelze dopředu předvídat (dané závisí na úspěšnosti národních žadatelů ve výzvách) je třeba dodržet pořadí podle pravidel EK, je v zájmu všech členů konsorcia dohodnout se na flexibilním rozdělení příspěvku EK.

Tabulka č. 4: Příklad alokace EK příspěvku pro financování nadnárodních projektů

Příjemce	Požadované financování konečnými příjemci	Dostupné národní financování	Způsobilý EK příspěvek	Příklad interní dohody o přidělení EK příspěvku	Způsobilá míra financování (tzv. funding rate)	Výsledná vnitřní míra financování
A	500 000	200 000	150 000	300 000	30 %	60 %
B	500 000	800 000	150 000	75 000	30 %	15 %
C	500 000	300 000	150 000	200 000	30 %	40 %
Celkově	1 500 000	1 300 000	450 000	575 000	30 %	30 %

Tato alokace EK příspěvku se nazývá **smíšený způsob financování (tzv. mixed funding mode)**. To znamená, že část rozpočtu je vynakládána jako tzv. real common pot (skutečná částka) a druhá část jako tzv. virtual common pot (virtuální společný fond). Tento způsob financování umožňuje národním/regionálním vlastníkům programu zachovat si značnou autonomii a kontrolu nad vlastními programy a rozhodnutí o financování, zatímco část rozpočtu (např. EK top-up příspěvek) je určen na financování návrhů s nejvyšší kvalitou navzdory nedostatkům v dostupných vnitrostátních/regionálních rozpočtech. Národní/regionální financující organizace se musí dohodnout na společném seznamu návrhů a formálně se zavázat k financování úspěšných nadnárodních projektů.

Konsorcium se také může rozhodnout rozdělit příspěvek EK na plánované partnerské činnosti odlišně, což může vést k vyšší nebo nižší míře financování konkrétních činností.

Tabulka č. 5: Příklad pro alokaci EK příspěvku na odlišné aktivity

Aktivity	Náklady	Způsobilá EK míra financování	Vnitřní míra financování	EK příspěvek	Interní alokace EK příspěvku	In-kind příspěvek
Koordinace/management	250 000	30 %	100 %	75 000	250 000	-
Budování kapacit	550 000	30 %	18 %	165 000	100 000	450 000
Monitoring/Posouzení dopadů	700 000	30 %	14 %	210 000	100 000	600 000
Celkově	1 500 000			450 000	450 000	1 050 000

Finanční pravidla pro financování ze strany EK jsou upravena v GA uzavřené mezi EK a konsorciem příjemců. Aktivity jsou popsány v popisu činností a dále rozpracovány na jednotlivé roky v ročním akčním plánu. Celkový rozpočet společné nadnárodní výzvy a příspěvek EK jsou definovány v GA na celou dobu trvání EP. Příjemci GA provádějí činnosti a vykazují své náklady. EK část těchto nákladů proplácí. Příspěvek EK vychází ze způsobilých nákladů vykázaných na základě GA. Nehrazené způsobilé náklady jsou příspěvky zúčastněných států. Finanční prostředky přidělené žadatelům členů EP (příjemcům) na národní a regionální úrovni se tedy počítají jako finanční příspěvky do EP. Finanční příspěvky ve formě fondů politiky soudržnosti lze považovat za národní příspěvek zúčastněného členského státu (ERDF + ESF).

Členové EP (příjemci), kteří se s těmito prostředky účastní společných nadnárodních výzev jsou způsobilí získat tzv. top-up příspěvek. Je třeba rovněž zmínit, že kromě společných nadnárodních výzev mohou být v rámci EP relevantní i jiné typy akcí v oblasti výzkumu a inovací. Patří sem např. regionální činnosti, jakou jsou meziregionální pilotní akce a další typy akcí, pokud přímo souvisejí s cíli, úkoly a činnostmi EP. Způsobilé náklady jsou definovány v GA. Obecně platí, že způsobilé náklady vynaložené příjemcem se musí vztahovat k akci, musí být přiměřené a odůvodněné a musí být v souladu s principem řádného financování.

6.2.2 Podmínky způsobilosti podle pravidel GA pro každou rozpočtovou kategorii:

Obsahuje odhadované způsobilé náklady a příspěvky na EP, rozdělené podle rozpočtových kategorií. Musí být identifikovatelné a ověřitelné, zejména zaúčtované v účetnictví příjemce (tzv. beneficiary) v souladu s účetními standardy platnými v zemi, kde je příjemce usazen, a s obvyklými postupy účtování nákladů příjemce:

- **Přímé náklady**

- Osobní náklady (tzv. jednotkové náklady, skutečné náklady);
- Náklady na subdodávky (skutečné náklady): Příjemci (tzv. Beneficiaries), kteří jsou „veřejnými zadavateli“ ve smyslu směrnic EU týkající se zadávání veřejných zakázek, musí rovněž dodržovat platné vnitrostátní právní předpisy o zadávání veřejných zakázek.
- Pořizovací náklady/nákupy (tzv. Purchase costs)
 - Cestovné a stravné;
 - Dlouhodobý majetek – nákupy zařízení, infrastruktury nebo jiných aktiv používaných pro akci musí být deklarovány jako náklady na odpisy, vypočtené na základě skutečně vynaložených nákladů a odepsané v souladu se zákonem o účetnictví, mezinárodními účetními standardy a obvyklými účetními postupy příjemce;
 - Ostatní zboží, práce a služby;
 - Další kategorie nákladů:
 - Finanční podpora třetím stranám (*tyto náklady nebudou brány v úvahu pro paušální sazbu nepřímých nákladů*).
- Vnitřně fakturované zboží a služby.

- **Nepřímé náklady**

- Flat rate ve výši 25 % s výjimkou nákladů dobrovolníky, subdodavatelů, finanční podpory třetím stranám a vyňatých specifických nákladů, které se nevztahují na dobrovolníky a případné osvobozené kategorie nákladů.

6.3 EK příspěvek (tzv. top-up)

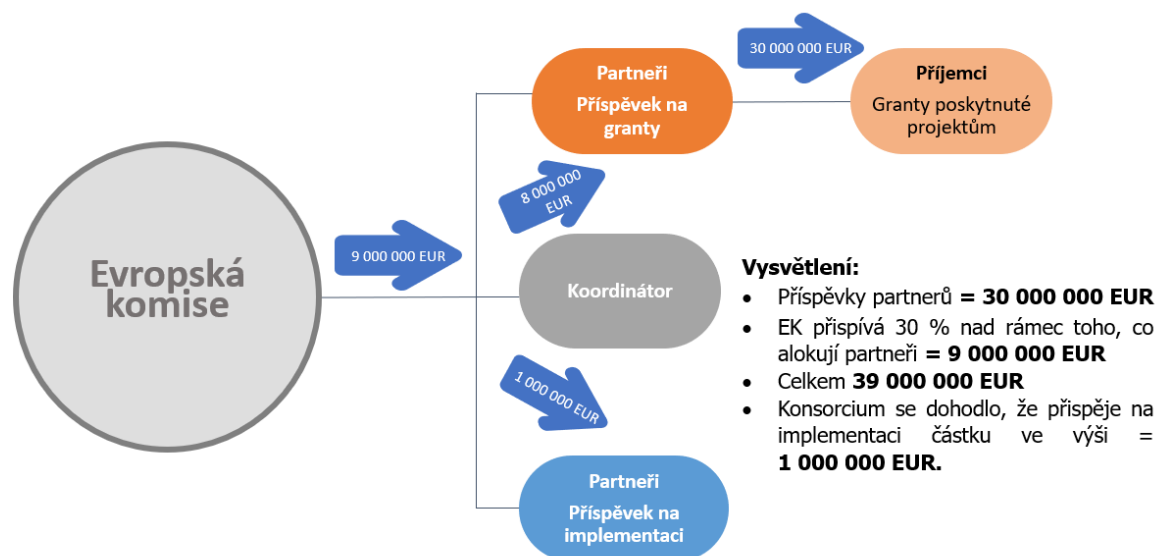
V rámci jednotlivých EP se odlišují přístupy ve vztahu k **použití příspěvku EK**. EP se mohou zaměřovat na **(a) pokrytí provozních nákladů**, která vznikají v průběhu řízení projektu, na **(b) financování projektů** nebo na **(c) doplňkové aktivity**.

Tzv. top-up příspěvek EK pro podporu nadnárodních projektů, jehož výši stanovuje a následně distribuuje MZČR/AZVČR koordinátor příslušného EP. Maximální výše příspěvku EK je dána pravidly dané výzvy EP. Tato výše je podmíněna finančním příspěvkem (tzv. commitment – „in cash“ nebo „in-kind“) jednotlivých poskytovatelů do společných výzev. Příspěvek EK činí 30 % - 50 % z celkové částky příspěvku jednotlivých národních/regionálních poskytovatelů. Do těchto příspěvků se nepočítají investice poskytovatelů ze třetích zemí. Příspěvek EK může být i méně než 30 % v případě, že národní/regionální vklady jsou velmi vysoké, a 30 % z nich by přesahovalo maximální povolenou částku na EK příspěvek. **O rozdělení mezi jednotlivé příjemce EK nerozhoduje**. Podmínky využití příspěvku EK jsou definované v CA. Výše národního/regionálního příspěvku musí však vždy odpovídat výši obnosu

přislíbenému na podpořené projekty v návrhu EP. Jakmile se tento návrh podá, respektive je schválen, je jeho obsah včetně finančních otázek (ty jsou kontrolovány především) považován za závazný.

Každý partner je veden tzv. hlavním výzkumným pracovníkem, který spolupracuje s organizací poskytující finanční prostředky. Jeden partner působí jako projektový koordinátor konsorcia. Je nezbytné, aby celé konsorcium bylo způsobilé pro EP, tak i všichni partneři žádající o financování. Pokud je partner, který žádá o financování způsobilý pro získání finančních prostředků z více finančních organizací, musí si vybrat jednu z nich.

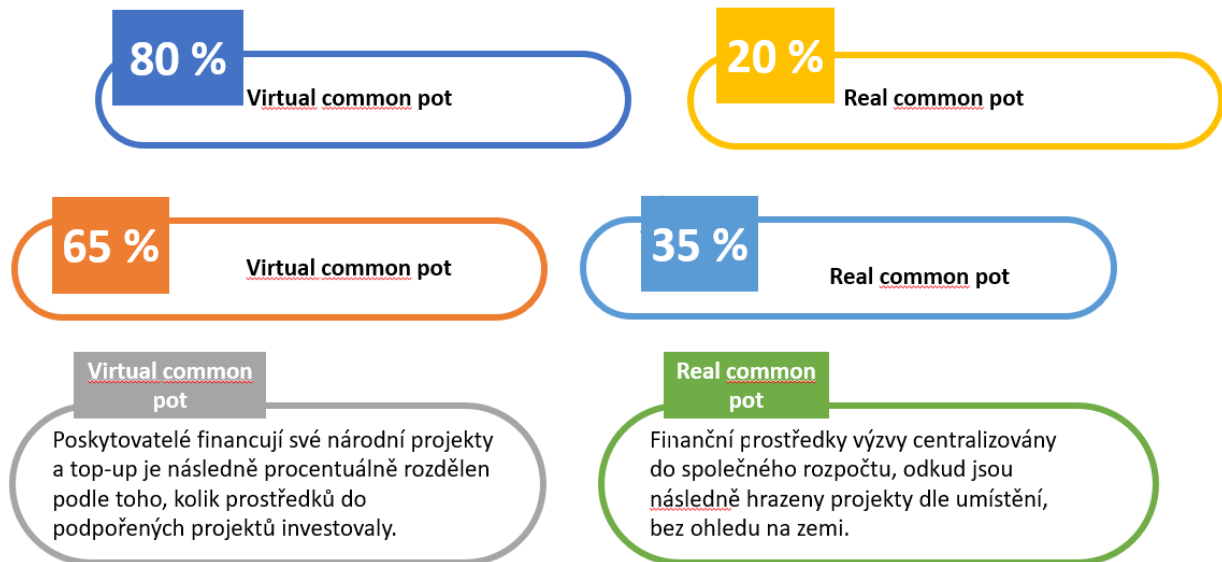
Tabulka č. 6: Příklad rozdělení příspěvku EK

Existují tři způsoby rozdělení top-up příspěvku na financování projektů:

- **Real common pot**, kde jsou finanční prostředky členů konsorcia na výzvu centralizovány do společného rozpočtu, ze kterého jsou následně hrazeny projekty dle umístění, bez rozlišení, z jaké země jsou. Tento způsob je tedy nejefektivnější z pohledu minimalizace rizika, že se některý stát ocitne v pozici, že nemůže z finančních důvodů podpořit důležité projekty a zablokuje tak pořadník projektů. Real common pot sice nejefektivněji řeší riziko nedostatku finančních zdrojů, není však spravedlivý vůči zemím, které do projektu vnesly vysoký rozpočet.
- **Virtual common pot**, kde každý člen konsorcia financuje projekty ze své země až do výše svého finančního příspěvku. Top up se poté státům rozdělí procentuálně podle toho, kolik vlastních prostředků do podpořených projektů investovaly. Nevýhodou tohoto způsobu rozdělení top-up příspěvku je, že malý rozpočet státu vždy zůstane malým rozpočtem, a tak vzniká vysoké riziko, že některé státy nebudou mít dostatečné množství financí na podpoření všech projektů.
- **Mixed model**, který kombinuje obě předešlé možnosti. Členové konsorcia financují subjekty ze svých zemí a EK pak financuje ty projekty, které z národních zdrojů nemohou být financovány z důvodu nedostatku prostředků, aby nevznikly nedostatky ve financování dle seznamu. Konsorcium si určí, jak velký může být tento balanční příspěvek. Většinou bývá mezi 30 % a 50 %, ale procento může být i nižší. Zbytek EU příspěvku je pak rozdělen v dohodnutém fixním procentu mezi země s financovanými projekty. Mixed model je nejvíce využíván.

Tabulka č. 7: Příklad Mixed modelu

6.4 Financování třetích stran

Konsorcia se v EP liší mj. také přístupem k alokaci příspěvků nebo „oversubscription“, což je situace, kdy částka vyžádané alokace v podaných návrzích projektů několikrát převyšuje částku národních alokací. V případě „oversubscription“ platí v každém EP jiná pravidla. V některých EP např. nesmí přesáhnout trojnásobný obnos národního příspěvku pro členy konsorcia, kteří mohou čerpat z příspěvku EK, a dvojnásobný obnos pro partnery, kteří z EK příspěvku čerpat nemohou. Některá EP aplikují i nástroj „Widening“ mezi prvním a druhým kolem hodnocení. Podle tohoto nástroje mohou partneři způsobilí pro čerpání příspěvku EK, kteří čelí „undersubscription“ nebo nízké „oversubscription“ posílit zastoupení své země přidáním dalších svých žadatelů do návrhů projektů, které postupují do druhého kola.

6.5 Koordinační náklady

Všechna EP pracují s konceptem koordinačních nákladů (tzv. Coordination Costs) spojených s řízením projektu. Koordinační náklady zahrnující vzniklé přímé i nepřímé náklady mohou (ale nemusí) proplácet v plné míře. Koordinátoři ale motivují partnery konsorcia k tomu, aby co nejvíce nákladů věnovali EU partnerství in-kind. Některá EP dokonce neproplácí v plné míře ani cestovní náklady. Ať už partner proplacení požaduje či nikoli, ve všech EP platí přísná pravidla reportování (tzv. Annual Management Reports). Partneři mohou reportovat náklady v rámci kategorií uznatelných EK:

- Osobní náklady;
- Subdodávky;
- Pořizovací náklady/nákupy (cestovní náhrady, dlouhodobý majetek a ostatní zboží, práce a služby);
- Nepřímé náklady uznatelné podle GA;

- Příspěvky třetím stranám.

Reporting všech nákladů včetně příspěvků třetím stranám je zodpovědnost každé strany, která čerpá odpovídající příspěvek. Výpočet se v rámcovém programu Horizont Evropa provádí na základě aktuální denní sazby pracovního dne násobeného počtem odpracovaných dní v daném reportovacím období. Zjednodušením je také možnost vedení záznamu práce pro projekt na denní bázi, zaokrouhlených na půl den. Přístup k cestovním a ostatním nákladům zůstal více méně v původním formátu, jak je známo z rámcového programu Horizont 2020. Výše nepřímých nákladů v projektech je 25 % s výjimkou finanční podpory třetím stranám a subdodávek.

Pokud jde o proplácení osobních nákladů, EP většinou motivují k alokaci těchto nákladů in-kind. Je zdůrazňováno, že proplácení se nabízí pouze v krajních případech, a to jedině pro partnery, kteří by se do výzvy jinak zapojit nemohli, a pouze na písemnou žádost. I za těchto podmínek se náklady proplácí pouze v maximální výši 30 % a existuje na jejich množství limit v podobě celkového maximálního počtu člověkoměsíců i v podobě omezení podle toho, kolik daný partner čerpá z příspěvku EK celkově v aktuální GA.

6.6 Rezervní fond

EP zavádí tzv. rezervní fondy ze zdrojů příspěvku EK (tzv. reserve fund), který funguje jako záložní řešení v případě, že EP nezvládne financovat dostatečný počet návrhů projektů, což by vedlo ke snížení příspěvku EK. Rezervní fond se v případě nevyužití může rozpustit a finance v něm využít na něco jiného. Podobně, náklady na finanční certifikát (tzv. Certificates of the Financial Statement) v rámci EP není zvykem proplácet z rozpočtu konsorcia.

7. Uchazeči a prokazování způsobilosti

7.1 Na národní úrovni

Projekty jsou předkládány konsorciálními partnery (výzkumnými skupinami) z různých zemí. Hlavní výzkumný pracovník (řešitel) nemůže koordinovat více než jeden projekt.

Na základě zákona o podpoře výzkumu a vývoje **může účelovou podporu poskytnout poskytovatel pouze po provedení veřejné soutěže s výjimkou těch projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích, kde výběr projektů proběhl na mezinárodní úrovni.** S ohledem na to, že u EP dochází k mezinárodnímu hodnocení projektů, je podpora poskytována v souladu s § 7 odst. 4 zákona o podpoře výzkumu a vývoje tzn. na základě **výběru návrhů projektů na mezinárodní úrovni a nedochází tedy k následnému vyhlášení veřejné soutěže.** Český uchazeč je v nadnárodní výzvě financován ze zvoleného národního programu financování. Na základě výběru programu MZČR/AZVČR definuje národní podmínky pro české uchazeče, které jsou součástí nadnárodní výzvy, a které blíže specifikují:

- **Kdo může být českým uchazečem v návrhu projektu;**
- **Jaký návrh projektů je způsobilý k podpoře od MZČR/AZVČR.**

Národní podmínky pro české uchazeče v nadnárodní výzvě jsou vždy zveřejněny s vyhlášením dané výzvy jako součást oficiálního mezinárodního dokumentu, tzv. *Call Announcement + na webových stránkách AZV ČR*. Soulad návrhu projektu s těmito podmínkami je posuzován v rámci kontroly způsobilosti uchazeče a kontroly souladu s EP.

Projekt s českým uchazečem, který MZČR/AZVČR finančně podpoří, musí odrážet a naplňovat tato základní pravidla:

- Být projektem aplikovaného výzkumu a inovací dle definice Frascati Manual³;
- Dosáhnout alespoň jednoho druhu výsledku uplatňovaného v praxi; podporované výsledky jsou vždy specifikovány pro každou výzvu samostatně a odráží pravidla EP;
- Stanovit cíl projektu v souladu s celkovým cílem EP, ze kterého bude následně financován;
- Mít způsobilé uchazeče;
- Mít způsobilé a uznatelné náklady;
- Požadovat podporu v souladu s nastavenými podmínkami.

7.2 Národní kritéria způsobilosti

U každé nadnárodní výzvy může být také specifikována minimální výše finančních prostředků nutných na spolufinancování, povinnou finanční spoluúčasť pak musí příjemci hradit z ostatních zdrojů. Platí to převážně v případě, když se na řešení projektu podílí podnik, blíže 9.1.1.

³ Definice aplikovaného výzkumu je uvedena v definici základních pojmů této metodiky.

7.2.1 Požadavky na způsobilost uchazeče

(1) **Způsobilost** k řešení navrhovaného projektu prokazuje uchazeč v souladu s ustanovením § 18 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu a vývoje **při podání návrhu projektu** takto:

a) způsobilost podle § 18 odst. (2) písm. c) až i) tohoto zákona prokazuje uchazeč/spoluuchazeč **originálem nebo úředně ověřenou kopií čestného prohlášení**, přičemž způsobilost podle § 18 odst. (2) písm. e) a f) tohoto zákona se v případě právnických osob prokazuje u osob, které vykonávají funkci statutárního orgánu uchazeče nebo jeho člena (resp. všech členů statutárního orgánu) s výjimkou osob, u kterých jsou pro výkon funkce statutárního orgánu nebo jeho člena stanoveny podmínky jiným právním předpisem (např. u veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí);

b) každý uchazeč/spoluuchazeč, který je právnickou osobou, doloží **čestné prohlášení** uchazeče/spoluuchazeče k návrhu projektu jako žádosti o dotaci **podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech** a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o rozpočtových pravidlech).

Uchazeč, který je právnickou osobou, předloží v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech ve formě čestného prohlášení: 1. informaci o identifikaci osob jednajících jménem žadatele s uvedením, zda tyto jednají jako jeho statutární orgán nebo zda tyto osoby jednají na základě udělené plné moci, 2. údaje o skutečném majiteli právnické osoby podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů ve formě úplného výpisu platných údajů a údajů, které byly vymazány bez náhrady nebo s nahrazením novými údaji, jedná-li se o evidující osobu; v případě, že je žadatel o dotaci zahraniční právnickou osobou, doloží údaje o svém skutečném majiteli buď výpisem ze zahraniční evidence obdobné evidenci skutečných majitelů, nebo, pokud taková zahraniční evidence neexistuje, sdělí identifikační údaje všech osob, které jsou skutečným majitelem zahraniční právnické osoby, a předloží doklady, z nichž vyplývá vztah všech osob k zahraniční právnické osobě, zejména výpis ze zahraniční evidence obdobné obchodnímu rejstříku, seznam akcionářů, rozhodnutí statutárního orgánu o vyplacení podílu na zisku, společenská smlouva, zakladatelská listina nebo stanovy, 3. informace o identifikaci osob, v nichž má podíl, a o výši tohoto podílu.

c) každý uchazeč/spoluuchazeč, který je výzkumnou organizací, doloží **čestné prohlášení o své způsobilosti pro výzkumné organizace**.

d) způsobilost je třeba prokázat v plném rozsahu, tj. pro všechny požadavky a pro všechny osoby, u kterých se tato způsobilost prokazuje.

e) vyžaduje-li řešení projektu oprávnění podle zvláštního právního předpisu nebo jiný doklad (podle § 18 odst. (2) písm. a) a b) zákona o podpoře výzkumu a vývoje), předkládají takové oprávnění nebo doklad všichni uchazeči (případně spoluuchazeči) bez ohledu na právní formu. **Takové oprávnění je nicméně požadováno předložit pouze v případě, že návrh projektu postoupí do 2. kola výzvy (je vyžadována min. kopie daného dokumentu), a to příkladem:**

- Oprávnění dle zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zák. č. 78/2004 Sb.), dle zákona č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon) ve znění pozdějších předpisů (dále jen transplantační zákon), dle zákona č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zák. č. 227/2006 Sb.), vše s platností minimálně do začátku řešení projektu.

- Oprávnění k používání pokusných zvířat – v případě navrhovaného projektu předpokládajícího experimentální práci se zvířaty přiloží uchazeč k návrhu projektu „oprávnění k používání pokusných zvířat“ podle § 15b zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 246/1992 Sb.), s platností minimálně do začátku řešení projektu.

Platný schválený „projekt pokusů“, vztahující se konkrétně k danému projektu, se stanovisky odborné komise uživatelského zařízení a resortní komise příslušného státního orgánu podle zákona č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 419/2012 Sb., o ochraně pokusných zvířat, ve znění pozdějších předpisů, je nutné doložit při uzavírání Smlouvy o poskytnutí podpory. Projekt pokusů umožňující řešení příslušného projektu se přikládá ke každému projektu, nic však nebrání tomu, přiložit jeden projekt pokusů k několika projektům řešeným s podporou Ministerstva zdravotnictví, pokud je takový postup v souladu s příslušnou zákonnou úpravou. Pokud název projektu pokusů neodpovídá názvu projektu, bude přiložena také Žádost o schválení projektu pokusu (min. její kopie).

- Povolení k poskytování zdravotnických služeb, pokud v projektu bude poskytovat zdravotnické služby subjekt, který není zdravotnickým zařízením (např. Univerzita, Akademie věd ČR).
- Informovaný souhlas pacienta – pokud existuje pokusná osoba, vepíše se znění informovaného souhlasu pacienta/pokusné osoby, který/á je seznámen/a s riziky a výhodami plynoucími z účasti v projektu a možnosti bez následků z účasti odstoupit.
- Souhlasné stanovisko etické komise uchazeče nebo spoluuchazeče k aktuálně podávanému návrhu projektu.

Stanovisko musí být předloženo vždy uchazečem nebo spoluuchazečem, ke kterému se vztahuje zákonná povinnost tzn. v případě, že se jedná (i) o poskytování zdravotní péče, (ii) o výzkum s lidskými subjekty, a (iii) o výzkum s metodikou dotazníkových šetření a kvalitativních šetření u osob zasažených nebo ohrožených nemocí v souladu s Mezinárodní etickou komisí pro biomedicínský výzkum s lidskými účastníky CIOMS/WHO, 2002. Etická komise zde výslovně potvrdí správnost přiloženého „Informovaného souhlasu pacienta/osoby zařazené do výzkumného souboru“ a odpovídá za jeho soulad s předpisy, pokud je Informovaný souhlas podle příslušného zákona vyžadován. Dále je nutné v případě předpokládané práce s lidmi doložit vyjádření etické komise k ochraně lidských bytostí. V případě, že uchazeč nemá etickou komisi, vyjádří se etická komise dalšího účastníka nebo Etická komise pro multicentrická hodnocení dle zákona o léčivech č. 378/2007 Sb.

- V případě návrhu projektu, který odpovídá klinickému hodnocení léčiv, přiloží uchazeč Rozhodnutí o povolení klinického hodnocení pro Českou republiku ve smyslu zákona o léčivech a stejnou dokumentaci, která byla schválena v tomto rozhodnutí.
- V případě návrhu projektu, který odpovídá provedení klinické zkoušky zdravotnického prostředku s CE značkou, který bude v klinické zkoušce používán mimo určený účel použití a/nebo v případě návrhu projektu který odpovídá provedení klinické zkoušky zdravotnického prostředku bez CE značky, přiloží uchazeč Rozhodnutí o povolení KZ ve smyslu zákona o zdravotnických prostředcích a MDR (vyžaduje-li taková klinická zkouška Rozhodnutí o povolení) nebo Potvrzení o přijetí podaného ohlášení (vyžaduje-li klinická zkouška ohlášení o záměru provést klinickou zkoušku) ve smyslu zák. o zdravotnických prostředcích a MDR.

f) předkládá-li návrh projektu uchazeč se spoluuchazečem, povinnost prokázat způsobilost se vztahuje i na spoluuchazeče a na spoluuchazeče použijí obdobně.

g) dle nařízení EK nemůže být příjemcem ani dalším účastníkem takový podnik, na který byl vydán inkasní příkaz (viz čl. 1 odst. 4 písm. A) nařízení Komise) a podnik v obtížích (podle článku 1 odst. 4 písm. C) nařízení EK).⁴

⁴ Dle nařízení Komise, čl. 2, odst. 18 se „podnikem v obtížích“ rozumí podnik, v jehož případě nastane alespoň jedna z následujících okolností:

(2) Uchazeč, se kterým **má být pro poskytnutí účelové podpory uzavřena smlouva o poskytnutí podpory nebo v jehož prospěch má být vydáno rozhodnutí o navýšení rozpočtu:**

a) je povinen na výzvu poskytovatele doložit ověřenou kopií, ne starší než 90 kalendářních dnů, zřizovací listiny, zakladací listiny nebo jiného dokladu o zřízení nebo založení, pokud tyto informace o uchazeči nelze dohledat v žádném informačním systému veřejné správy.

b) poskytovatel si dále od uchazeče vyžádá nezbytnou součinnost spočívající v poskytnutí údajů potřebných pro podání žádosti o výpis z evidence Rejstříku trestů.

7.2.2 Kontrola prokazování způsobilosti uchazečů

MZČR/AZVČR ve fázi kontroly způsobilosti českých uchazečů v návrzích projektů provádí u českého uchazeče kontrolu splnění národních podmínek (tzv. eligibility check).

MZČR/AZVČR zkontroluje, zda je žádost o poskytnutí podpory správně vyplněna a zda je způsobilá pro poskytnutí podpory podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje a podle těchto pravidel a poté schválí výši podpory z veřejných prostředků. MZČR/AZVČR prověřuje, podle zaslaných dokumentů způsobilost uchazeče a dalších účastníků projektu podle § 18 bodu 5 a 6 zákona o podpoře výzkumu a vývoje.

Účelová podpora bude poskytnuta v takové výši, aby celková výše příspěvku poskytnutá uchazeči MZČR/AZVČR na úhradu uznaných způsobilých nákladů/výdajů projektu pokryla části řešené uchazečem příp. spoluuchazeče. **Na poskytnutí podpory není právní nárok.**

Poskytovatel (MZČR, resp. AZVČR) si vyhrazuje právo vyžádat si od českých žadatelů dodatečné dokumenty k předložení za účelem kontroly prokázání způsobilosti.

7.3 Na úrovni Evropských partnerství

7.3.1 Mezinárodní kritéria způsobilosti

Účast v projektech je podmíněna splněním pravidel EP, podle nichž byl uchazeč vybrán mezinárodní hodnotící komisí. Konečné schválení vybraných projektů pro jejich financování z národních prostředků

a) V případě společnosti s ručením omezeným (která není malým nebo středním podnikem, jenž existuje po dobu kratší tří let, nebo – pro účely způsobilosti pro podporu rizikového financování – která není malým nebo středním podnikem do sedmi let od jeho prvního komerčního prodeje, jenž je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny upsaného základního kapitálu. Tento případ nastává, když je výsledek odečtení kumulovaných ztrát od rezerv (a všech dalších prvků, jež se obecně považují za vlastní kapitál společnosti) negativní a svou výší překračuje polovinu upsaného základního kapitálu. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost s ručením omezeným“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze I směrnice 2013/34/EU a „základní kapitál“ zahrnuje případně jakékoli emisní ážio.

b) V případě společnosti, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti (která není malým nebo středním podnikem, jenž existuje po dobu kratší tří let, nebo – pro účely způsobilosti pro podporu rizikového financování – která není malým nebo středním podnikem do sedmi let od jeho prvního komerčního prodeje, jenž je na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem způsobilý pro investice rizikového financování), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny jejího kapitálu zaznamenaného v účetnictví této společnosti. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze II směrnice 2013/34/EU.

c) Jestliže vůči podniku bylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení nebo tento podnik splňuje kritéria vnitrostátního práva pro zahájení kolektivního úpadkového řízení na žádost svých věřitelů.

d) Jestliže podnik obdržel podporu na záchranu a zatím nesplatil půjčku nebo neukončil záruku nebo jestliže obdržel podporu na restrukturalizaci a stále se na něj uplatňuje plán restrukturalizace.

e) V případě podniku, který není malým nebo středním podnikem, kde v uplynulých dvou letech:

1) účetní poměr dluhu společnosti k vlastnímu kapitálu je vyšší než 7,5 a

2) poměr úrokového krytí hospodářského výsledku společnosti před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA) je nižší než 1,0.

je provedeno konsorciem zástupců financujících organizací. **Český poskytovatel MZČR/AZVČR již odborné hodnocení obsahu podané žádosti o podporu neprovádí.**

8. Podmínky pro řešení projektu

8.1 Na národní úrovni

MZČR/AZVČR rozhodne o výši podpory pro českého uchazeče u vybraného projektu na základě mezinárodního hodnocení dané výzvy.

8.1.1 Postup při uzavírání smlouvy o poskytnutí účelové podpory nebo vydávání rozhodnutí o navýšení rozpočtu

(1) Lhůta a způsob uzavření smlouvy o poskytnutí účelové podpory nebo vydání rozhodnutí o navýšení rozpočtu jsou stanoveny v § 25 zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Poskytovatel oznámí rozhodnutí o přijetí návrhu projektu k řešení projektu. Je vytvořen návrh smlouvy nebo pro příjemce organizační složku státu či organizační jednotku ministerstva vydá poskytovatel rozhodnutí o navýšení rozpočtu a provede rozpočtové opatření podle rozpočtových pravidel; ve smlouvě či v rozhodnutí jsou zakotveny závazné podmínky pro poskytování účelové podpory a stanoveny povinnosti příjemce i řešitele.

(2) Návrh smlouvy je příjemce oprávněn buď přijmout nebo odmítnout, a to jako celek, a doručit ho zpět bez zbytečného odkladu. Příjemce není oprávněn provádět ve smlouvě o poskytnutí podpory jakékoliv změny nebo doplnění, s výjimkou doplnění identifikačních údajů příjemce, které jsou ve smlouvě požadovány; takovéto identifikační údaje je uchazeč naopak do smlouvy povinen doplnit, a to způsobem a na místech předpokládaných ve smlouvě.

(3) Účinnost smlouvy je vázána na odkládací podmínku, kterou je skutečnost, že příjemce prokázal poskytovateli řádně svou způsobilost k řešení projektu ve smyslu příslušných obecně závazných právních předpisů. Při splnění této odkládací podmínky smlouva nabývá účinnosti dnem jejího zveřejnění v registru smluv v souladu se zákonem č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv) ve znění pozdějších předpisů.

(4) Rozhodnutí je vykonatelné od okamžiku, kdy bylo doručeno příjemci. Podmínkou vykonatelnosti je, že příjemce prokázal způsobilost k řešení projektu. Jsou-li příjemcem a dalším účastníkem organizační složky státu v působnosti jednoho správce rozpočtové kapitoly, neposkytují si peněžitá plnění a poskytovatel vymezi v rozhodnutí o navýšení rozpočtu jejich vzájemné vztahy.

(5) Jestliže se na řešení projektu bude podílet jeden nebo více dalších účastníků, je příjemce povinen nejpozději do 30 kalendářních dnů od nabytí účinnosti smlouvy o poskytnutí podpory uzavřít s každým takovým dalším účastníkem smlouvu o řešení části projektu, která bude v souladu s podmínkami uvedenými ve smlouvě o poskytnutí podpory, a takovou smlouvu spolu se všemi přílohami doručit v této lhůtě poskytovateli; tato smlouva bude uzavřena na celou dobu, kdy se další účastník podílí na řešení.

8.1.2 Podmínky, lhůta a způsoby poskytování účelové podpory

(1) Nedojde-li v důsledku rozpočtového provizoria podle zákona o rozpočtových pravidlech k regulaci čerpání rozpočtu, poskytovatel začne poskytovat účelovou podporu u nově zahajovaných projektů do 60 kalendářních dnů ode dne nabytí účinnosti smlouvy, resp. ode dne vydání rozhodnutí o navýšení rozpočtu. Pokud se na řešení projektu podílí další účastník, lze zahájit poskytování účelové podpory v prvním roce řešení až poté, kdy je uzavřena a poskytovateli předložena jejich vzájemná smlouva.

(2) Ve druhém a dalším roce řešení projektu, nedojde-li v důsledku rozpočtového provizoria podle zákona o rozpočtových pravidlech k regulaci čerpání rozpočtu, bude zahájeno poskytování účelové podpory do 60 kalendářních dnů od schválení příslušné dílčí zprávy o řešení projektu ze strany

poskytovatele, pokud jsou splněny podmínky stanovené smlouvou nebo rozhodnutím. U pokračujících projektů musí být splněny další podmínky:

a) podle § 10 zákona o podpoře výzkumu a vývoje musí být splněna podmínka zařazení údajů do informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací;

b) v případě, že je pro daný rok třeba uzavřít nebo vydat dodatek ke smlouvě nebo rozhodnutí o poskytování účelové podpory, musí v uvedené lhůtě nabýt účinnosti nebo vykonatelnosti.

(3) Podle § 10 zákona o podpoře výzkumu a vývoje poskytuje poskytovatel účelovou podporu pouze příjemci, a to přímým převodem na jeho bankovní účet uvedený ve smlouvě. Pokud se na řešení projektu podílí další účastník, který není organizační složkou státu nebo organizační jednotkou ministerstva, poskytne poskytovatel příjemci účelovou podporu včetně jeho části určené dalšímu účastníkovi a příjemce převede dalšímu účastníkovi jemu stanovenou část účelové podpory na základě jejich vzájemné smlouvy, kterou příjemce uzavře s dalším účastníkem na základě smlouvy s poskytovatelem.

(4) Pokud se na řešení projektu podílí další účastník a jeho podíl při řešení projektu je jasně specifikován v návrhu projektu, nepodléhá poskytnutí části účelové podpory dalšímu účastníkovi zákonu o zadávání veřejných zakázek.

(5) Jestliže příjemcem nebo dalším účastníkem je organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, poskytovatel požádá Ministerstvo financí o provedení rozpočtového opatření; prostředky určené tomuto příjemci, resp. dalšímu účastníkovi, budou poskytnuty prostřednictvím rozpočtové kapitoly příslušného zřizovatele.

8.1.3 Podmínky pro nakládání s účelovou podporou

(1) S účelovou podporou hospodaří příjemce a další účastník v souladu se smlouvou nebo rozhodnutím, popř. s jejími dodatky. Účelová podpora, poskytnutá v souladu se smlouvou, resp. rozhodnutím na příslušný kalendářní rok, musí být v tomto kalendářním roce zúčtována. Jakékoliv úpravy čerpání účelové podpory pro daný rok je možné provádět pouze v souladu s podmínkami definovanými podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje či podle podmínek stanovených pro jednotlivá EP. Jakékoliv jednání, která budou v rozporu s tímto bodem je porušením rozpočtové kázně a je důvodem k odstoupení od smlouvy nebo vydání rozhodnutí o ukončení podpory a dalším sankcím podle zákona o rozpočtových pravidlech.

(2) Pokud není stanoveno jinak je nutné při čerpání účelové podpory dodržet základní skladbu prostředků uvedenou ve smlouvě či v rozhodnutí. Není-li uvedeno jinak, čerpání podpory a jeho skladba je v souladu s vyhláškou č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání), ve znění pozdějších předpisů, závazná s přesností na dvě desetinná místa (0,01 Kč) bez ohledu na přesnost údajů uváděných v dílčí či závěrečné zprávě.

(3) Příjemce je povinen kontrolovat průběžně jak čerpání účelové podpory, tak průběh řešení projektu. Odpovídá za to, že účelová podpora bude využívána podle dispozic řešitele; zjistí-li však, že tyto pokyny jsou v rozporu s předpisy o hospodaření s majetkem státu nebo že jsou prostředky využity neúčelně, neefektivně a neekonomicky, pozastaví provedení dispozice a informuje poskytovatele.

(4) Příjemce a další účastník vedou v souladu s ustanovením § 8 odst. (1) zákona o podpoře výzkumu a vývoje v rámci evidence o vynaložených nákladech projektu oddělenou účetní evidenci o hospodaření s přidělenou účelovou podporou v souladu se skladbou uznaných nákladů tak, aby mohl řešitel pro potřeby poskytovatele i v průběhu roku bez zbytečných průtahů na vyžádání poskytnout

věrohodné údaje o stavu čerpání. Způsob evidence dané zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje příjemce.

(5) Všechny účetní doklady, kterými příjemce a další účastník prokazují čerpání účelové podpory, musí splňovat náležitosti dané zákonem o účetnictví a musí být označeny číslem oddělené evidence účelové podpory příslušného projektu. V oddělené účetní evidenci musí být vždy uvedeno registrační číslo projektu, všechny výnosy a náklady na tento analytický účet v daném roce, u každé položky datum a důvod/účel (musí být z něj zřejmá souvislost s řešením projektu), částka v Kč a zařídění položky podle účetního rozvrhu příjemce. Pokud jsou na řešení projektu využity i jiné prostředky, než poskytnutá účelová podpora (podpora z ostatních veřejných zdrojů, podpora z neveřejných zdrojů, vlastní prostředky apod.), je nutné ve vyúčtování projektu uvádět, jak byly tyto ostatní prostředky využity. Příjemce je povinen předložit při kontrole (průběžné i následné) hospodaření s účelovou podporou při řešení projektu také účetní doklady prokazující využití těchto ostatních finančních prostředků.

(6) Příjemce předkládá poskytovateli každoročně v dílčích, resp. v závěrečných zprávách podrobný přehled o využití uznaných nákladů a poskytnuté účelové podpory za celý projekt, včetně výše nespotřebovaných účelově určených prostředků a prostředků převedených do fondu účelově určených prostředků účetně vytvořeného v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů nebo zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, a to do výše 5 % z objemu poskytnuté účelové podpory na daný projekt, vyjma posledního roku řešení, kdy je nutno vyúčtovat veškeré finanční prostředky přidělené na řešení daného projektu. Uvádějí se přitom údaje o čerpání prostředků příjemce i dalšího účastníka. Nespotřebované účelově určené prostředky z daného kalendářního roku (pokud nejsou převedeny do fondu účelově určených prostředků oprávněnými subjekty) může příjemce nebo další účastník použít v dalších letech řešení projektu v souladu se schváleným Návrhem projektu, tedy ke stejnému účelu, ke kterému byly schváleny poskytovatelem. Případné změny v průběhu roku musí být v pravidelných dílčích zprávách odůvodněny.

(7) Příjemce je povinen, po vyžádání, zaslat poskytovateli zúčtování dotací poskytnutých příjemci v předchozím roce (příjemce uvede přidělenou částku na jednotlivé projekty poskytovatele a čerpané částky na neinvestiční náklady a na náklady na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku za celé účetní období předchozího roku a informaci o převodu do fondu účelově určených prostředků, pokud příjemce může fond účelově určených prostředků tvořit) podle dispozic uvedených na internetových stránkách poskytovatele, a to na elektronickou adresu veda@mzcr.cz. Do 15. února následujícího roku od ukončení projektu je povinen zaslat zúčtování dotací poskytnutých příjemci, tyto informace poskytovatel v souladu se zvláštními právními předpisy zpracovává a předává Ministerstvu financí při finančním vypořádání se státním rozpočtem.

(8) S poskytnutou účelovou podporou hospodaří příjemce. Pokud příjemce převede část účelové podpory dalšímu účastníkovi, v souladu s podmínkami smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí účelové podpory a na základě zvláštní smlouvy o řešení části projektu uzavřené mezi nimi, hospodaří dále s takto poskytnutou částí účelové podpory další účastník, který je povinen při tom dodržovat veškeré povinnosti podle uvedené smlouvy. Příjemce má v tomto případě povinnost kontrolovat i hospodaření s účelovou podporou převedenou dalšímu účastníkovi.

9) Pokud příjemce nebo další účastník v průběhu daného roku řešení projektu zjistí, že nastaly skutečnosti vyžadující změny či přesuny oproti skladbě uznaných nákladů nebo poskytnuté účelové podpory uvedené ve smlouvě nebo v rozhodnutí a v jejích přílohách, je povinen postupovat způsobem uvedeným v bodu 6 výše.

(10) Je-li příjemce nebo další účastník na základě zvláštních právních předpisů oprávněn tvořit fond účelově určených prostředků a tohoto práva u daného projektu využije, je povinen takto v průběhu řešení vytvořený fond vyčerpat a zúčtovat nejpozději k poslednímu dni posledního kalendářního roku řešení.

(11) Skončilo-li účtování v oddělené analytické evidenci vedené k danému projektu v daném kalendářním roce přebytkem, tj. nebyly-li vyčerpány všechny prostředky poskytnuté příjemci nebo dalšímu účastníkovi na příslušný rok, je příjemce povinen o tomto informovat poskytovatele. Pokud příjemce (i za dalšího účastníka) nebude mít zájem na využívání nespotřebovaných prostředků v dalších letech řešení projektu, informuje o tom poskytovatele a nespotřebované prostředky vrátí do státního rozpočtu dle pokynu poskytovatele. Po skončení řešení projektu je příjemce povinen vrátit všechny nevyčerpané prostředky za projekt jako celek (včetně všech dalších účastníků) do státního rozpočtu takto (současně je nezbytné písemně oznámit platbu podle dispozic uvedených na internetových stránkách poskytovatele):

a) příjemce, který je organizační složkou státu nebo územně samosprávného celku, je povinen vrátit nespotřebovanou účelovou podporu na příjmový účet svého zřizovatele;

b) ostatní příjemci vrací nespotřebované prostředky na účet cizích prostředků Ministerstva zdravotnictví č. 6015-2528001/0710.

(12) Poskytovatel je podle § 13 zákona o podpoře výzkumu a vývoje povinen provádět kontrolu plnění cílů projektu včetně kontroly čerpání a využívání podpory a účelnosti uznaných nákladů podle smlouvy o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory, a to u příjemce, který předloží doklady i za další účastníky, a to včetně finanční kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Příjemce i další účastník jsou povinni umožnit poskytovateli výkon kontroly a poskytnout poskytovateli veškerou požadovanou součinnost.

(13) Pokud byly v průběhu kontroly shledány nedostatky v čerpání a zejména došlo-li k neoprávněnému čerpání účelové podpory ze státního rozpočtu, postupuje poskytovatel v souladu se zvláštními právními předpisy (zejména zákon o rozpočtových pravidlech), zákon o finanční kontrole, a zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů) a výsledky kontroly oznámí místně příslušnému finančnímu úřadu.

(14) Výnosy z výsledků řešení projektu získané v průběhu jeho řešení je příjemce povinen písemně oznámit poskytovateli, a to nejpozději do 60 kalendářních dnů ode dne, kdy nárok na takový výnos nastal, a s uvedením jeho výše a jeho důvodu. V dílčí nebo závěrečné zprávě je příjemce povinen uvést celkovou částku veškerých výnosů z výsledků řešení projektu dosažených v předmětném roce řešení projektu a navrhnout způsob jejich využití při řešení projektu. Výnosy z výsledků řešení projektu získané po ukončení řešení projektu jsou:

a) příjmem státního rozpočtu, je-li příjemce organizační složkou státu;

b) příjmem rozpočtu územního samosprávného celku, je-li příjemce organizační složkou tohoto územního samosprávného celku;

c) výnosem příjemce u všech ostatních příjemců.

8.1.4 Zásady pro řešení projektu

(1) Příjemce je povinen zahájit a dále realizovat řešení projektu způsobem a ve lhůtě podle smlouvy nebo rozhodnutí.

(2) Příjemce je povinen výsledky řešení projektu doložit či prezentovat, a to způsobem, který odpovídá charakteru příslušného vědního oboru a charakteru projektu. Výsledek řešení musí být předložen v členění podle druhů definovaných v aktuálně platné Metodice hodnocení výsledků. Publikaci lze uznat jako výsledek řešení projektu pouze tehdy, je-li v ní výslovně uvedeno, že práce byla uskutečněna za finanční podpory poskytovatele a současně je uvedeno registrační číslo příslušného projektu, přičemž v případě dedikací jedné publikace více projektům je třeba zdůvodnění v dílčí či závěrečné zprávě. Příjemce při doložení výsledků projektu postupuje v souladu s údaji obsaženými v návrhu projektu. Umožňují-li to zvyklosti v daném oboru, charakter výsledků a podmínky řešení projektu, je vhodné publikovat výsledky formou Open Access, příp. mohou být publikační výstupy předány do otevřených digitálních repozitářů, a to v souladu s licenčními podmínkami vydavatele.

(3) Všechna práva k výsledkům řešení projektu patří v souladu s ustanovením § 16 zákona o podpoře výzkumu a vývoje příjemci. Práva autorů a původců výsledků a majitelů ochranných práv k nim jsou upravena zvláštními právními předpisy. Pro využití výsledků platí ustanovení § 16 odst. (4) písm. a) zákona o podpoře výzkumu a vývoje.

(4) Příjemce je povinen doručit poskytovateli do každoročně vyhlašovaného termínu údaje o výsledcích řešení všech svých projektů řešených s podporou poskytovatele, které jsou určeny do informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (část Rejstřík informací o výsledcích) v souladu se zákonem o podpoře výzkumu a vývoje a nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

(5) Příjemce je povinen poskytovatele písemně informovat o veškerých změnách, které nastaly v době řešení projektu a které by mohly mít jakýkoliv vliv na řešení nebo které se jakkoliv dotýkají jeho právní subjektivity nebo údajů požadovaných pro prokázání jeho způsobilosti, a to nejpozději do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl.

(6) Pokud je v průběhu řešení projektu nebo po jeho skončení zjištěno, že nebyly dodrženy podmínky smlouvy o poskytnutí účelové podpory nebo rozhodnutí o navýšení rozpočtu, nebo že došlo k porušení podmínek podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje, postupuje se podle ustanovení § 14 tohoto zákona.

(7) Příjemce i další účastníci jsou povinni nejméně po dobu 10 let od skončení řešení projektu uchovávat veškerou dokumentaci týkající se přímo nebo nepřímo projektu a postupu jeho řešení, a to zejména:

- a) odbornou dokumentaci k řešení projektu;
- b) dokumentaci týkající se hospodaření s poskytnutou účelovou podporou;
- c) účetní doklady vztahující se k oddělené účetní evidenci o hospodaření s poskytnutou účelovou podporou;
- d) smluvní dokumenty vztahující se k projektu a jeho řešení, včetně jejich případných změn či doplnění;
- e) výsledky řešení projektu.

(8) Poskytovatel uchovává doklady o veřejné soutěži včetně návrhů projektů zaslaných do veřejné soutěže po dobu 10 let.

8.1.4.1 Dílčí zpráva o řešení projektu

(1) Dílčí zpráva obsahuje informace o dosavadním postupu při řešení projektu, o dosažených výsledcích a o hospodaření s poskytnutou účelovou podporou za období, za které je dílčí zpráva zpracována. **Výjimku představuje dílčí zpráva po prvním roce řešení projektu, kdy se informace o dosavadním postupu při řešení projektu dodává pouze v případě odklonu od harmonogramu nebo plánovaného řešení projektu.** K dílčí zprávě musí být přiloženy jako její nedílná součást přílohy, které budou vždy

specifikovány. Poskytovatel je oprávněn kdykoliv vyžádat další doklady související s řešením daného projektu. Při vyplňování dílčí zprávy se postupuje podle zveřejněných pokynů na stránkách www.mzcr.cz resp. www.azvcr.cz.

(2) Dílčí zpráva musí být vypracována za každý započatý kalendářní rok řešení projektu a příjemce je povinen ji doručit ke dni uvedenému na stránkách www.mzcr.cz resp. www.azvcr.cz. Pokud příjemce ve zcela výjimečných případech není ze závažných objektivních důvodů schopen vypracovat a předat dílčí zprávu (příp. její přílohy) v určeném termínu, je povinen to poskytovateli písemně oznámit před stanovenou lhůtou a uvést důvod, pro který nemůže být dílčí zpráva předána v řádném termínu. Poskytovatel je oprávněn rozhodnout o prodloužení termínu pro doručení příslušné dílčí zprávy.

8.1.4.2 Závěrečná zpráva o řešení projektu

(1) Závěrečná zpráva obsahuje informace o výsledcích řešení projektu za celou dobu řešení a o výsledcích hospodaření s poskytnutou účelovou podporou za poslední rok řešení projektu.

(2) Příjemce je povinen nejpozději ke dni uvedenému na stránkách www.mzcr.cz resp. www.azvcr.cz doručit poskytovateli závěrečnou zprávu. K závěrečné zprávě musí být přiloženy jako její nedílná součást přílohy, které budou vždy specifikovány. Poskytovatel je oprávněn kdykoliv vyžádat další doklady související s řešením daného projektu. Při vyplňování závěrečné zprávy se postupuje podle zveřejněných pokynů na stránkách www.mzcr.cz resp. www.azvcr.cz.

(3) Příjemce je oprávněn požádat o prodloužení lhůty odevzdání závěrečné zprávy formou vyplnění formuláře ZO, který předloží ve lhůtě podle odst. 2 tohoto článku společně s těmi částmi závěrečné zprávy, které lze již v konečné podobě zpracovat a doručit.

(4) Jestliže byla smlouva o poskytnutí podpory zrušena odstoupením od smlouvy nebo pozbyla-li účinnosti z jiného důvodu, nebo bylo-li rozhodnutí o poskytnutí podpory zrušeno, je příjemce povinen vypracovat závěrečnou zprávu a doručit ji nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne, kdy smlouva o poskytnutí podpory pozbyla účinnosti, nebo ode dne vydání rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o navýšení rozpočtu. Další povinnosti příjemce tím nejsou dotčeny.

8.1.5 Změny v průběhu řešení projektu

(1) Příjemce a další účastník nejsou oprávněni se odchýlit od stavu vyplývajícího z uzavřené smlouvy o poskytnutí účelové podpory/ rozhodnutí o navýšení rozpočtu, včetně schváleného návrhu projektu, který je součástí smlouvy či rozhodnutí. Jakékoliv změny smlouvy či rozhodnutí musejí být podloženy platným a účinným dodatkem ke smlouvě nebo novým rozhodnutím, nebo musí být zohledněny v návrhu projektu, který je nedílnou přílohou smlouvy/rozhodnutí.

(2) V průběhu řešení projektu může dojít ke změně oproti původně schválenému návrhu projektu pouze v těchto případech:

a) změna uznaných nákladů nebo změna výše poskytnuté účelové podpory;

b) změna dalšího účastníka, příjemce, řešitele nebo spoluřešitele projektu.

(3) Změna cíle a předmětu řešení projektu není přípustná.

(4) Přesuny v rámci ostatních provozních nákladů nebo v rámci osobních nákladů, povolené přesuny mezi položkami provozních a osobních nákladů a změny v řešitelském týmu, vyjma změny příjemce, řešitele, resp. spoluřešitele (vč. snížení výše jejich úvazků) nebo dalšího účastníka, jsou možné bez žádosti a není k nim zapotřebí dodatku ke smlouvě či nového rozhodnutí o poskytnutí podpory.

V následující zprávě (dílčí či závěrečné) však musí příjemce tyto změny zdůvodnit. Musí prokázat, že tyto změny či přesuny byly účelné, hospodárné, efektivní a podloženy schválenými činnostmi a že

splňují podmínky podpory uvedené v zákoně o podpoře výzkumu a vývoje. Pokud příjemce řádně neprokáže odůvodněnost změn či přesunů podle předchozí věty, má poskytovatel právo je neuznat a uplatnit sankce podle smlouvy nebo rozhodnutí.

(5) Postupem podle odst. (4) tohoto článku nelze provádět přesun ani žádat o přesun do položky Doplňkové náklady/výdaje – nepřímé náklady. Osobní náklady určené pro studenty je příjemce nebo další účastník povinen využít na osobní náklady určené výhradně pro studenty, o příp. přesun musí požádat.

(6) V případě změny obecně závazných právních předpisů týkajících se osobních nákladů v projektu (např. změny platových tarifů, změny povinného přidělu do FKSP apod.) a jejich dopadů na ekonomické ukazatele je možné provést přesuny mezi jednotlivými položkami (z ostatních provozních nákladů do osobních nákladů) bez žádosti a není k nim zapotřebí dodatku ke smlouvě či nového rozhodnutí. V následující zprávě (dílčí či závěrečné) však musí příjemce tyto změny popsat a zdůvodnit.

(7) V případě, že jsou příjemce a další účastník oprávněni tvořit fond účelově určených prostředků, nebo v případě nespotebovaných účelově určených prostředků se použije při jejich čerpání ustanovení odst. (4) tohoto článku obdobně.

(8) Výše uznaných nákladů a s tím související výše podpory poskytnuté na řešení projektu na celou dobu řešení nesmí být v průběhu řešení změněny o více než 50 % výše uznaných nákladů nebo výše podpory z veřejných prostředků uvedených ve smlouvě o poskytnutí podpory nebo v rozhodnutí o navýšení rozpočtu, jak o nich poskytovatel rozhodl. Změny výše uznaných nákladů a s tím související výše podpory musí být zdůvodněné, podložené schválenými činnostmi a změnou smlouvy o poskytnutí podpory nebo vydáním nového rozhodnutí o navýšení rozpočtu a musí splňovat podmínky podpory uvedené v zákoně o podpoře výzkumu a vývoje.

8.1.5.1 Postup při změně projektu

(1) Pokud nastane podstatná změna okolností týkajících se řešení projektu, kterou poskytovatel nemohl předvídat ani ji nezpůsobil, navrhne příjemci změnu výše uznaných nákladů, změnu výše účelové podpory nebo změnu smlouvy o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o navýšení rozpočtu písemně nejpozději do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl. Příjemce se k návrhu písemně vyjádří do 60 kalendářních dnů ode dne, kdy tento návrh obdržel.

(2) Pokud nastane podstatná změna okolností týkajících se řešení projektu, kterou příjemce nemohl předvídat ani ji nezpůsobil, požádá příjemce poskytovatele o změnu struktury nebo výše uznaných nákladů, změnu výše účelové podpory nebo o změnu smlouvy o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o navýšení rozpočtu písemně, a to nejpozději do 7 kalendářních dnů ode dne, kdy se o takové skutečnosti dozvěděl. Tato povinnost je splněna též zasláním informačního dopisu před samotným zasláním formuláře žádosti o schválení změny v projektu. V případě, že se změna týká změny finančních prostředků poskytnuté podpory v daném kalendářním roce nebo prodloužení doby řešení projektu, je třeba, aby příjemce požádal o změnu nejpozději do 60 kalendářních dnů před koncem tohoto kalendářního roku / před ukončením řešení projektu. Tuto změnu struktury nebo výše uznaných nákladů nebo změnu výše účelové podpory však není poskytovatel povinen akceptovat ani na ni přistoupit.

(3) Jestliže poskytovatel souhlasí s žádostí příjemce podanou podle odst. (2) tohoto článku, uzavře s příjemcem, je-li to vyžadováno, dodatek ke smlouvě o poskytnutí účelové podpory nebo vydá změnové rozhodnutí o navýšení rozpočtu, a to do 60 kalendářních dnů ode dne, kdy tuto žádost obdržel. Jestliže poskytovatel žádost příjemce podanou podle odst. (2) tohoto článku zamítne, oznámí tuto skutečnost příjemci do 30 kalendářních dnů ode dne posouzení žádosti písemným sdělením; rozhodnutí o žádosti se nevydává.

(4) Žádost o změny v rámci řešení projektu musí obsahovat tyto náležitosti:

- a) identifikační údaje příjemce, řešitele (případně dalšího účastníka a spoluřešitele, jedná-li se o změnu týkající se dalšího účastníka) a příslušného projektu včetně registračního čísla;
- b) specifikace požadované změny;
- c) podrobný popis příčiny a odůvodnění požadované změny;
- d) údaj o době, kdy nastala příčina požadované změny;
- e) podpisy příjemce, resp. osoby oprávněné za příjemce jednat, a řešitele (případně i dalšího účastníka a spoluřešitele, jedná-li se o změnu týkající se dalšího účastníka).

8.1.5.2 Postup při změně dalšího účastníka, řešitele nebo spoluřešitele

(1) Pokud řešitel nemůže z vážného důvodu pokračovat v řešení projektu na pracovišti příjemce uvedeném ve smlouvě o poskytnutí účelové podpory/ rozhodnutí o navýšení rozpočtu, postupuje se takto:

- příjemce požádá poskytovatele o změnu v rámci řešení projektu spočívající v ustanovení nové osoby řešitele; odborné předpoklady nové osoby řešitele je nutno doložit životopisem jako při podání návrhu projektu.

(2) Jestliže poskytovatel vyhoví žádosti příjemce podle odst. (1) tohoto článku, zašle návrh dodatku ke smlouvě o poskytnutí podpory, pokud příjemce návrh dodatku odmítne, je poskytovatel oprávněn od smlouvy o poskytnutí podpory odstoupit. Obdobně se postupuje v případě vydání nového rozhodnutí o navýšení rozpočtu.

(3) Pokud spoluřešitel nemůže z vážného důvodu pokračovat v řešení projektu na pracovišti dalšího účastníka uvedeném ve smlouvě o poskytnutí účelové podpory, resp. v rozhodnutí o navýšení rozpočtu, postupuje se takto:

- příjemce požádá poskytovatele o změnu v rámci řešení projektu spočívající v ustanovení nové osoby spoluřešitele; odborné předpoklady nové osoby spoluřešitele je nutno doložit životopisem jako při podání návrhu projektu, nebo
- příjemce požádá poskytovatele písemně o převod práv a povinností při řešení projektu na jiného dalšího účastníka, který je novým pracovištěm spoluřešitele; nedílnou součástí této žádosti musí být písemný souhlas původního příjemce, nového navrhovaného dalšího účastníka s takovýmto postupem, opatřený jejich podpisy, resp. podpisy osob oprávněných za ně v této věci jednat, dále je nutno prokázat způsobilost navrhovaného jiného dalšího účastníka.

(4) Jestliže poskytovatel vyhoví žádosti příjemce podle odst. (3) písm. a) tohoto článku, zašle návrh dodatku ke smlouvě o poskytnutí podpory, pokud příjemce návrh dodatku ke smlouvě o poskytnutí podpory odmítne, je poskytovatel oprávněn od smlouvy o poskytnutí podpory odstoupit. Obdobně se postupuje v případě vydání nového rozhodnutí o navýšení rozpočtu.

(5) Jestliže poskytovatel vyhoví žádosti příjemce podle odst. (3) písm. b) tohoto článku, převedou se práva a povinnosti při řešení projektu ze stávajícího dalšího účastníka na nového dalšího účastníka, a to zvláštní trojstrannou smlouvou mezi příjemcem stávajícím dalším účastníkem a novým dalším účastníkem. Současně se uzavírá dodatek ke smlouvě o poskytnutí podpory mezi poskytovatelem a příjemcem. Jestliže příjemce návrh dodatku ke smlouvě o poskytnutí podpory odmítne, popř. původní nebo nový další účastník odmítnou návrh trojstranné smlouvy o převodu práv a povinností při řešení projektu, je poskytovatel oprávněn od smlouvy o poskytnutí podpory odstoupit. Obdobně se postupuje v případě vydání nového rozhodnutí o navýšení rozpočtu. Nedílnou součástí trojstranné

smlouvy mezi příjemcem, stávajícím dalším účastníkem a novým dalším účastníkem je smlouva o vypořádání majetku získaného z prostředků v průběhu dosavadního řešení uzavřená mezi stávajícím dalším účastníkem a novým dalším účastníkem. Jestliže se stávající a nový další účastník nedohodnou, je poskytovatel oprávněn od smlouvy o poskytnutí podpory odstoupit.

(6) Jestliže poskytovatel nevyhoví žádosti příjemce podle odst. (1) a (3) tohoto článku, je oprávněn od smlouvy o poskytnutí podpory odstoupit nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory zrušit. Příjemce je pak povinen vrátit po řádném zúčtování veškerou nespotřebovanou účelovou podporu.

8.1.5.3 Postup při změně příjemce

(1) Pokud ve výjimečných případech nastane taková změna okolností týkajících se řešení projektu, že nebude možné pokračovat v řešení a dosažení odpovídajících výsledků projektu příjemcem, je možné, aby stávající příjemce, nový uchazeč a řešitel projektu požádali společně o změnu příjemce.

Žádost o změnu příjemce musí kromě náležitostí uvedených v 8.1.5.1 čl. (4) zejména obsahovat:

- souhlasné prohlášení a podrobné zdůvodnění všech rozhodných skutečností odůvodňujících žádost;
- rozpis čerpaných uznaných nákladů na řešení projektu;
- mezitímní účetní závěrku projektu ke dni podání žádosti o změnu;
- popis personálního, organizačního a technického zabezpečení plnění a postupu prací na pracovišti nového uchazeče v době po změně příjemce;
- návrh vzájemného vypořádání stávajícího příjemce a nového uchazeče zahrnující jak finanční a majetkové vypořádání tak vypořádání výsledků projektu a práv k výsledkům výzkumu;
- plné prokázání plné způsobilosti nového uchazeče dle zákona o podpoře výzkumu a vývoje;
- návrh smlouvy o postoupení smlouvy o poskytnutí účelové podpory dle ustanovení § 1895 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Změnou příjemce nesmí dojít ke změně obsahu řešeného projektu dle smlouvy, resp. rozhodnutí o poskytnutí dotace na podporu projektu.

(3) Žádost následně projde schvalovacím procesem, při kterém nový uchazeč musí prokázat splnění veškerých zákonných požadavků kladených na způsobilost uchazeče v rámci veřejné soutěže a že je rovněž schopen zajistit řešiteli a členům jeho týmu adekvátní institucionální a technické zázemí pro řešení projektu.

(4) Jestliže poskytovatel vyhoví žádosti, nový uchazeč vstoupí do právního postavení stávajícího příjemce na základě postoupení smlouvy o poskytnutí účelové podpory. Obdobně se postupuje v případě vydání nového rozhodnutí o poskytnutí podpory.

(5) Jestliže poskytovatel nevyhoví žádosti, je oprávněn od smlouvy o poskytnutí podpory odstoupit nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory zrušit. Příjemce je pak povinen vrátit po řádném zúčtování veškerou nespotřebovanou účelovou podporu

8.2 Na úrovni Evropských partnerství

Podmínky pro řešení projektu vč. odklonů (změn) mohou být definovány jednotlivými požadavky konkrétního EP.

9. Finanční řízení

Finanční prostředky EP se použijí na úhradu nákladů/výdajů spojených s řešením vybraného mezinárodního projektu. Základní vymezení způsobilých nákladů/výdajů je definováno v GA. Způsobilé náklady/výdaje projektu musí být ve shodě s jejich vymezením v § 2 písm. I zákona o podpoře výzkumu a vývoje.

Níže specifikované údaje platí jak pro příjemce účelové podpory, tak pro ostatní oprávněné účastníky projektu.

Tam, kde není národní legislativou nebo podmínkami způsobilosti níže stanoveno jinak, se způsobilost nákladů/výdajů stanovuje ve shodě s GA a finančními pravidly rámcového programu EU Horizont Evropa.

Prostředky EP jsou jednotlivým příjemcům udělovány formou účelové podpory MZČR na základě mezinárodním hodnotícím procesem schválených žádostí podaných ve společných nadnárodních výzvách k předkládání návrhů projektů, kterou vyhláší koordinátor EP/Sekretariát výzvy. Ve spolupráci se zástupci národních/regionálních financujících organizací provádí výběr projektů k financování (ne z hlediska kvality) a zajišťuje jejich schválení.

Systém finančních toků EP s účastní prostředků z EK je založen na principu předfinancování finančních prostředků z kapitoly státního rozpočtu ČR a následného převedení příspěvku EK na účet MZČR.

Aby náklady/výdaje byly uznány způsobilými, musí být:

- uvedeny v rozpočtu/projektu;
- skutečné, tzn. jejich úhrada je prokazatelná;
- vynaložené účastníkem v době trvání projektu;
- stanoveny podle obvyklých účetních zásad a v souladu s právními předpisy;
- použity výhradně za účelem dosažení cílů a očekávaných výsledků Programu/projektu;
- v souladu se zásadami úspornosti, účelnosti a efektivity;
- zaneseny v účetní evidenci účastníka;
- očištěny od nezpůsobilých nákladů/výdajů.

9.1 Na národní úrovni

9.1.1 Pravidla pro stanovení intenzity a výše podpory

(1) Intenzita podpory vyjadřuje podíl veřejné podpory, poskytované poskytovatelem, na celkových uznaných nákladech. Intenzitu podpory stanovuje poskytovatel podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje, nařízení EK a Rámce.

(2) Pro účely stanovení intenzity a výše podpory musí uchazeč v návrhu projektu zařadit projekt do konkrétní kategorie výzkumu dle čl. 25 nařízení EK (základní výzkum, průmyslový výzkum, experimentální vývoj). V případě, že projekt nelze jednoznačně zařadit do jediné kategorie výzkumu, musí uchazeč v souladu s uvedeným předpisem specifikovat podle prováděných činností podíly jednotlivých kategorií výzkumu na projektu.

(3) Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právníkům nebo fyzickým osobám, formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev.

(4) Intenzita podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně na základě výsledků hodnocení návrhů projektů, finančních limitů možných výdajů a podle nařízení EK a Rámce. Zároveň při ní musí být respektovány všechny uvedené limity.

(5) Výše intenzity podpory pro českého uchazeče se odvíjí od typu organizace a EP, na nějž je společná nadnárodní výzva navázána, a ze kterého bude český uchazeč následně financován. Na základě intenzity podpory na EP bude pro konkrétní výzvu stanovena nejvyšší povolená intenzita podpory na projekt (tj. na českou část projektu).

(6) Maximální intenzita podpory pro českou stranu projektu v nadnárodní výzvě je stanovena individuálně pro každou výzvu a vždy za celý projekt, tedy za všechny české uchazeče návrhu projektu dohromady. Platí to i v případě, že projekt realizuje pouze výzkumná organizace. Maximální intenzita podpory musí být zachována za celou dobu realizace projektu a musí být rovněž zachována dle typu uchazeče.

(7) Nejvyšší povolená intenzita podpory **pro výzkumné organizace** na jeden projekt může být až 100 % celkových uznaných nákladů, a to na nehospodářské činnosti výzkumných organizací dle bodu 19 an. Rámce a v souladu se zákonem o podpoře výzkumu a vývoje a nařízením EK.

(8) Nejvyšší intenzita podpory poskytnutá uchazeči typu podnik nesmí přesáhnout nejvyšší povolenou intenzitu podpory pro jednotlivé typy podniků stanovenou [Nařízením Komise](#). Pro českého uchazeče platí vždy intenzita uvedena v národních podmínkách. Povolená intenzita podpory **pro jednotlivé kategorie podniků** a pro jednotlivé kategorie výzkumu (základní výzkum, průmyslový výzkum a experimentální vývoj) je uvedena v **Tabulce č. 8**

(9) Maximální povolená výše podpory projektu (bez oznamovací povinnosti a podrobnějšího posouzení EK), která je stanovena podle čl. 4 odst. 1 nařízení Komise, nebude překročena.

Tabulka č. 8: Maximální možná intenzita podpory dle typu subjektu a typu výzkumu

	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik
Základní výzkum	100 %	100 %	100 %
Průmyslový výzkum	70 %	60 %	50 %
Průmyslový výzkum v případě:			
<ul style="list-style-type: none"> účinné spolupráce mezi podniky; pro velké podniky: přeshraniční spolupráce nejméně s jedním malým nebo středním podnikem 	80 %	75 %	65 %
Nebo			
<ul style="list-style-type: none"> spolupráce podniku s výzkumnou organizací 			
Nebo			
<ul style="list-style-type: none"> veřejného šíření výsledků 			
Experimentální vývoj	45 %	35 %	25 %

Experimentální vývoj v případě:			
<ul style="list-style-type: none"> účinné spolupráce mezi podniky; pro velké podniky, přeshraniční spolupráce nebo spolupráce s alespoň jedním malým nebo středním podnikem 	60 %	50 %	40 %
Nebo			
<ul style="list-style-type: none"> spolupráce podniku s výzkumnou organizací 			
Nebo			
<ul style="list-style-type: none"> veřejného šíření výsledků 			

9.1.2 Nezpůsobilé náklady/výdaje

Způsobilými náklady/výdaji nejsou především:

- úroky z úvěrů;
- debetní úroky;
- pokuty, penále, finanční tresty;
- kurzové ztráty;
- rezervy na možné budoucí ztráty a dluhy;
- nedobytné pohledávky;
- ta část pořizovací ceny nemovitosti (pozemek), která je vyšší než 10 % celkových způsobilých nákladů na projekt;
- ta část pořizovací ceny nemovitosti (stavba), která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem;
- správní poplatky (výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku apod.);
- náklady na právní spory;
- ostatní sociální náklady na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (příspěvky na penzijní připojištění, životní pojištění, dary k životním jubileím, příspěvky na rekreaci apod.);
- publikační a ediční náklady, pokud zveřejňování výsledků bude probíhat prostřednictvím takových organizací, které nepublikují vědeckou a vzdělávací vysokoškolskou literaturu (skripta, učebnice atd.)
- náklady/výdaje, které byly nebo budou nárokovány jako způsobilé v rámci jiných dotačních programů.

9.1.3 Způsobilé náklady/výdaje – druhy

Způsobilé náklady/výdaje projektů jsou:

1. OSOBNÍ NÁKLADY: mzdy/platy a OON (Ostatní osobní náklady (dohody)) včetně sociálních a zdravotních odvodů;
2. INVESTIČNÍ NÁKLADY: pořízení dlouhodobého majetku;
3. PROVOZNÍ NÁKLADY: nákup služeb a subdodávek, nákup vybavení a spotřebního materiálu, cestovné, DPH;

4. DOPLŇKOVÉ NÁKLADY: správní aj. režie.

9.1.3.1 Osobní náklady/výdaje

Do této kategorie patří:

- a) osobní náklady/výdaje členů řešitelského týmu, kteří jsou zaměstnanci v pracovním poměru, odpovídající rozsahu jejich úvazku na řešení projektu a jim odpovídající náklady/výdaje na povinné zákonné odvody a přiděl do sociálního fondu:
- b) ostatní osobní náklady/výdaje na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, uzavřené v přímé souvislosti s řešením projektu nebo náklady na stipendia studentů, podílejících se na řešení projektu.

Tyto výdaje **nesmí přesáhnout obvyklou výši** v daném místě, čase a oboru.

Pracovní smlouvy a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr musí být uzavřeny **v souladu se zákoníkem práce**.

Pracovní úvazky zaměstnance se nesmí překrývat a není možné, aby byl placen za stejnou práci vícekrát. Poskytovatel může ve smlouvě stanovit **minimální i maximální výši evidenčního úvazku** pro navrhovatele či spolunavrhovatele.

Pokud není uvedeno jinak, jsou způsobilé **odměny** (bez ohledu na jejich charakter z pohledu zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce), které nepřekročí 25 %:

- ročního úhrnu nejvyššího platového tarifu a nejvýše přípustného osobního příplatku v příslušné platové třídě a v případě představeného též příplatku za vedení, který lze tomuto zaměstnanci jako nejvýše přípustný přiznat, nebo
- roční mzdy/odměny z dohody, kdy se vychází z částky dle poslední platné verze pracovní smlouvy/dohody o pracovní činnosti/dohody o provedení práce.

U zaměstnance, u něhož dochází k rozvázání pracovního poměru, v některých případech tento zákon stanoví povinnost úhrady **odstupného**. Způsobilým výdajem je odstupné pouze do tímto zákonem uvedené minimální výše.

Náhrady za dovolenou jsou způsobilé pouze v rozsahu, v jakém odpovídají míře zapojení zaměstnance do realizace projektu v měsíci, v němž je dovolená čerpána.

Mezi způsobilé výdaje patří také náhrada mzdy nebo platu, nebo odměny z dohody (resp. poměrná část) za **dny dočasné pracovní neschopnosti** nebo nařízené karantény ve výši a trvání, ve kterých je zaměstnavatel povinen tuto náhradu mzdy, nebo platu, nebo odměny z dohody poskytovat podle platných právních předpisů, podle kolektivní smlouvy nebo vnitřního předpisu zaměstnavatele upravujícího pracovní či služební poměr.

Je-li **uchazečem nebo spoluuchazečem fyzická osoba**, zahrne se částka na její finanční ohodnocení za práci při řešení projektu do položky osobních nákladů, i když nejde o náklady vynakládané na úhradu mezd a platů v rámci pracovněprávních vztahů podle zákoníku práce.

Do osobních nákladů/výdajů se pro účely finančního řízení/projektu zahrnuje také osobní náklad/výdaj uhrazený v následujícím měsíci po měsíci, ve kterém byl projekt ukončen.

9.1.3.2 Investiční náklady

Jedná se o:

- a) **Náklady/výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku** nezbytného pro řešení projektu, v rozsahu a na období, kdy je využíván pro projekt. Pokud není hmotný a nehmotný majetek využíván pro projekt po celou dobu jeho životnosti, jsou za způsobilé náklady/výdaje považovány pouze náklady/výdaje na odpisy odpovídající délce trvání projektu a rozsahu jeho použití pro projekt vypočtené pomocí zavedených účetních postupů.
- b) Provozní náklady/výdaje vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu, zejména běžné provozní náklady/výdaje na provoz a údržbu dlouhodobého hmotného a nehmotného **majetku, který není pořizován v rámci projektu**, ale jeho použití je pro projekt nezbytné. Za způsobilý náklad/výdaj jsou považovány náklady/výdaje na odpisy odpovídající pouze rozsahu a délce použití tohoto majetku pro výzkumné aktivity popsané v projektu nebo vypočtené pomocí zavedených účetních postupů. Způsobilost nákladů/výdajů musí být průkazně doložitelná provozním deníkem použitého zařízení nebo jiným obdobným způsobem.

Nákladem/výdajem projektu je částka rovnající se výši odpisu dlouhodobého majetku v daném účetním období. Pokud se jedná o dlouhodobý hmotný či nehmotný majetek, způsobilými náklady/výdaji mohou být **pouze účetní odpisy**. Vstupní cena, která je základem pro výpočet účetních odpisů, musí být pro účely způsobilosti upravena tak, aby obsahovala pouze položky způsobilých nákladů/výdajů.

Příjemce prostředků není oprávněn měnit zvolenou metodu výpočtu odpisů v průběhu odpisování. Pro účely způsobilosti aplikuje příjemce zvolenou metodu výpočtu účetních odpisů na vstupní cenu majetku obsahující pouze způsobilé náklady/výdaje.

Odpisy jsou způsobilé pouze za předpokladu splnění následujících podmínek:

- a) odpisy se vztahují pouze na období realizace projektu, resp. na období, v němž je daný majetek využíván pro účely Programu/projektu;
- b) odpisy se vztahují pouze na poměrnou část majetku, která je pro projekt využívána;
- c) pro způsobilost odpisů musí příjemce prostředků doložit účetním dokladem pořizovací cenu majetku, který bude odepisovat;
- d) za způsobilý náklad/výdaj je považován odpis maximálně do výše poměrné části ročních odpisů stanovený s přesností na měsíce či dny připadající na dobu realizace projektu či období využívání majetku pro účely projektu.

9.1.3.3 Provozní náklady

Provozními náklady jsou náklady využívané výhradně pro řešení projektu, které lze doložit samostatným dodavatelským dokladem nebo jiným objektivním způsobem, zahrnující náklady na:

- provoz, opravy a udržování majetku využívaného při řešení projektu;

- pořízení drobného majetku, nakoupeného nebo pořízeného vlastní činností v rámci řešení projektu;
- další služby, např. zakázky, konferenční poplatky v případě aktivní účasti;
- pronájem prostor, přístrojů a zařízení pro konání krátkodobých akcí a činností s vědeckým výstupem (např. provedení operace, uspořádání konference, semináře);
- členské příspěvky v institucích, je-li členství prokazatelně nezbytné či ekonomicky výhodné pro řešení projektu;
- výkony spojů;
- klinické a experimentální studie (např. laboratorní zvířata, specifické administrativní náklady, správní poplatky, náklady na odborné, pomocné a auditorské služby při realizaci klinického hodnocení, náklady na pojištění klinického hodnocení);
- ostatní náklady jako kurzové ztráty, bankovní poplatky, daně a poplatky vázané výhradně na řešení projektu;
- náklady na zveřejňování výsledků (publikační a ediční náklady) vč. formy Open Access, včetně nákladů na zajištění práv k těmto výsledkům; publikační náklady na neuznané výsledky nebudou akceptovány; dále náklady na správu výzkumných dat vč. tvorby DMP daného projektu.

a) Krátkodobý majetek

Náklady/výdaje na pořízení vybavení a zařízení, jež nespadá do skupiny odepisovaného majetku, a náklady/výdaje související s jeho pořízením, jsou plně zahrnuty do spotřeby, jsou tedy způsobilé v celé výši, ale jen za předpokladu, že se jedná o majetek související se schváleným projektem.

b) Spotřební zboží a provozní materiál

Jedná se o způsobilé náklady/výdaje na kancelářské potřeby, provozní materiál, poštovné a jiné náklady/výdaje, u kterých může příjemce prostředků prokázat, že jsou pro účelné uskutečnění projektu nezbytné, a které je možné jednoznačně doložit příslušnými účetními doklady.

c) Služby/smluvní výzkum

Služby/smluvní výzkum zahrnuje náklady/výdaje vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu za předpokladu, že dodavatelem zakázek není řešitel nebo jiný člen řešitelského týmu, jiný zaměstnanec spolu/příjemce nebo fyzická či právnická osoba s nimi spojená nebo právnická osoba s přímým dohledem na spolu/příjemce podpory nebo ve vztahu jeho podřízenosti nebo jiného uplatňování vlastnických práv nebo vlivu. Služby a subdodávky musí být konkrétně specifikovány, vymezen jejich rozsah a vyčísleny finanční náklady a mohou se týkat pouze provedení omezené části projektu.

Náklady/výdaje spojené s dodáním služeb jsou způsobilé za splnění podmínek, že dodání služby bude přispívat k realizaci projektu a vytvářet přidanou hodnotu. Jedná se mj. o náklady/výdaje na zajištění publicity projektu, prezentace výsledků a zajištění práv k výsledkům projektu, náklady/výdaje na jejich zveřejnění a uplatnění výsledků projektu, včetně nákladů/výdajů na zajištění ochrany duševního vlastnictví a práv k výsledkům VaVal, včetně nákladů/výdajů na získání a uznání práv k průmyslovému vlastnictví, které jsou výsledkem projektu (poplatky, překlady...).

d) Cestovné

U cestovních náhrad se postupuje v souladu s vyhláškou č. 385/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o cestovní náhrady vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu členům řešitelského týmu.

Cestovními náhradami se v rámci této metodiky rozumí:

- jízdní náklady/výdaje – tj. náklady/výdaje na cestu, které v případě zahraniční cesty zahrnují náklady/výdaje na dopravu v zemi pobytu a nutné vedlejší náklady, za které se považují poplatky za vstup na letiště, vízové poplatky, pojistné za pojištění léčebných výloh a další;
- náklady/výdaje na ubytování;
- stravné (zahrnující kapesné);
- ostatní náklady/výdaje.

Cestovní náhrady při cestě českých pracovníků se řídí zákoníkem práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláškami MPSV a MF, které stanoví výši cestovních náhrad pro daný rok.

Poskytovatel může výši cestovního v některé fázi trvání projektu omezit.

Náhrady pro zahraniční spolupracovníky, u kterých je spolupráce doložena, nesmí překročit denní sazbu cestovního dle sazeb per diems.

e) Daň z přidané hodnoty (DPH)

Daň z přidané hodnoty (DPH) je způsobilý náklad/výdaj pouze v případě, kdy příjemce nebo další účastník projektu vystupuje v projektu jako neplátce DPH.

Informace o tom, zda příjemce/další účastník projektu vystupuje v projektu jako neplátce DPH, musí být vždy uvedena v předkládané žádosti.

9.1.3.4 Doplnkové náklady/výdaje – nepřímé

Doplnkové náklady/výdaje, kterými se rozumí nepřímé náklady/výdaje vzniklé příjemci podpory bezprostředně v důsledku řešení projektu (např. jde o administrativní náklady/výdaje spojené s účetnictvím a výkaznictvím, náklady/výdaje na management, pomocný personál a infrastrukturu, energie, bezpečnostní systémy a služby ostrahy atp.), pokud již nejsou uvedené v jiných kategoriích a nelze je vykázat jiným způsobem. Doplnkové náklady/výdaje se musí vztahovat k projektu, podíl těchto nákladů/výdajů je pak určen v procentní výši stanovené poskytovatelem (tzv. 25 % "flat rate").

9.1.4 Pozastavení plateb vůči MZČR

EK může rozhodnout o pozastavení plateb EP, pokud se v jejich případě vyskytne jedna nebo více následujících skutečností:

- není plněno ustanovení dohody;

- technické zprávy nebo finanční zprávy nebyly předloženy nebo nejsou úplné nebo jsou potřebné další informace;
- existují pochybnosti o způsobilosti nákladů/výdajů vykázaných v účetní závěrce a jsou nutné dodatečné kontroly, přezkumy, audity nebo vyšetřování;
- existují důvěryhodné informace poukazující na to, že postup při implementaci Programu není v souladu s GA;
- existují důvěryhodné informace, že MZČR/AZVČR se dopustila podstatných chyb, nesrovnalostí nebo zpronevěry;
- existují důvěryhodné informace, že MZČR/AZVČR se dopustila systematických, opakovaných chyb, nesrovnalostí, zpronevěry nebo porušování povinností jí delegovaných podle aktuálních nebo předchozích smluv nebo fondů EU;
- pokud má EK podezření, že MZČR/AZVČR se dopouští systematických, opakovaných chyb, nesrovnalostí, zpronevěry nebo porušování povinností a potřebuje ho potvrdit nebo vyvrátit.

EK formálně oznámí důvody pozastavení plateb koordinátorovi. Pozastavení plateb EP nabývá účinnosti dnem formálního oznámení EK. V případě dodatečného splnění podmínek, bude pozastavení platební lhůty zrušeno a zbývající doba se obnoví.

Pokud pozastavení překročí dva měsíce, může koordinátor požádat EK o pokračování pozastavení.

Pokud byla lhůta pro platbu pozastavena kvůli nedodržení technických nebo finančních zpráv a revidovaná zpráva nebo výkaz nebyl předložen nebo byl předložen, ale je rovněž zamítnut, může EK ukončit GA nebo účast příslušné NFO.

EK může kdykoli zcela nebo zčásti pozastavit platbu předběžného financování pro jednu nebo více NFO nebo platbu pro vyplacení zůstatku pro všechny NFO, pokud NFO:

- a) se dopustí nebo je podezřelá z toho, že se dopustila závažných chyb, nesrovnalostí, podvodu nebo závažného porušení povinností podle GA, které mají podstatný dopad na poskytnutý grant EK.

Před pozastavením plateb EK formálně oznámí svůj záměr koordinátorovi, včetně uvedení důvodů a vyzve k předložení vyjádření do 30 dnů od obdržení formálního oznámení.

Pokud EK neobdrží připomínky nebo se rozhodne pokračovat v řízení i navzdory připomínce, které obdržela, formálně oznámí pozastavení. V opačném případě formálně oznámí, že postup pozastavení nebude pokračovat. Pozastavení nabude účinnosti dnem, kdy EK zašle oznámení o potvrzení. Pokud jsou splněny podmínky pro obnovení plateb, pozastavení bude zrušeno. EK tyto skutečnosti formálně oznámí koordinátorovi.

9.1.5. Pozastavení plateb vůči příjemcům

Příjemce je povinen kontrolovat průběžně jak čerpání účelové podpory, tak průběh řešení projektu. Odpovídá za to, že účelová podpora bude využívána podle dispozic řešitele; zjistí-li však, že tyto pokyny jsou v rozporu s předpisy o hospodaření s majetkem státu nebo že jsou prostředky využity neúčelně, neefektivně a neekonomicky, pozastaví provedení dispozice a informuje poskytovatele.

9.2 Na úrovni Evropských partnerství

Monitorováním EP se rozumí pravidelné a systematické předkládání zpráv, z povahy EP se ve vztahu k MZČR/AZVČR a koordinátorovi/sekretariátu EP a v souladu s GA jedná zejména o doklady finanční povahy.

Podle pravidel stanovených v GA je koordinátor povinen průběžně podávat zprávy o průběhu EP (např. o výsledcích, výstupech/výsledcích, rizicích, ukazatelích atd.) do portálu EK prostřednictvím formulářů a/nebo šablon v souladu s termíny a podmínkami, které jsou v něm stanoveny (podle dohody s tzv. Granting Authority).

Pravidelné podávání zpráv: Technické zprávy a finanční výkazy

a) V případě dodatečného předběžného financování (pokud existuje): bude předkládána dodatečná zpráva o předběžném financování.

b) pro průběžné platby (pokud existují) a závěrečnou platbu: pravidelnou zprávu.

Průběžné a pravidelné zprávy obsahují technickou a finanční část. Technická část obsahuje přehled realizace EP. Musí být vypracována s použitím šablony, která bude k dispozici v portálu (tzv. Periodic Reporting tool) pro pravidelné podávání zpráv. Finanční část o předběžném financování bude obsahovat prohlášení o využití předchozích prostředků (tzv. previous prefinancing payment).

Finanční část pravidelné zprávy bude obsahovat:

- a) **Finanční výkazy** (individuální a konsolidované; pro všechny příjemce/přidružené subjekty);
- b) vysvětlení použití zdrojů (příp. podrobnou tabulku vykazování nákladů, pokud bude vyžadována).
- c) **Osvědčení o finančních výkazech** (tzv. Certificates on the Financial Statements; CFS) v případě, že to bude vyžadováno):
 - CFS musí být vyhotoveno podle vzoru v EK portálu, musí zahrnovat náklady vykázané na základě skutečných nákladů a nákladů podle obvyklých účetních postupů a musí splňovat následující podmínky:
 - Musí být předloženy kvalifikovaným schváleným externím auditorem, který je nezávislý a splňuje požadavky podle směrnice 2006/43/ES18 (nebo v případě veřejných subjektů: příslušným nezávislým veřejným činitelem).
 - Ověření musí být provedeno v souladu s nejvyššími profesními standardy, aby bylo zajištěno, že finanční výkazy jsou v souladu s ustanoveními podle GA a že vykázané náklady jsou způsobilé.
 - CFS není dotčeno právo orgánu poskytujícího podporu provádět vlastní kontroly, přezkumy, audity, ani nevylučují, aby Evropský účetní dvůr (EÚD), Úřad evropského veřejného žalobce nebo Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), aby využily svých výsadních práv pro audity a kontroly.

Finanční výkazy musí obsahovat podrobné údaje o způsobilých nákladech a příspěvcích pro každou rozpočtovou kategorii a v případě závěrečné platby také příjmy pro danou akci.

Podepsáním finančních výkazů MZČR/AZVČR stvrdí, že:

- a) Poskytnuté informace jsou úplné, spolehlivé a pravdivé;

- b) Vykázané náklady a příspěvky jsou způsobilé;
- c) Náklady a příspěvky lze doložit odpovídajícími záznamy a podklady, které budou předloženy na vyžádání nebo v rámci kontrol, přezkumů, auditů a dalších šetření.
- d) MZČR (AZVČR) musí vykázat všechny způsobilé náklady/výdaje. Finanční částky, které nebudou uvedeny, budou mít za následek neuvolnění příspěvku EK ve prospěch MZ (AZV) ČR.

Všechna finanční prohlášení musí být uvedena v měně euro podle denního směnného kurzu, jež je uveden v Úředním věstníku EU. Pokud kurz není uveden, je nutné ho přepočítat způsobem stanoveným v GA. MZ (AZV) ČR, jež používají jinou měnu, než euro, musí převádět částky podle obvyklých národních účetních postupů.

V případě, že veškeré požadované zprávy nebudou předloženy řádně a včas na předem daných formulářích a šablonách elektronickou formou, může EK platby pozastavit. Koordinátor má možnost nápravy do 30 dnů. Nedodržení dané lhůty může mít za následek ukončení GA.

10. Kontrolní systém

10.1 Na národní úrovni

1) MZČR/AZVČR v rámci kontroly řešení projektu ve smyslu § 13 zákona o podpoře výzkumu a vývoje provádí tyto druhy kontrol:

- a) veřejnosprávní kontrolu na místě,
- b) kontrolu plnění cílů projektu,
- c) průběžnou kontrolu řešení projektu formou předkládání dílčích zpráv,
- d) závěrečnou kontrolu vč. závěrečného oponentního řízení.

2) MZČR/AZVČR je oprávněn provádět kdykoliv veřejnosprávní kontrolu v souladu se zákonem o finanční kontrole, pak postupuje podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a v minimálním rozsahu stanoveném § 13 zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Poskytovatel postupuje podle těchto předpisů a podle interních směrnic.

3) MZČR/AZVČR provádí kontrolu plnění cílů projektu pravidelně formou kontroly dílčí a závěrečné zprávy anebo formou monitorovací kontroly nejméně jednou během řešení dvou a víceletých projektů. Monitorovací kontrola je zahájená Oznámením o konání monitorovací kontroly, ve kterém je stanovena i forma jejího provedení. Monitorovací kontrola může být provedena na místě (tedy v prostorách příjemce, ve kterých jsou prováděny výzkumné a vývojové činnosti), nebo v sídle poskytovatele.

4) Průběžnou kontrolu řešení projektu formou předkládání zpráv upravuje kapitola 8.1.4.1.

5) MZČR/AZVČR provádí závěrečnou kontrolu projektu za účelem zhodnocení dosažení cílů projektu, dosažených výsledků, a jejich vztahu k cílům projektu, formou závěrečného oponentního řízení po ukončení řešení projektu.

6) Podrobnosti o průběhu kontrolních procesů jsou upraveny vnitřními předpisy MZČR/AZVČR.

7) Hlavní příjemce je povinen umožnit poskytovateli či jím pověřeným osobám provádět komplexní kontrolu podle tohoto článku a zpřístupnit svou účetní evidenci související přímo či nepřímo s projektem podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona o podpoře výzkumu a vývoje, a to kdykoli v průběhu řešení projektu nebo do dvou let od ukončení účinnosti Smlouvy, a poskytnout mu při ní potřebnou součinnost. Tímto ujednáním nejsou dotčena ani omezena práva kontrolních a finančních orgánů státní správy České republiky.

8) Pokud si tak MZČR/AZVČR vyžádá, předloží hlavní příjemce při kontrole výše uvedené doklady i za dalšího účastníka, které si od něj v dostatečném předstihu obstará.

9) V souladu s tímto článkem je poskytovatel či jím pověřené osoby při provádění kontroly oprávněn požadovat po příjemci a dalším účastníkovi poskytnutí údajů a dokumentů, vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti hlavního příjemce či dalšího účastníka, a v odůvodněných případech může poskytovatel či jím pověřená osoba požadovat také zajištění originálních podkladů, přičemž dle uvedené legislativy může vyžadovat další součinnost potřebnou k výkonu kontroly, např. též doložení dokladů obsahujících i osobní údaje. Předání osobních údajů pro účel provedení kontroly je tedy možné bez souhlasu subjektu údajů, a to v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679

ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (GDPR) a ust. § 5 zák. č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

10.2 Na úrovni Evropských partnerství

Podle GA MZ (AZV) ČR zajistí řádný mechanismus řízení a kontroly a zejména:

- bude používat účetní systém poskytující přesné, úplné a spolehlivé informace včas;
- přijme opatření nutná k zabránění, odhalení a nápravě nesrovnalostí podvodu;
- bude podléhat nezávislému externímu auditu prováděnému v souladu s mezinárodně přijatými auditorskými standardy.

Podle GA má právo provádět kontrolu:

- **EK** – během provádění EP nebo po jeho skončení. Kontroly mohou být zahájeny až do dvou let po vyplacení zůstatku. Účelem kontroly je ověření správnosti provádění Programu, jakož i plnění povinností vyplývajících z GA, včetně posuzování výsledků a zpráv. Za tímto účelem mohou být EK nápomocny externí osoby. EK může požadovat dodatečné informace s cílem ověřit způsobilost nákladů/výdajů či plnění jakýchkoliv dalších závazků vyplývajících z GA. EK může požádat MZČR/AZVČR o poskytnutí takových informací přímo. Poskytnuté informace musí být přesné, úplné a ve vyžadovaném formátu, včetně elektronické formy podání.
- **Evropský úřad pro boj proti podvodům (European Anti-Fraud Office, dále jen „OLAF“)** OLAF může během provádění EP nebo po jeho skončení uskutečnit vyšetřování včetně kontrol a inspekcí na místě za předpokladu podezření, že došlo k podvodu, korupci či jinému protiprávnímu jednání ovlivňující finanční situaci v EU.
- **Evropský účetní dvůr (European Court of Auditors, dále jen „ECA“)** ECA může během provádění EP nebo po jeho skončení uskutečnit kontroly od data formálního oznámení koordinátorovi nebo příslušné AZV ČR. ECA má přístupová práva pro účely kontrol.

Právo provádět hodnocení dopadu EP:

- **EK** – průběžné a závěrečné hodnocení dopadu EP. EK může provádět hodnocení přímo s využitím vlastních zaměstnanců nebo s pomocí externích odborníků. Koordinátor nebo příslušný AZV ČR musí ve stanovené lhůtě poskytnout veškeré informace nezbytné pro posouzení dopadu, včetně elektronické formy podání.

Každý NFO musí:

- uchovávat informace uložené v registru NFO (angl. Beneficiary Register) prostřednictvím elektronického systému, zejména název, adresu, právního zástupce, právní formu a typ organizace.
- informovat koordinátora bez zbytečného odkladu o všech událostech a okolnostech, které by mohly ovlivnit dobu pro předložení účetní závěrky, osvědčení o finanční situaci, údaje

potřebné pro předložení technických zpráv, veškeré další dokumenty nebo informace požadované EK.

MZ (AZV) ČR bude koordinátora neprodleně informovat:

- a) o všech významných změnách ve svých systémech, pravidlech a postupech, které se týkají řízení peněžních prostředků EU;
- b) o všech významných změnách své právní, finanční, technické, organizační nebo majetkové situace;
- c) o nesrovnalosti, o které se dozvěděl, situaci, která mu může dát za vznik a o přijatých nápravných opatřeních;
- d) o události, která může významně ovlivnit nebo zpozdit provádění EP;
- e) o události, která může poškodit finanční zájmy EU;
- f) o události, která může způsobit prodlení s plněním závazků MZ (AZV) ČR podle GA.

Za účelem splnění všech povinností a požadavků vyplývajících z GA a které jsou výše popsány, NFO uskuteční interní kontroly a audity podle platné legislativy ČR.